

MESTNA OBČINA
KRANJ

Strategija digitalnega razvoja Mestne občine Kranj 2032

Datum: 17.06.2026

Naziv dokumenta: Strategija digitalnega razvoja Mestne občine Kranj 2032

Odgovorna oseba: Matjaž Rakovec, župan Mestne občine Kranj

Delovna skupina: Tomaž Lanišek, Ana Vizovišek, Rok Harter, Boštjan Berčič, Taja Huter

Datum izdelave: 10. junij 2026

Izdajatelj:

MESTNA OBČINA
KRANJ

Spletna stran: www.kranj.si

Kontaktna e-pošta: mok@kranj.si

Telefon: 04 23 73 000

Sedež izdajatelja: Slovenski trg 1, 4000 Kranj

Leto izdaje: 2026

Sprejeto na 32. seji Mestnega sveta Mestne občine Kranj, 17.6.2026

Kazalo vsebine

Seznam okrajšav	7
Izvršni povzetek.....	9
1 Uvod.....	12
2 Metodologija	14
2.1 Analiza obstoječega stanja in izzivov	15
2.1.1 Pregled obstoječih strateških dokumentov	15
2.1.2 Pregled izvedenih in tekočih projektov na področju digitalizacije.....	16
2.1.3 Pregled mestnega okolja.....	17
2.1.4 Pregled strateških dokumentov na ravni države, regije in EU	18
2.1.5 Pregled dobrih praks.....	19
2.2 Oblikovanje koncepta digitalne strategije: strateški stebri, programi in projekti	20
2.2.1 Štirje stebri digitalne preobrazbe	20
2.2.2 Programi kot nosilna enota strategije	21
2.2.3 Projekti kot izvedbena raven strategije.....	21
2.2.4 Kazalniki uspešnosti in spremljanje napredka.....	21
2.2.5 KPI digitalne strategije	22
2.2.6 Vertikalni programi in horizontalne povezave.....	24
2.3 Strateški programi, projekti in KPI-ji	24
2.3.1 Sestava strateških programov.....	25
2.3.2 Povezovanje projektov s KPI-ji.....	25
2.3.3 Prioritetno ocenjevanje projektov.....	25
3 Strateški stebri, programi in projekti.....	26
3.1 Medsebojna povezanost stebrov, programov in projektov digitalne preobrazbe.....	26
3.1.1 Matrika povezanosti programov s stebri digitalne preobrazbe	26
3.1.2 Prioritizacija strateških projektov in programov.....	27
3.1.3 Predlog faznega izvajanja programov in projektov.....	29

3.2 Steber 1: Digitalni temelji	31
3.2.1 Analiza trenutnega stanja.....	31
3.2.2 Cilji stebra.....	39
3.2.3 Strateški programi.....	40
3.2.4 Podrobnosti strateških programov.....	42
3.3 Steber 2: Digitalne storitve in družba.....	48
3.3.1 Analiza trenutnega stanja.....	48
3.3.2 Cilji stebra.....	50
3.3.3 Strateški programi.....	52
3.3.4 Podrobnosti strateških programov.....	53
3.4 Steber 3: Digitalno upravljanje in operacije.....	59
3.4.1 Analiza trenutnega stanja.....	59
3.4.2 Cilji stebra.....	62
3.4.3 Strateški programi.....	64
3.4.4 Podrobnosti strateških programov.....	65
3.5 Steber 4: Digitalno gospodarstvo in ekosistem	70
3.5.1 Analiza trenutnega stanja.....	70
3.5.2 Cilji stebra.....	72
3.5.3 Strateški programi.....	73
3.5.4 Podrobnosti strateških programov.....	74
3.6 Horizontalne povezave digitalne preobrazbe	78
3.6.1 Horizontalna povezava 1: Povezanost s Trajnostno urbano strategijo MOK	78
3.6.2 Horizontalna povezava 2: Prispevek digitalne strategije k zelenemu prehodu.....	82
3.6.3 Horizontalna povezava 3: Upravljanje sprememb pri digitalni preobrazbi MOK.....	85
Priloga 1: Pregled obstoješe strategije, KPI-jev in projektov	97
1.1 Razvojne priložnosti za digitalni razvoj mesta.....	97

1.2 Izzivi.....	98
1.3 Tveganja.....	99
1.4 Operativni cilji	101
1.5 Ukrepi.....	103
1.6 KPI-ji.....	105
1.7 Obstoječi projekti in digitalne rešitve MOK.....	105
2 Pregled mestnega okolja.....	107
2.1 Analiza velikosti podjetij v regiji.....	107
2.2 Analiza po sektorjih.....	108
2.3 Sektorji z najhitrejšo rastjo	109
3 Strateški dokumenti.....	110
4 Pregled digitalnih strategij drugih mest.....	112
4.1 Lessons learned iz strategij drugih mest.....	112
Priloga 2: Analiza povratnih informacij občanov	114
1 Kvantitativni rezultati.....	114
2 Kvalitativni rezultati: glavne teme iz odprtih odgovorov.....	116
Priloga 3: Analiza povratnih informacij zaposlenih glede stebrov 1 in 2.....	118
1 Namen in obseg analize	118
2 Ključni vpogledi za steber 1: Digitalno gospodarstvo in ekosistem.....	118
3 Ključni vpogledi za steber 2: Digitalne storitve in družba.....	119
4 Najpogosteje izpostavljene potrebe.....	120
5 Povezava povratnih informacij s projekti strategije.....	121
Priloga 4: Analiza povratnih informacij zaposlenih glede stebrov 3 in 4.....	122
1 Namen in obseg analize	122
2 Ključni vpogledi za steber 3: Digitalni temelji.....	122
3 Ključni vpogledi za steber 4: Digitalno upravljanje in operacije.....	123
4 Najpogosteje izpostavljene potrebe.....	125
5 Povezava povratnih informacij s projekti strategije.....	126

6 Prednostne usmeritve iz povratnih informacij.....128

Seznam okrajšav

Okrajšava	Polno ime
AED	Avtomatski zunanji defibrilator
AI	Umetna inteligenca
API	Aplikacijski programski vmesnik
AR	Obogatena resničnost
AVL	Samodejno lociranje vozil
BSC Kranj	Poslovno podporni center Kranj
DPIA	Ocena učinka v zvezi z varstvom podatkov
DSD	Digitalne storitve in družba
DT	Digitalni temelji
EIF	Evropski okvir interoperabilnosti
EU	Evropska unija
GARS	Gasilsko reševalna služba
GC	Gorenjski center
GDPR	Splošna uredba o varstvu podatkov
GIS	Geografski informacijski center
IKT	Informacijsko komunikacijske tehnologije
IoT	Internet stvari
ISO	Mednarodna organizacija za standardizacijo
IT	Informacijska tehnologija
JPP	Javni potniški promet
KPI	Ključni kazalnik uspešnosti
LEAG	Lokalna energetska agencija Gorenjske
LLM	Veliki jezikovni model
LUK	Ljudska univerza Kranj
MPP	Mestni potniški promet
MOK	Mestna občina Kranj
MSP	Mala in srednje velika podjetja
NFC	Komunikacija bližnjega polja
NRP	Načrt razvojnih programov
OPN	Občinski prostorski načrt
OVE	Obnovljivi vir energije
PC Kranj	Poslovni center Kranj
PISO	Prostorski informacijski sistem občin
PIZ	Predinvesticijska zasnova za projekt Uvajanje digitalnih rešitev in sodobnih tehnologij za spodbujanje trajnostne mobilnosti v Mestni občini Kranj
PM	Projektno vodenje
PMO	Projektna pisarna
QR	Koda za hiter odziv
SIPARK	Nacionalna parkirna platforma
SLA	Dogovor o ravni storitve
SVIT	Državni program presejanja in zgodnjega odkrivanja raka na debelem črevesu in danki
TIP	Platforma Talenti, Inovativnost, Podjetnost

SI-TRUST	Državni center za storitve zaupanja
TUS	Trajnostna urbana strategija MOK
TUS+	Trajnostna urbana strategija MOK 2030+
UGDP	Urad za gospodarske dejavnosti in promet
VR	Virtualna/navidezna resničnost
Mreža VŽU	Mreža vseživljenjskega učenja

Izvršni povzetek

Vpliv Strategije digitalnega razvoja Mestne občine Kranj 2032 na ciljne skupine:

Ciljna skupina	Cilji digitalne strategije	Kaj strategija prinaša
Občani	<ul style="list-style-type: none">➤ Povezati ključne mestne storitve v enotnejšo uporabniško izkušnjo➤ Spodbujati trajnostno mobilnost z digitalnimi storitvami➤ Nadgraditi storitve za javni potniški promet in multimodalnost➤ Razširiti uporabo CeKR kot mestne identifikacijske, plačilne in storitvene točke➤ Zagotoviti digitalno dostopnost za različne skupine uporabnikov➤ Krepiti participacijo, obveščanje in digitalno vključenost občanov	Enostavnejši dostop do mestnih storitev, boljše obveščanje, več digitalnih možnosti za sodelovanje, boljše storitve na področju mobilnosti, zdravja, športa, kulture in lokalne ponudbe.
Podjetja	<ul style="list-style-type: none">➤ Okrepiti lokalni inovacijski ekosistem za razvoj pametnega mesta➤ Razviti podatke kot razvojno sredstvo lokalnega gospodarstva➤ Vzpostaviti jasen model sodelovanja z zunanjimi upravljavci infrastrukture in podatkov➤ Spodbujati pilotne projekte, testna okolja in prenos dobrih praks v redno delovanje➤ Povečati gospodarsko vrednost digitalnih rešitev➤ Okrepiti prepoznavnost Kranja kot referenčnega pametnega mesta	Bolj pregleden dostop do mestnih izzivov, priložnosti za pilotne projekte, sodelovanje z MOK, večjo vidnost lokalne ponudbe, boljše podatkovno okolje in priložnosti za razvoj GovTech rešitev.
Nevladne organizacije, društva in skupnosti	<ul style="list-style-type: none">➤ Zagotoviti digitalno dostopnost za različne skupine uporabnikov➤ Krepiti participacijo, obveščanje in digitalno vključenost občanov➤ Okrepiti digitalne kompetence zaposlenih in uporabnikov➤ Okrepiti lokalni inovacijski ekosistem za razvoj pametnega mesta	Boljše digitalne kanale za obveščanje, participacijo, prostovoljstvo, lokalne pobude, dogodke, vključevanje mladih in delo s krajevnimi skupnostmi.
Javna uprava in javni zavodi	<ul style="list-style-type: none">➤ Vzpostaviti skupno arhitekturo digitalne platforme Pametni Kranj➤ Vzpostaviti enoten register digitalnih sredstev, aplikacij, podatkovnih virov in upravljavcev➤ Standardizirati podatkovne povezave in integracije➤ Omogočiti podatke v realnem času za odločanje in uporabniške storitve➤ Zagotoviti kibernetsko varnost, varstvo osebnih podatkov in odpornost sistemov➤ Vzpostaviti centralno koordinacijo digitalnega razvoja MOK➤ Jasno določiti lastništvo, upravljanje in odgovornosti za digitalna sredstva➤ Vzpostaviti portfeljsko upravljanje digitalnih projektov	Boljše podatke za odločanje, digitalizirane postopke, manj ročnega dela, boljše projektno sodelovanje, AI podporo, večjo varnost in jasnejše spremljanje učinkov.

	<ul style="list-style-type: none">➤ Vzpostaviti sistem spremljanja učinkov digitalnih rešitev➤ Okrepiti digitalne kompetence zaposlenih in uporabnikov➤ Zagotoviti dolgoročno vzdrževanje, nadgradnje in finančno vzdržnost rešitev	
--	---	--

Izvedbeni načrt strategije

Stebri	DT: Digitalni temelji	DSD: Digitalne storitve in družba	DUO: Digitalno upravljanje in operacija	DGE: Digitalno gospodarstvo in ekosistem
Cilji	<p>Cilj 1.1: Vzpostaviti skupno arhitekturo digitalne platforme Pametni Kranj</p> <p>Cilj 1.2: Vzpostaviti enoten register digitalnih sredstev, aplikacij, podatkovnih virov in upravljavcev</p> <p>Cilj 1.3: Standardizirati podatkovne povezave in integracije</p> <p>Cilj 1.4: Omogočiti podatke v realnem času za odločanje in uporabniške storitve</p> <p>Cilj 1.5: Vzpostaviti podatkovne temelje za trajnostno mobilnost</p> <p>Cilj 1.6: Zagotoviti kibernetsko varnost, varstvo osebnih podatkov in odpornost sistemov</p> <p>Cilj 1.7: Postopno razvijati podatkovni prostor pametne skupnosti</p>	<p>Cilj 2.1: Povezati ključne mestne storitve v enotnejšo uporabniško izkušnjo</p> <p>Cilj 2.2: Spodbujati trajnostno mobilnost z digitalnimi storitvami</p> <p>Cilj 2.3: Nadgraditi storitve za javni potniški promet in multimodalnost</p> <p>Cilj 2.4: Razširiti uporabo CeKR kot mestne identifikacijske, plačilne in storitvene točke</p> <p>Cilj 2.5: Zagotoviti digitalno dostopnost za različne skupine uporabnikov</p> <p>Cilj 2.6: Krepite participacijo, obveščanje in digitalno vključenost občanov</p>	<p>Cilj 3.1: Vzpostaviti centralno koordinacijo digitalnega razvoja MOK</p> <p>Cilj 3.2: Jasno določiti lastništvo, upravljanje in odgovornosti za digitalna sredstva</p> <p>Cilj 3.3: Vzpostaviti portfeljsko upravljanje digitalnih projektov</p> <p>Cilj 3.4: Uvesti enotne standarde za javna naročila digitalnih rešitev</p> <p>Cilj 3.5: Vzpostaviti sistem spremljanja učinkov digitalnih rešitev</p> <p>Cilj 3.6: Okrepiti digitalne kompetence zaposlenih in uporabnikov</p> <p>Cilj 3.7: Zagotoviti dolgoročno vzdrževanje, nadgradnje in finančno vzdržnost rešitev</p> <p>Cilj 3.8: Povezati digitalno upravljanje z zelenim prehodom in podnebno nevtralnostjo</p>	<p>Cilj 4.1: Okrepiti lokalni inovacijski ekosistem za razvoj pametnega mesta</p> <p>Cilj 4.2: Razviti podatke kot razvojno sredstvo lokalnega gospodarstva</p> <p>Cilj 4.3: Vzpostaviti jasen model sodelovanja z zunanjimi upravljavci infrastrukture in podatkov</p> <p>Cilj 4.4: Spodbujati pilotne projekte, testna okolja in prenos dobrih praks v redno delovanje</p> <p>Cilj 4.5: Povečati gospodarsko vrednost digitalnih rešitev</p> <p>Cilj 4.6: Okrepiti prepoznavnost Kranja kot referenčnega pametnega mesta</p>
Programi in projekti	<p>DT1: Mestna podatkovna platforma, odprti podatki in dashboard</p> <ul style="list-style-type: none"> DT1.1: Mestna podatkovna platforma, odprti podatki in prehod v podatkovno vodeno upravljanje DT1.2: Katalog internih podatkovnih virov, podatkovno upravljanje in enotna obdelava podatkov DT1.3: Skupni dashboards za strateške cilje, projekte, kazalnike in javne mestne podatke <p>DT2: Digitalni dvojček, GIS in podatkovno podprto odločanje</p> <ul style="list-style-type: none"> DT2.1: Digitalni dvojček Kranja, digitalni dvojčki storitev in eProstor DT2.2: GIS in javni zemljvidi za mobilnost, dostopnost, pešpoti, kolesarsko omrežje in urbano infrastrukturo <p>DT3: Mestna IoT, senzorka in pametna urbana oprema</p> <ul style="list-style-type: none"> DT3.1: Pametna urbana oprema: Wi-Fi točke, pametne klopi, pametna postajališča/avtobusi in QR transparentnost senzorjev DT3.2: 5G in gigabitna infrastruktura kot podlaga za IoT, pilote in nove digitalne storitve DT3.3: Digitalna platforma za vodenje intervencij ter senzorka za naravna tveganja in javno varnost <p>DT4: Pametna mobilnost, promet in parkiranje</p> <ul style="list-style-type: none"> DT4.1: Digitalna vertikalna trajnostne mobilnosti oziroma MaaS/multimodalni modul v Pametnem Kranju DT4.2: Digitalni prometni servis za dovolilnice, zapore in realnočasovne mobilnostne informacije DT4.3: Pametno parkiranje: digitalni kataster, SIPARK, senzori, rezervacije in plačila parkirišč DT4.4: Digitalna podpora JPP: šteje potnikov, IT oprema, podatkovno prilagajanje linij in frekvenc DT4.5: Podatki o prometnih tokovih, senzorka cestne varnosti in zeleni val za reševalce, gasilce ter avtobuse DT4.6: Modul KRaKOLEDOM, mikromobilnost ter digitalni zemljvidi hoje in koleksiranja DT4.7: Piloti napredne mobilnosti in varnosti: e-kombi z digitalno podporo, AED z droni, samovozčel/dostavne rešitve <p>DT5: Pametno okolje, voda, energija in odpadki</p> <ul style="list-style-type: none"> DT5.1: Pametno upravljanje odpadkov: senzorka zabojnikov, optimizacija poti, tehtanje, obračun in e-naročanje odvoza DT5.2: Pametno in adaptivna javna razsvetjava kot inteligentna mestna infrastruktura DT5.3: Okoljsko-vodna senzorka: pretok in čistost voda, mikroplastika, hrup, zrak in javni prostori DT5.4: Digitalno spremljanje rabe energije, vode in anomalij v gospodinjstvih ter javnih objektih 	<p>DSD1: Pametni Kranj – enotna digitalna vstopna točka</p> <ul style="list-style-type: none"> DSD1.1: Enotna vstopna točka Pametni Kranj: storitve, dokumenti, rezervacije, plačila, QR in DigVEM DSD1.2: Digitalno olno občana za komunalne in mestne storitve v realnem času, zahtevke, e-racune in obveščanje DSD1.3: CeKR kot plačilno-lojalnostni ekosistem <p>DSD2: Digitalna komunikacija, obveščanje in personalizirane vsebine</p> <ul style="list-style-type: none"> DSD2.1: Enotno segmentirano obveščanje, alarmiranje in krizna komunikacija DSD2.2: Personalizirane vsebine in komunikacija za uporabo digitalnih mestnih storitev <p>DSD3: Digitalna participacija, krajevne skupnosti in prostovoljstvo</p> <ul style="list-style-type: none"> DSD3.1: Digitalna platforma za participacijo, ideje, ankete, mišle in soustvarjanje občanov DSD3.2: Digitalna podpora krajevnim skupnostim, prostovoljstvu in mestnim izzivom <p>DSD4: Digitalno zdravje, šport in aktivno življenje</p> <ul style="list-style-type: none"> DSD4.1: Lokalna podpora za uporabo digitalnih zdravstvenih storitev in povezovanje z ZVEM DSD4.2: Digitalni portal in upravljanje športnih objektov, programov, prijav, rezervacij, plačil in podatkov DSD4.3: Aplikacija za aktivno življenje, spodbude, športne partnerje in podatke o zdravju prehrani v javnih zavodih <p>DSD5: Digitalni turizem, kultura, lokalna ponudba in mestne ugodnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> DSD5.1: Digitalna kulturno-turistična platforma: dogodki, vstopnice, QR točke, audio/VR vodenje in digitalni muzeji DSD5.2: Lokalni marketplace oziroma e-tržnica za ponudnike, izvajalce in lokalno ponudbo DSD5.3: Digitalni sistem mestnih ugodnosti, turistične kartice in ugodnosti za šport, kulturo ter knjižnico 	<p>DUO1: Kibernetska varnost, zasebnost in digitalno zaupanje</p> <ul style="list-style-type: none"> DUO1.1: Enotna politika kibernetske varnosti, zasebnosti in digitalnega zaupanja za MOK in povezane osebe DUO1.2: Penetracijski testi, varnostna validacija Pametnega Kranja, dobaviteljev in kritičnih sistemov <p>DUO2: Digitalno delovno okolje in projektno sodelovanje MOK</p> <ul style="list-style-type: none"> DUO2.1: Enotno digitalno projektno, dokumentno in sodelovalno okolje MOK DUO2.2: Integrirani interni self-service procesi: Codeks, potni nalogi, vozila in rezervacija resursov <p>DUO3: Optimizacija internih procesov in elektronsko poslovanje</p> <ul style="list-style-type: none"> DUO3.1: Digitalizacija javnih naročil, nabavne komisije, evidenčnih naročil in strateškega GovTech naročanja DUO3.2: Občinska procesna platforma z AI podporo za dovolilnice, mnenja, soglasja in razvojne postopke DUO3.3: eProračun, e-poslovanje in poenostavitev procesov Cadis, GC ter ZKP DUO3.4: E-inspekcija in digitalizacija inspekcijskih ter prekrškovnih postopkov DUO3.5: Digitalna operativna platforma redarstva za prijave, prekrške, teren in koordinacijo služb DUO3.6: Digitalna podpora šolskim administrativnim procesom in naročanju storitev za dejavnosti <p>DUO4: AI podpora zaposlenim in interni LLM</p> <ul style="list-style-type: none"> DUO4.1: Interni LLM in AI asistent za zaposlene MOK DUO4.2: Program rednega usposabljanja zaposlenih za AI in GovTech orodja DUO4.3: Operativni okvir za edgovorno uporabo AI, podatkov in lokalno AI upravljanje DUO4.4: AI in prediktivna analiza za mobilnost, okolje in energijo <p>DUO5: Digitalne kompetence, onboarding in organizacijski razvoj MOK</p> <ul style="list-style-type: none"> DUO5.1: Model digitalnih kompetenc, posodobitev vlog in razvoj kadrov MOK DUO5.2: Digitalni onboarding, mentorstvo in e-učna baza za procese MOK 	<p>DGE1: Promocija digitalnih projektov, AI in mestnih priložnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> DGE1.1: Javni portfelj digitalnih projektov MOK, top projekti in prikaz napredka DGE1.2: Promocijski dogodki, kampanje in večkanalno komuniciranje za AI ter digitalne storitve <p>DGE2: Sodelovanje MOK z lokalnim gospodarstvom</p> <ul style="list-style-type: none"> DGE2.1: Platforma za sodelovanje MOK z lokalnim gospodarstvom pri razvoju digitalnih mestnih storitev DGE2.2: GovTech tržnica, skladnost in dobaviteljski ekosistem za odpiranje ter uvajanje rešitev <p>DGE3: Startup, scaleup, deeptech in 5G ekosistem</p> <ul style="list-style-type: none"> DGE3.1: Kranj kot living lab/testno mesto za AI, 5G, deeptech in GovTech pilote DGE3.2: Nadgradnja OpenLab, Kovačnice in TIP platforme z hackathoni, scaleup in deeptech program <p>DGE4: Talenti, mentorstvo in povezovanje izobraževanja z gospodarstvom</p> <ul style="list-style-type: none"> DGE4.1: Digitalno opismenjevanje občanov in KReativnica kot mestno digitalno učno-inovacijsko središče DGE4.2: Platforma digitalne podpore in izobraževanja odraslih ter mentorstvo med šolstvom in gospodarstvom
KPI	<p>KPI1.1: Število povezanih podatkovnih virov</p> <p>KPI1.2: Število odprtih podatkovnih naborov in dashboardov</p> <p>KPI1.3: Delež gospodinjstev, javnih objektov in poslovnih con z dostopom do širokopasovne povezljivosti</p> <p>KPI1.4: Število področij pokrprtih z digitalnimi dvojčki</p> <p>KPI1.5: Število odločitev, projektov ali analiz, podprtih s podatki/GIS</p> <p>KPI1.6: Število IoT podatkovnih tokov v mestni podatkovni platformi</p> <p>KPI1.7: Število področij delovanja z IoT podatkovnimi tokovi</p> <p>KPI1.8: Delež ključnih javnih lokacij z ustrezno IKT dostopnostjo</p> <p>KPI1.9: Število prometno, parkirno ali mobilnostno spremljanih lokacij</p> <p>KPI1.10: Število digitalnih parkirnih transakcij, rezervacij ali mobilnostnih polizvedb</p> <p>KPI1.11: Število okoljskih, energetskih, vodnih ali odpadkovnih podatkovnih tokov</p> <p>KPI1.12: Zmanjšanje nepotrebnih odvozov, intervencij ali ročnih pregledov</p>	<p>KPI2.1: Število povezanih storitev v Pametni Kranj</p> <p>KPI2.2: Število aktivnih uporabnikov platforme</p> <p>KPI2.3: Število aktivnih uporabnikov mestne kartice oziroma digitalne mestne identitete</p> <p>KPI2.4: Število naročnikov na digitalna obvestila</p> <p>KPI2.5: Čas objave kritičnega obvestila</p> <p>KPI2.6: Število digitalnih pobud, idej, anket ali glasovanj</p> <p>KPI2.7: Število prostovoljskih prijav prek digitalnega sistema</p> <p>KPI2.8: Število uporab digitalnih zdravstvenih, športnih ali aktivnih storitev</p> <p>KPI2.9: Število športnih partnerjev, ekip, programov ali povezav</p> <p>KPI2.10: Število lokalnih ponudnikov v digitalnem kanalu</p> <p>KPI2.11: Število rezervacij, nakupov ali uporab kartice prek digitalnega kanala</p>	<p>KPI3.1: Delež ključnih digitalnih sistemov z izvedenim varnostnim pregledom</p> <p>KPI3.2: Čas odprave kritičnih ranljivosti</p> <p>KPI3.3: Delež ključnih projektov v notornem projektnem orodju</p> <p>KPI3.4: Povprečni starost ključne IKT opreme</p> <p>KPI3.5: Število digitaliziranih internih self-service postopkov</p> <p>KPI3.6: Število digitaliziranih prioritarnih notranjih ali upravnih postopkov</p> <p>KPI3.7: Povprečni čas obravnave izbranih postopkov</p> <p>KPI3.8: Delež relevantnih zaposlenih, ki aktivno uporabljajo interni LLM ali AI asistenta</p> <p>KPI3.9: Število potrjenih AI primerov uporabe</p> <p>KPI3.10: Delež ključnih delovnih mest z opredeljenimi digitalnimi kompetencami</p> <p>KPI3.11: Delež novozaposlenih, vključenih v digitalni onboarding</p>	<p>KPI4.1: Število objavljenih digitalnih projektov v javnem portfelju</p> <p>KPI4.2: Število promocijskih dogodkov, kampanj ali predstavitve</p> <p>KPI4.3: Število vključenih podjetij v digitalni ekosistem</p> <p>KPI4.4: Število pilotnih projektov z lokalnim gospodarstvom</p> <p>KPI4.5: Število tehnoških pilotov</p> <p>KPI4.6: Število vključenih startupov, scaleupov ali deeptech ekip</p> <p>KPI4.7: Število udeležencev digitalnega opismenjevanja in izobraževanja</p> <p>KPI4.8: Število sotočno-podjetniških, mentorskih ali učnih projektov</p>
<p>Horizontalna povezava 1: Povezanost s Trajnostno urbano strategijo MOK</p> <p>Horizontalna povezava 2: Prispevek digitalne strategije k zelenemu prehodu</p> <p>Horizontalna povezava 3: Upravljanje sprememb pri digitalni preobrazbi MOK</p>				

1 Uvod

Mestna občina Kranj je prepoznavna po svoji sposobnosti povezovanja tehnologije, trajnostnega razvoja, inovacij in potreb občanov. Strategija digitalnega razvoja je naslednja razvojna faza mesta, ki je v zadnjih letih iz industrijskega in regionalnega središča preraslo v prepoznaven primer srednje velikega pametnega, zelenega in inovativnega mesta. Kranj je svojo usmeritev v inovacije že potrdil z nacionalnimi in evropskimi priznanji, med drugim z nagrado Zlati Kamen 2025 kot najbolj napredna in razvojno naravnana občina v Sloveniji in je mednarodno prepoznaven na področju digitalizacije.

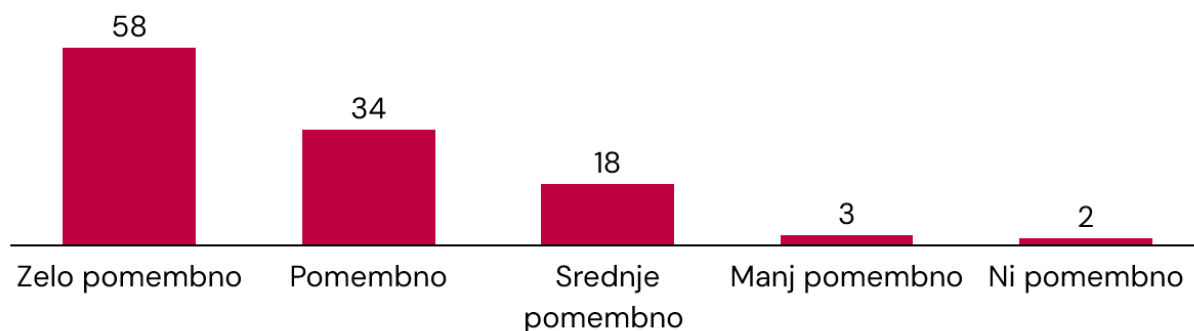

Slika 1: Podoba starega in modernega Kranja

Digitalna strategija gradi na dosedanjih uspehih, vendar jih usmerja v bolj povezan, merljiv in uporabniku prijazen sistem. Njeno vodilo je, da digitalizacija ni sama sebi namen, temveč orodje za boljše javne storitve, učinkovitejše upravljanje mesta, bolj vključujoče odločanje, večjo varnost, trajnostno mobilnost, podnebno nevtralnost in kakovostnejše življenje prebivalcev.

Takšno usmeritev potrjuje tudi mnenje občanov: ob izvedenem povpraševanju je 79,6% vprašancev potrdilo, da se jim zdi razvoj novih digitalnih rešitev pomemben.

Statistika odgovorov na vprašanje: "Kako pomembno se vam zdi, da Mestna občina Kranj v prihodnjih letih razvija digitalne rešitve za občane?":

Slika 2: Odgovor na vprašanje "Kako pomembno se vam zdi, da Mestna občina Kranj v prihodnjih letih razvija digitalne rešitve za občane?" (n=119)

Digitalna strategija je oblikovana kot urejen portfelj digitalne preobrazbe. Temelji na kaskadni logiki, v kateri se strateška usmeritev postopno prevaja v izvedbene elemente:

1. strateški stebri določajo glavna vsebinska področja,
2. programi združujejo sorodne projekte,
3. projekti predstavljajo izvedbeno raven,
4. KPI-ji pa omogočajo spremljanje učinkov.

Takšna struktura omogoča boljše upravljanje, določitev odgovornosti, prioritarno razvrščanje projektov in redno spremljanje napredka.

Strategija je razdeljena na štiri temeljne stebre:

1. Digitalno gospodarstvo in ekosistem
2. Digitalne storitve in družba
3. Digitalni temelji
4. Digitalno upravljanje in operacije

Ti stebri se medsebojno dopolnjujejo. Digitalne storitve za občane na primer potrebujejo podatkovno infrastrukturo, varnost, jasno upravljanje procesov in usposobljene zaposlene, pametna mobilnost zahteva podatke, senzoriko, povezane storitve, komunikacijo z uporabniki in sodelovanje z gospodarstvom, digitalno gospodarstvo pa se lahko razvija le, če mesto deluje kot odprto testno okolje z jasnimi pravili, podatki, partnerstvi in izvedbeno sposobnostjo.

Za izvedbo digitalne strategije smo oblikovali 56 projektov in 19 programov. Vsak program združuje več sorodnih projektov, ki skupaj prispevajo k ciljem digitalne strategije. S tem se prepreči, da bi strategija postala nepregleden seznam pobud, hkrati pa se omogoči jasnejše lastništvo odgovornosti in spremljanje učinkov.

Strategija vključuje tudi horizontalne povezave, ki prečkajo vse stebre. Posebej pomembne so povezava s Trajnostno urbano strategijo MOK, prispevek digitalizacije k zelenemu prehodu ter upravljanje sprememb pri digitalni preobrazbi. Te povezave zagotavljajo, da digitalna strategija ni ločena tehnološka agenda, temveč podporni okvir za širše razvojne cilje mesta: podnebno nevtralnost, trajnostno mobilnost, kakovostne javne storitve, vključujočo družbo, učinkovito upravo in konkurenčno lokalno gospodarstvo.

Implementacijski načrt Strategije digitalnega razvoja MOK je ključna priloga temu dokumentu in predstavlja njegov izvedbeni okvir.

2 Metodologija

Prvi del sestave strategije je bil namenjen analizi obstoječega stanja, pregledu obstoječih strategij, projektov, KPI-jev, tveganj in razvojnih priložnosti. Analiza obstoječega stanja je pokazala, da so digitalni vidiki že prisotni v več razvojnih področjih MOK: pametnem mestu, mobilnosti, energetiki, turizmu, socialnih storitvah, varnosti, okolju, gospodarstvu in upravljanju. Med ključnimi razvojnimi priložnostmi izstopajo boljše povezovanje obstoječih digitalnih rešitev, optimizacija javnih storitev, uporaba podatkov za odločanje, uvajanje rešitev umetne inteligence, vključevanje občanov ter podpora zelenemu prehodu in trajnostnemu razvoju.

V pripravljalni del so bili vključeni tudi širši razvojni izzivi mesta, med njimi sodelovanje in kompetence, regionalna vloga Kranja, razvoj delovnih mest in kadrov, koncentracija IKT in tehnoloških podjetij, mladi, staranje prebivalstva, prometni sistem, naravni viri, podnebne spremembe, revitalizacija starega Kranja in finančno vzdržno upravljanje. Ključno je, da digitalna strategija ni zgolj tehnološki dokument, temveč podporni okvir za reševanje širših razvojnih vprašanj mesta – opredeljenih v TUS+ in drugih strateških dokumentih.

Pregled obstoječih strateških dokumentov je vključeval lokalne, nacionalne in evropske podlage. Na lokalni ravni so bili pomembni predvsem Trajnostna urbana strategija MOK 2030+, Strategija digitalnega razvoja Pametnega mesta in skupnosti Kranj 2020–2023, Podnebna pogodba Mission 100 Cities, prometna, turistična, kulturna, socialna, okoljska in druga področna izhodišča. Na nacionalni ravni so bile upoštevane strategije Digitalna Slovenija 2030, digitalne javne storitve, pametna specializacija, raziskave, inovacije, industrija in umetna inteligenca. Na

evropski ravni pa so bile upoštevane usmeritve s področja podatkov, interoperabilnosti, umetne inteligence, kibernetске varnosti, digitalne identitete, odprtih podatkov in zelenega prehoda.

Pomemben vhod v sestavo strategije je bil tudi pregled obstoječih projektov in digitalnih rešitev MOK, kot so Pametni Kranj, Pametna Mlaka, CeKr, UrbanMind podatkovni prostor, GIS sistem, KrSkolesom, portal zapor cest, radarji, prometni podatki, spremljanje porabe vode in energije, Visit Kranj platforma, obogatena resničnost v Kranju. Pregled je pokazal, da ključni izziv ni odsotnost digitalnih rešitev, temveč njihovo nadaljnje povezovanje, interoperabilnost, podatkovna usklajenost in vključitev v skupen dolgoročen digitalni okvir.

Metodologija sestave strategije zato temelji na štirih vsebinskih korakih:

1. Analiza obstoječega stanja in izzivov
2. Pregled strategij, projektov in KPI-jev
3. Oblikovanje koncepta digitalne strategije
4. Opredelitev strateških programov, projektov in KPI-jev

2.1 Analiza obstoječega stanja in izzivov

Mestna občina Kranj na področju digitalizacije že razpolaga z vrsto strateških usmeritev, razvojnih pobud, digitalnih rešitev in podatkovnih virov. Analiza obstoječega stanja ne obravnava digitalizacije kot novega ali ločenega področja, temveč kot nadgradnjo že vzpostavljenih razvojnih usmeritev, projektov in mestnih potreb. Ključni namen prvega koraka je bil prepoznati, kaj je že vzpostavljeno, kje obstajajo razvojne vrzeli in katere usmeritve je treba povezati v enoten, izvedljiv in merljiv digitalni okvir.

2.1.1 Pregled obstoječih strateških dokumentov

Obstoječi strateški dokumenti Mestne občine Kranj vključujejo več področij, ki so neposredno povezana z digitalno preobrazbo: pametno mesto, mobilnost, energetika, turizem, socialne storitve, okolje, dostopnost, kultura in podnebna nevtralnost. Relevantni strateški dokumenti MOK za pripravo Strategije digitalnega razvoja MOK 2032:

- Novelacija Trajnostne urbane strategije MOK 2030+ / TUS+
- Strategija digitalnega razvoja Pametnega mesta in skupnosti Kranj 2020–2023
- Podnebna pogodba Mission 100 Cities

- Občinska celostna prometna strategija
- Strategija razvoja turizma MOK 2021–2027
- Strategije kulture, socialnega varstva, starejših, dostopnosti in enakosti
- Operativni program varstva okolja MOK 2024/35/50

Lokalni strateški dokumenti že vsebujejo številne digitalno relevantne cilje. Nova strategija mora zato zagotoviti skupno arhitekturo ciljev, projektov, podatkov in KPI-jev.

2.1.2 Pregled izvedenih in tekočih projektov na področju digitalizacije

MOK je v preteklem obdobju vzpostavila razmeroma širok nabor digitalnih rešitev, ki podpirajo tako notranje delovanje občine kot storitve za občane, obiskovalce, javne službe in podjetja. Obstoječe rešitve predstavljajo pomembno osnovo za nadaljnji razvoj, hkrati pa kažejo potrebo po večji integraciji, interoperabilnosti in strateškem upravljanju. Strateški projekti na področju digitalizacije:

- Pametni Kranj
- CeKr
- GIS sistem
- evidenca infrastrukture
- KrSkolesom
- portal zapore cest
- Spremljanje lokacije parkirišč in cen
- Visit Kranj platforma
- Obogatena resničnost
- spremljanje števila obiskovalcev v mestnem jedru
- Akcijski projekt znanje
- Smart Mlaka
- Register podatkov o poslovnih nepremičninah (del GIS)

MOK ima veliko posameznih digitalnih rešitev, vendar je naslednji razvojni korak njihovo povezovanje v celovit digitalni ekosistem. Posebej pomembni bosta vzpostavitev enotne podatkovne platforme oziroma data lake ter presoja prehoda iz obstoječe lokalne infrastrukture v oblačno ali hibridno upravljanje digitalne infrastrukture.

2.1.3 Pregled mestnega okolja

Kranj ima pomembno regionalno vlogo, raznoliko gospodarsko strukturo ter koncentracijo podjetij in dejavnosti, ki lahko podprejo razvoj digitalnih rešitev, inovacij in partnerstev. Digitalna strategija mora upoštevati širši mestni in regionalni kontekst, ne le potrebe občinske uprave.

Tabela 1: Pregled mestnega okolja

Vidik mestnega okolja	Ugotovitev	Pomen za digitalno strategijo
Gospodarska struktura	Kranj izstopa po številu podjetij v različnih velikostnih razredih, vključno z mikro, malimi, srednjimi in velikimi podjetji.	Strategija mora podpirati tako manjše uporabnike digitalnih storitev kot zahtevnejša partnerstva z večjimi podjetji.
Sektorska struktura	Pomembno vlogo imajo industrija, storitvene dejavnosti, trgovina, mobilnost ter strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti.	Digitalne rešitve morajo biti uporabne za različne sektorje in ravni digitalne zrelosti.
Rastoči sektorji	Med hitreje rastočimi sektorji so gradbeništvo, strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti ter izobraževanje, zdravstvo in socialno varstvo.	Ti sektorji lahko predstavljajo pomembno okolje za pilotne projekte in razvoj novih storitev.
Razvojni izzivi mesta	Izstopajo promet, staranje skupnosti, podnebne spremembe, upravljanje naravnih virov, prostorska politika, revitalizacija starega Kranja, kompetence in finančna vzdržnost.	Digitalizacija mora biti usmerjena v konkretne mestne izzive, ne zgolj v tehnološko nadgradnjo.
Inovacijski potencial	Prisotnost IKT in tehnoloških podjetij ter sektorjev znanja predstavlja pomemben razvojni kapital.	Potreben je strukturiran model sodelovanja med občino, podjetji, javnimi

		zavodi, raziskovalnimi institucijami in prebivalci.
--	--	---

Ključna ugotovitev: Digitalna strategija mora biti povezana z dejanskimi potrebami mestnega okolja. Njena naloga ni le uvajanje novih tehnologij, temveč podpora učinkovitejšemu upravljanju mesta, boljšemu odločanju, večji povezanosti deležnikov in kakovostnejšim storitvam za uporabnike.

2.1.4 Pregled strateških dokumentov na ravni države, regije in EU

Digitalna strategija MOK mora biti usklajena tudi s širšim nacionalnim, regionalnim in evropskim strateškim okvirom. Ta okvir določa smeri digitalne preobrazbe, javnih storitev, podatkov, umetne inteligence, kibernetске varnosti, interoperabilnosti in digitalne vključenosti.

Tabela 2: Pregled strateških dokumentov na ravni države, regije in EU

Raven	Relevantni dokumenti
Država	<ul style="list-style-type: none"> • Digitalna Slovenija 2030 • Akcijski načrt Digitalna Slovenija 2030 • Nacionalni strateški načrt za digitalno desetletje • Strategija digitalnih javnih storitev 2030 • Strategija pametne specializacije S5 • Raziskovalna in inovacijska strategija Slovenije 2021–2030 • Slovenska industrijska strategija 2021–2030 • Nacionalni program za umetno inteligenco
EU	<ul style="list-style-type: none"> • EU Digital Strategy • European Data Strategy • Digital Europe Programme • European Green Deal • Digital Decade • Data Governance Act • Data Act • AI Act • NIS2eIDAS • Open Data Directive • GDPR • European Interoperability Framework
Standardi in referenčni okviri	ISO 37120, ISO 37130, ISO 37127, evropski interoperabilnostni okvir

Ključna ugotovitev: Širši strateški okvir potrjuje, da morajo biti podatki, interoperabilnost, kibernetska varnost, digitalna identiteta, umetna inteligenca, odprti podatki in digitalne javne storitve temeljni gradniki digitalne strategije MOK.

2.1.5 Pregled dobrih praks

Pregled digitalnih strategij drugih mest kaže, da uspešna mesta digitalizacije ne obravnavajo kot ločenega tehnološkega področja, temveč kot povezovalni razvojni okvir za mobilnost, okolje, energijo, gospodarstvo, javne storitve in upravljanje. V pregledu so bila obravnavana velika mesta, kot so Madrid, Helsinki, Leipzig, Dresden, Barcelona, Amsterdam, Copenhagen in Singapore, ter inovativna mesta, kot so Leipzig, Dresden, Nantes, Tallinn, Ghent, Dunaj in Bristol.

Velika mesta: Močna digitalna infrastruktura, podatkovne platforme, integracija sistemov, operativna učinkovitost, kibernetska odpornost.

Inovativna mesta: Človekocentričen pristop, kakovost življenja, vključevanje prebivalcev, odprti podatki, pilotiranje, sodelovanje z ekosistemom.

Prenosljive usmeritve za MOK:

- vzpostaviti trdne digitalne temelje: podatki, infrastruktura, varnost, interoperabilnost
- povezati obstoječe rešitve v enoten digitalni ekosistem
- razvijati storitve okoli potreb uporabnikov, ne okoli posameznih tehnologij
- sistematično uvajati pilotne projekte, zlasti na področju umetne inteligence, podatkov in pametnega upravljanja
- krepiti odprte podatke, participacijo in digitalno zaupanje
- vzpostaviti jasen model upravljanja digitalnega portfelja projektov.

2.2 Oblikovanje koncepta digitalne strategije: strateški stebri, programi in projekti

Koncept digitalne strategije je oblikovan po kaskadni logiki:

Slika 3: Kaskadni koncept digitalne strategije

Ta kaskadna struktura omogoča, prehod iz strateških usmeritev do urejenega portfelja projektov digitalnega razvoja. Stebri določajo glavna vsebinska področja, programi združujejo sorodne projekte, projekti predstavljajo izvedbeno raven, KPI-ji pa omogočajo spremljanje učinkov.

2.2.1 Štirje stebri digitalne preobrazbe

Digitalna strategija je sestavljena iz štirih temeljnih stebrov:

Tabela 3: Stebri digitalne preobrazbe

Steber	Vloga v digitalni strategiji
Digitalni temelji	Vključuje podatkovno infrastrukturo, digitalni dvojčki, GIS, IoT, senzoriko, pametno urbano opremo, mobilnost, okolje in kibernetško varnost.
Digitalne storitve in družba	Usmerjen je v občane, uporabnike storitev, participacijo, zdravje, šport, kulturo, turizem, mestno izkušnjo in digitalno vključenost.
Digitalno upravljanje in operacije	Naslavlja notranje delovanje MOK, procese, elektronsko poslovanje, projektno sodelovanje, AI podpora zaposlenim, kompetence in organizacijski razvoj.
Digitalno gospodarstvo in ekosistem	Povezuje digitalni razvoj z lokalnim gospodarstvom, inovacijami, talenti, startupi, scaleupi, deeptech področjem in ekosistemom naprednih tehnologij.

Stebri se medsebojno povezujejo in dopolnjujejo v digitalno strategijo vseh aspektov delovanja MOK.

Slika 4: Preplet med stebri digitalne preobrazbe

2.2.2 Programi kot nosilna enota strategije

Programi so osrednja enota digitalne strategije. Vsak program združuje več sorodnih projektov, ki skupaj prispevajo k določenemu strateškemu cilju. S tem se prepreči, da bi strategija postala nepregleden seznam posameznih pobud.

Pri sestavi programov so bila uporabljena naslednja načela:

- vsak program ima jasno vsebinsko področje,
- vsak projekt se uvrsti v en nosilni program,
- programi lahko prispevajo k več stebrom,
- sorodni projekti se združujejo,
- podvajanja med projekti se zmanjšajo,
- programi omogočajo določitev lastništva in odgovornosti,
- programi so osnova za KPI-je in spremljanje izvajanja.

Programska struktura omogoča, da se projektne pobude upravljajo kot portfelj, ki ga je mogoče prioriteto razvrščati, fazno izvajati in redno spremljati.

2.2.3 Projekti kot izvedbena raven strategije

Projekti so izvedbena raven digitalne strategije. Vsak projekt je umeščen v en nosilni program, kar omogoča jasnejše lastništvo, odgovornost in spremljanje napredka.

Pri umeščanju projektov se uporablja pravilo: **en projekt – en nosilni program**.

To pomeni, da ima lahko projekt učinke na več stebrov, vendar ima za namen upravljanja samo en primarni program. Takšna logika preprečuje podvajanje, nejasno odgovornost in razpršeno izvajanje.

Podrobnosti izvedbe posameznih projektov so v priloženem Akcijskem načrtu digitalne strategije, kjer so opisani časovnica, finančni in človeški resursi, tveganja, pričakovan vpliv in medsebojno povezovanje projektov.

2.2.4 Kazalniki uspešnosti in spremljanje napredka

Kazalniki uspešnosti so sestavljeni po dvojni kaskadi – implementacija se pretvarja iz strateških prioritete do operativnih projektov digitalne strategije. Na drugi strani se KPI-ji posameznih projektov sestavljajo za doseganje strateških ciljev in KPI-jev na ravni strategije.

Slika 5: Reverzno kaskadna struktura digitalne strategije

2.2.5 KPI digitalne strategije

KPI	Trenutna vrednost 2026	Ciljna vrednost 2029	Ciljna vrednost 2032
Mestna podatkovna platforma, odprti podatki in dashboardi			
KPI 1.1: Število povezanih podatkovnih virov	10	25	50
KPI 1.2: Število odprtih podatkovnih naborov in dashboardov	8	35	60
KPI 1.3: Delež gospodinjstev, javnih objektov in poslovnih con z dostopom do širokopasovne povezljivosti	95,51 %	100 %	100 %
Digitalni dvojček, GIS in podatkovno podprto odločanje			
KPI 1.4: Število področij pokdprtih z digitalnimi dvojčki	0	2	4
KPI 1.5: Število odločitev, projektov ali analiz, podprtih s podatki/GIS	Ni podatka	Ocena Koristno na letni anketi	Ocena Zelo koristno na letni anketi
Mestna IoT, senzorika in pametna urbana oprema			
KPI 1.6: Število IoT podatkovnih tokov v mestni podatkovni platformi	10	15	20
KPI 1.7: Število področij delovanja z IoT podatkovnimi tokovi	3	6	9
KPI 1.8: Delež ključnih javnih lokacij z ustrezno IKT dostopnostjo	70 %	80 %	90 %
Pametna mobilnost, promet in parkiranje			
KPI 1.9: Število prometno, parkirno ali mobilnostno spremljanih lokacij	10	20	30
KPI 1.10: Število digitalnih parkirnih transakcij, rezervacij ali mobilnostnih poizvedb	50.000/leto	250.000/leto	450.000/leto
Pametno okolje, voda, energija in odpadki			
KPI 1.11: Število okoljskih, energetske, vodnih ali odpadkovnih podatkovnih tokov	2	5	8
KPI 1.12: Zmanjšanje nepotrebnih odvozov, intervencij ali ročnih pregledov	0 %	15 %	30 %
Pametni Kranj – enotna digitalna vstopna točka			
KPI 2.1: Število povezanih storitev v Pametni Kranj	8	25	45

KPI 2.2: Število aktivnih uporabnikov platforme	1.800	5.000	10.000
KPI 2.3: Število aktivnih uporabnikov mestne kartice oziroma digitalne mestne identitete	1.900	8.000	12.000
Digitalna komunikacija, obveščanje in personalizirane vsebine			
KPI 2.4: Število naročnikov na digitalna obvestila	3.000	6.000	12.000
KPI 2.5: Čas objave kritičnega obvestila	120 min	60 min	30 min
Digitalna participacija, krajevne skupnosti in prostovoljstvo			
KPI 2.6: Število digitalnih pobud, idej, anket ali glasovanj	25/leto	40/leto	70/leto
KPI 2.7: Število prostovoljskih prijav prek digitalnega sistema	0	20/leto	40/leto
Digitalno zdravje, šport in aktivno življenje			
KPI 2.8: Število uporab digitalnih zdravstvenih, športnih ali aktivnih storitev	1.000	8.000	15.000
KPI 2.9: Število športnih partnerjev, ekip, programov ali povezav	10	35	60
Digitalni turizem, kultura, lokalna ponudba in mestne ugodnosti			
KPI 2.10: Število lokalnih ponudnikov v digitalnem kanalu	20	80	150
KPI 2.11: Število rezervacij, nakupov ali uporab kartice prek digitalnega kanala	20.000/leto	60.000/leto	120.000/leto
Kibernetska varnost, zasebnost in digitalno zaupanje			
KPI 3.1: Delež ključnih digitalnih sistemov z izvedenim varnostnim pregledom	Ni podatka	20 %	30 %
KPI 3.2: Čas odprave kritičnih ranljivosti	10 dni	5 dni	3 dni
Digitalno delovno okolje in projektno sodelovanje MOK			
KPI 3.3: Delež ključnih projektov v enotnem projektne orodju	0 %	20 %	40 %
KPI 3.4: Povprečna starost ključne IKT opreme	6,51 leta	6,2 leta	manj kot 6 let
Optimizacija internih procesov in elektronsko poslovanje			
KPI 3.5: Število digitaliziranih internih self-service postopkov	5	10	20
KPI 3.6: Število digitaliziranih prioriternih notranjih ali upravnih postopkov	10	40	70
KPI 3.7: Povprečni čas obravnave izbranih postopkov (nabava, obveščanje, povračevanje po podatkih)	Ni podatka	-25 %	-40 %
AI podpora zaposlenim in interni LLM			
KPI 3.8: Delež relevantnih zaposlenih, ki aktivno uporabljajo interni LLM ali AI asistenta	15 %	30 %	60 %
KPI 3.9: Število potrjenih AI primerov uporabe za interne postopke	0	10	20
Digitalne kompetence, onboarding in organizacijski razvoj MOK			
KPI 3.10: Delež ključnih delovnih mest z opredeljenimi digitalnimi kompetencami	10 %	80 %	100 %
KPI 3.11: Delež novozaposlenih, vključenih v digitalni onboarding	0 %	90 %	100 %
Promocija digitalnih projektov, AI in mestnih priložnosti			

KPI 4.1: Število objavljenih digitalnih projektov v javnem portfelju	0	25	45
KPI 4.2: Število promocijskih dogodkov, kampanj ali predstavitev	2/leto	8/leto	12/leto
Sodelovanje MOK z lokalnim gospodarstvom			
KPI 4.3: Število vključenih podjetij v digitalni ekosistem	15	60	120
KPI 4.4: Število pilotnih projektov z lokalnim gospodarstvom	2	8	15
Startup, scaleup, deeptech in ekosistem naprednih tehnologij			
KPI 4.5: Število tehnoloških pilotov	1	8	15
KPI 4.6: Število vključenih startupov, scaleupov ali deeptech ekip	10	35	60
Talenti, mentorstvo in povezovanje izobraževanja z gospodarstvom			
KPI 4.7: Število udeležencev digitalnega opismenjevanja in izobraževanj	300/leto	1.000/leto	1.500/leto
KPI 4.8: Število šolsko-podjetniških, mentorskih ali učnih projektov	5	20	35

Tabela 1: KPI posameznih programov

2.2.6 Vertikalni programi in horizontalne povezave

Digitalna strategija je sestavljena iz vertikalnih programov in horizontalnih povezav.

Vertikalni programi so vezani na posamezne stebre in predstavljajo glavne vsebinske sklope strategije. Sem sodijo na primer programi s področja gospodarstva, digitalnih storitev, podatkovne platforme, pametne mobilnosti, pametnega okolja, digitalnega delovnega okolja in optimizacije internih procesov.

Horizontalne povezave prečkajo vse stebre strategije in zagotavljajo skladnost digitalne preobrazbe s širšimi razvojnimi cilji MOK.

Tabela 4: Horizontalne povezave in njihova vloga v strategiji

Horizontalna povezava	Vloga v strategiji
Povezanost s Trajnostno urbano strategijo MOK	Zagotavlja skladnost digitalne strategije s širšimi razvojnimi cilji mesta.
Prispevek digitalne strategije k zelenemu prehodu	Povezuje digitalizacijo z energetiko, okoljem, mobilnostjo, krožnim gospodarstvom in podnebno nevtralnostjo.
Upravljanje sprememb pri digitalni preobrazbi MOK	Zagotavlja, da se digitalne rešitve uvajajo z ustrežno komunikacijo, usposabljanjem, vključevanjem uporabnikov in organizacijsko podporo.

2.3 Strateški programi, projekti in KPI-ji

Drugi del metodologije sestave digitalne strategije predstavlja izvedbeni okvir, ki povezuje programe, projekte in KPI-je. Ta del strategije omogoča, da se koncept digitalne preobrazbe prevede v merljiv in upravljiv portfelj.

2.3.1 Sestava strateških programov

Strateški programi so oblikovani kot sklopi sorodnih projektov, ki skupaj prispevajo k ciljem posameznega stebra. Programi so dovolj široki, da omogočajo večletno izvajanje, hkrati pa dovolj konkretni, da je mogoče določiti nosilca, projekte, KPI-je in prioritete.

Programi v strategiji opravljajo več funkcij:

- povezujejo sorodne projekte,
- zmanjšujejo podvajanja,
- omogočajo boljše upravljanje portfelja,
- določajo vsebinsko odgovornost,
- omogočajo fazno izvajanje,
- predstavljajo osnovo za spremljanje napredka.

2.3.2 Povezovanje projektov s KPI-ji

KPI-ji so sestavni del strategije, ker omogočajo spremljanje učinkov digitalne preobrazbe. Strategija zato ne meri samo izvedbe projektov, temveč tudi njihove učinke na uporabnike, procese, podatke, okolje, gospodarstvo in upravljanje mesta.

Kazalniki so oblikovani na več ravneh.

Tabela 5: Povezovanje KPI digitalne strategije

Raven KPI-jev	Namen
Raven strategije	Spremljanje celotnega napredka digitalne preobrazbe MOK
Raven stebra	Spremljanje učinkov po glavnih vsebinskih področjih
Raven programa	Spremljanje uspešnosti posameznega strateškega programa
Raven projekta	Spremljanje izvedbe, rokov, rezultatov, stroškov in uporabniških učinkov

2.3.3 Prioritetno ocenjevanje projektov

Ker strategija vključuje večje število projektnih pobud, je del njene sestave tudi mehanizem prioriteta ocenjevanja. Ta omogoča, da se projekti ne razvrščajo samo po številu glasov ali trenutni prepoznavnosti, temveč po skupni presoji strateške usklajenosti, poslovne vrednosti, vpliva, nujnosti, investicije, trajanja, izvedljivosti ter tehnološkega oziroma podatkovnega učinka.

Poleg prioriteta ocene se projekti označijo tudi glede na značaj.

Tabela 6: Klasifikacija projektov digitalne strategije

Oznaka projekta	Namen
-----------------	-------

MUST-DO	Projekt je nujen zaradi regulative, varnosti, poslovne kritičnosti ali odvisnosti drugih projektov.
HITRA ZMAGA	Projekt ima nizko investicijo, kratek čas do prve vrednosti in visoko izvedljivost.
STRATEŠKI PROJEKT	Projekt ima velik dolgoročni vpliv, vendar je lahko zahtevnejši, dražji ali časovno daljši.

Označevanje specifičnih projektov omogoča uravnotežen portfelj, ki vključuje nujne projekte, hitro izvedljive izboljšave in dolgoročne strateške naložbe.

3 Strateški stebri, programi in projekti

3.1 Medsebojna povezanost stebrov, programov in projektov digitalne preobrazbe

Digitalna preobrazba Mestne občine Kranj temelji na štirih vsebinskih stebrih:

1. digitalno gospodarstvo in ekosistem,
2. digitalne storitve in družba,
3. projektni temelji ter
4. digitalno upravljanje in operacije.

Znotraj stebrov so identificirani projekti, ki združujejo sorodne projektne pobude v bolj pregledne in izvedljive sklope. Programi so oblikovani tako, da ima vsak program jasen vsebinski steber, vendar se lahko njegovi učinki povezujejo tudi z drugimi stebri.

3.1.1 Matrika povezanosti programov s stebri digitalne preobrazbe

Tabela 7: Matrika povezanosti programov s stebri digitalne strategije

Št.	Program Steber	Digitalno gospodarstvo in ekosistem	Digitalne storitve in družba	Digitalni temelji	Digitalno upravljanje in operacije
1	Promocija digitalnih projektov, AI in mestnih priložnosti				
2	Sodelovanje MOK z lokalnim gospodarstvom				
3	Startup, scaleup, deeptech in ekosistem naprednih tehnologij				
4	Talenti, mentorstvo in povezovanje izobraževanja z gospodarstvom				
5	Pametni Kranj – enotna digitalna vstopna točka				
6	Digitalna komunikacija, obveščanje in personalizirane vsebine				
7	Digitalna participacija, krajevne skupnosti in prostovoljstvo				
8	Digitalno zdravje, šport in aktivno življenje				

9	Digitalni turizem, kultura, lokalna ponudba in mestne ugodnosti				
10	Mestna podatkovna platforma, odprti podatki in dashboardi				
11	Digitalni dvojček, GIS in podatkovno podprto odločanje				
12	Mestna IoT, senzorika in pametna urbana oprema				
13	Pametna mobilnost, promet in parkiranje				
14	Pametno okolje, voda, energija in odpadki				
15	Kibernetska varnost, zasebnost in digitalno zaupanje				
16	Digitalno delovno okolje in projektno sodelovanje MOK				
17	Optimizacija internih procesov in elektronsko poslovanje				
18	AI podpora zaposlenim in interni LLM				
19	Digitalne kompetence, onboarding in organizacijski razvoj MOK				

Nekateri programi imajo po naravi izrazito horizontalen značaj. Med njimi posebej izstopajo mestna podatkovna platforma, Pametni Kranj, digitalno zaupanje, pametna mobilnost, pametno okolje in AI podpora zaposlenim, saj povezujejo več stebrov digitalne preobrazbe.

3.1.2 Prioritizacija strateških projektov in programov

Za učinkovito izvajanje digitalne strategije MOK je potrebno projektne pobude oceniti po enotni, pregledni in ponovljivi metodologiji. Namen prioritetnega ocenjevanja ni zgolj razvrstitev projektov po priljubljenosti ali številu glasov, temveč uravnotežena presoja njihove strateške pomembnosti, poslovne vrednosti, vpliva na uporabnike, izvedljivosti, stroškovne zahtevnosti in dolgoročnega tehnološkega učinka.

Mehanizem prioritetnega ocenjevanja se uporablja za primerjavo projektov znotraj posameznega programa, med programi ter pri pripravi izvedbenega načrta oziroma časovnice digitalne strategije.

Kriteriji prioritetnega ocenjevanja

Vsak projekt se oceni po osmih kriterijih. Kriteriji imajo različne uteži, saj niso vsi enako pomembni za strateško odločanje.

Tabela 8: Kriterij prioritetnega ocenjevanja

Kriterij	Utež	Ocena 1–5	Prispevek
Strateška usklajenost	20 %		
Poslovna vrednost	20 %		

Vpliv na stranke, uporabnike ali procese	15 %		
Nujnost / tveganje neizvedbe	10 %		
Investicija	10 %		
Trajanje / čas do prve vrednosti	10 %		
Izvedljivost	10 %		
Tehnološki ali podatkovni učinek za prihodnost	5 %		
Skupaj	100 %		/100

Izračun skupne ocene

Prispevek posameznega kriterija se izračuna po formuli:

$$\text{Prispevek} = \text{ocena} / 5 \times \text{utež}$$

Pri izračunu se utež pretvori v točke. Na primer, utež 20 % pomeni največ 20 točk.

Primer za posamezni kriterij:

Tabela 9: Primer za izračun kriterija posamezne ocene

Kriterij	Utež	Ocena	Izračun	Prispevek
Strateška usklajenost	20 %	4	$4 / 5 \times 20$	16

Skupna ocena projekta je vsota vseh prispevkov:

$$\text{Skupna ocena} = \text{vsota prispevkov vseh kriterijev}$$

Najvišja možna skupna ocena je 100 točk.

Interpretacija ocene

Tabela 10: Interpretacija ocene projektov

Končna ocena	Prioriteta	Priporočilo
80–100	Zelo visoka	Začeti čim prej
65–79	Visoka	Uvrstiti v roadmap
50–64	Srednja	Dodatno razdelati ali pilotirati
35–49	Nizka	Odložiti ali združiti z drugo iniciativo
pod 35	Zelo nizka	Ne izvajati v trenutni obliki

Obravnava projektov tipa MUST-DO

Nekateri projekti ne smejo tekmovati samo skozi običajen sistem točkovanja. To velja predvsem za projekte, ki so:

- regulatorno zahtevani,
- varnostno nujni,
- poslovno kritični,
- potrebni za neprekinjeno delovanje storitev,

- pogoj za izvedbo drugih pomembnih projektov.

Takšni projekti se označijo kot: **MUST-DO projekt**

Must-do projekti se prioritetno obravnavajo ločeno od običajnega portfeljskega točkovanja. Kljub temu se tudi pri njih izvede ocenjevanje po isti metodologiji, vendar ne zato, da bi se odločalo, ali se projekt izvede, temveč zato, da se bolje razumejo:

- strošek,
- zahtevnost,
- izvedbeno tveganje,
- odvisnosti,
- potreba po virih,
- časovni okvir izvedbe.

S tem se zagotovi, da nujni projekti niso spregledani, hkrati pa se ohrani preglednost nad njihovim vplivom na celoten portfelj digitalne preobrazbe.

Uporaba mehanizma v praksi

Mehanizem prioritetnega ocenjevanja se uporablja pri pripravi izvedbenega načrta digitalne strategije. Priporočljivo je, da se vsak projekt oceni najmanj enkrat v fazi priprave portfelja, nato pa se ocena po potrebi posodobi ob večjih spremembah obsega, stroškov, zakonodajnih zahtev, tehnoloških pogojev ali razpoložljivih virov.

Končna prioritetna ocena se uporablja kot podpora odločanju, ne kot avtomatična odločitev. Pri oblikovanju izvedbenega načrta je treba poleg ocene upoštevati tudi odvisnosti med projekti, razpoložljivost ekip, finančne vire, možnosti sofinanciranja in strateške usmeritve MOK.

3.1.3 Predlog faznega izvajanja programov in projektov

Izvedbeni načrt Strategije digitalnega razvoja MOK za obdobje 2026–2032 pretvarja portfelj digitalnih projektov v izvedljivo časovnico, ki upošteva prioritete, pripravljenost projektov, ključne odvisnosti, upravljavske pogoje in potrebne odločitve. Izhodišče predstavlja 56 projektov poslovnih primerov, združenih v 19 programov, pri čemer so obstoječe prioritizacije, KPI-ji, projektne klasifikacije in finančne ocene ohranjene, izvedbeni načrt pa jim dodaja fazno časovnico, horizontalno upravljanje in logiko izvedbenih valov.

Osnovna logika izvedbe temelji na treh načelih:

1. najprej temelji, nato storitve in domenska širitev: podatkovna platforma, varnost, povezljivost, upravljanje in skupne digitalne komponente so predpogoj za večino zahtevnejših storitev
2. projekti se po vzpostavitvi ne zaključijo, temveč preidejo v obratovanje in stalno izboljševanje do konca strateškega obdobja
3. razporeditev projektov temelji na prioriteti in pripravljenosti, zato se nekateri pomembni projekti izvedejo pozneje, če so odvisni od javnih naročil, podatkovne platforme, pravne presoje ali določitve lastnika.

Izvedba digitalne strategije je razdeljena v mobilizacijski val in pet izvedbenih valov. Mobilizacijski val vzpostavi upravljanje in potrdi izvedbene pogoje, prvi izvedbeni val postavi digitalne temelje, drugi zagotovi hitre učinke in obvezne rešitve, tretji uvaja ključne digitalne storitve, četrti razširi digitalizacijo na vsebinska področja mesta, peti pa je namenjen inovacijam, optimizaciji in naprednim podatkovnim rešitvam.

Tabela 11: Izvedbeni valovi digitalne strategije

Val	Časovnica	Namen	Kaj vključuje	Ključne odvisnosti
Val 0: Mobilizacija in upravljanje	2026 Q2–Q4	Vzpostaviti program tako, da bo pripravljen na uspešno izvedbo projektov.	Vzpostavitev PMO, potrditev lastnikov projektov, validacija časovnice, aktivacija horizontalnega upravljaljskega sloja.	Brez ključnih vsebinskih odvisnosti.
Val 1: Temelji	2027	Zgraditi digitalno hrbtenico, od katere so odvisni nadaljnji projekti.	Podatkovna platforma, podatkovni katalog, varnostna izhodišča, okvir za AI in podatke, povezljivost, enotna vstopna točka za občane.	Javna naročila za podatkovno platformo in 5G oziroma povezljivost.
Val 2: Hitri učinki in obvezne naloge	2026–2027	Zagotoviti vidne rezultate in izvesti obvezne oziroma nujne elemente.	Interni LLM, usposabljanje in uvajanje uporabnikov, nadzorne plošče, promocija ter obvezne rešitve e-uprave.	Nekateri projekti temeljijo na okviru za AI/podatke in podatkovni platformi.
Val 3: Ključne digitalne storitve	2027 – 2028	Uvesti vsakodnevne storitve za občane	Občansko okno, komunikacija, notranji delovni tokovi, javna	Odvisnost od enotne vstopne točke in podatkov;

		in notranje uporabnike.	naročila ter platforme za dovoljenja in postopke.	pravni/GDPR pregled za dovoljenja in inšpekcijske postopke.
Val 4: Domenska uvedba	2028–2030	Razširiti digitalizacijo na operativna področja mesta.	Mobilnost, okolje, energija, odpadki, turizem, kultura, zdravje, šport, pametni urbani IoT.	Odvisnost od podatkov, senzorjev in javnih naročil, pri številnih projektih tudi politična zaveza.
Val 5: Inovacije in optimizacija	2030–2032	Nadgraditi, eksperimentirati in optimizirati na zreli digitalni osnovi.	Prediktivna umetna inteligenca, živi laboratorij, GovTech ekosistem, napredni mobilnostni piloti, sodelovanje z gospodarstvom.	Zrelo podatkovno okolje in delujoč inovacijski ekosistem.

3.2 Steber 1: Digitalni temelji

Steber digitalni temelji zagotavlja tehnološko, podatkovno, infrastrukturno in varnostno osnovo za digitalno preobrazbo MOK. Programi v tem stebru omogočajo povezovanje podatkov, razvoj pametnega mesta, senzoriko, mobilnost, okoljsko spremljanje in digitalno zaupanje.

3.2.1 Analiza trenutnega stanja

Digitalni temelji MOK vključujejo:

1. strežniško infrastrukturo,
2. aplikacije,
3. podatkovne vire,
4. IoT sredstva,
5. GIS okolje,
6. zunanje platforme in
7. nastajajoče podatkovne platforme in prostore

MOK trenutno zagotavlja lastno strežniško opremo na svoji lokaciji in jo sama vzdržuje za podporo poslovnim procesom mestne uprave ter nekaterim zunanjim uporabnikom. Hkrati pa se pomemben del rešitev in podatkov nahaja pri zunanjih

izvajalcih, zlasti kadar ne gre za finančno ali dokumentarno poslovanje mestne uprave ali kadar občina uporablja zunanje podatkovne baze, kot so prostorski podatki in javne evidence.

Digitalni temelji MOK danes vključujejo predvsem:

1. Fizično infrastrukturo
 - a. podatkovni center v prostorih MOK
 - b. kolokacijo v Kovačnici
 - c. systemske in komunikacijske sobe na MOK in v Kovačnici
 - d. omrežna vozlišča, omare, stikala in fizično zaščito dostopa (7 lokacij)
2. Strojno opremo oziroma HW
 - a. 4 fizične strežnike
 - b. 50 viskoko razpoložljivih virtualnih strežnikov
 - c. 170 računalnikov, prenosnikov in sorodne uporabniške opreme
 - d. 70–80 mobilnih naprav
 - e. 170 IP telefonov
 - f. večje multifunkcijske naprave, tiskalnike, skenerje (~30)
 - g. videonadzor, sistem za beleženje delovnega časa in drugo posebno opremo
3. Omrežja in povezljivost
 - a. segmentirano WAN/LAN omrežje
 - b. VPN dostop do internega omrežja
 - c. več kot 100 Wi-Fi točk, tudi na lokacijah krajevnih skupnosti
 - d. interne in zunanje optične povezave
 - e. APN povezave za določene namenske sisteme, npr. radarje
 - f. telefonske storitve prek zunanjega ponudnika
4. Programsko opremo, aplikacije in podatkovne baze
 - a. Microsoft okolje za uporabnike in strežnike (del pogodbe na državni ravni)
 - b. Linux strežnike za posamezne namene (omejen obseg)
 - c. Finančno računovodski program za finance, računovodstvo, potne naloge in del kadrovskih funkcij
 - d. dokumentni sistem
 - e. Sistem za evidenco delovnega časa
 - f. GIS okolje

- g. SiVrtci, Impores, nabavo prek finančno računovodskega programa in druge poslovne aplikacije
 - h. podatkovne baze, vezane na posamezne aplikacije, npr. Firebird SQL, Windows SQL in MariaDB
5. varnostna orodja in podporne storitve
- a. Palo Alto požarno pregrado
 - b. SOC storitev zunanjega izvajalca za kibernetško in informacijsko varnost
 - c. Sophos antivirus
 - d. varnostno kopiranje prek iStor
 - e. arhiviranje je urejeno kot storitev
 - f. VPN, segmentacijo omrežja in nadzor dostopov
6. Integracije
- a. Omejeno povezovanje med GIS, GovernmentConnect in CADIS,
 - b. Integracija GIS z drugimi sistemi, tudi s Pametnim Kranjem,
 - c. Integracija Pametnega Kranja z IoT, ARSO, prometnimi in drugimi podatki,
 - d. SI-CEV za elektronsko vročanje, varni elektronski predal in dokumente,
 - e. Omejena integracija z eUpravo, npr. za soglasja pri gradbenih dovoljenjih,
 - f. Omejene povezave med javnimi naročili, pogodbami, plačili in CADIS, ki so deloma še ročne oziroma v nadgradnji.
7. neopredmetena digitalna sredstva
- a. licence in naročnine, npr. Microsoft, CADIS, GIS, varnostna orodja,
 - b. ChatGPT (15) in Copilot (10) licence,
 - c. konfiguracije aplikacij
 - d. podatkovne baze in podatkovni modeli,
 - e. API povezave in integracije,
 - f. pravice uporabe zunanjih platform,
 - g. spletna stran in CMS,
 - h. zaledja rešitev Pametni Kranj, CeKR, UrbanMind in drugih digitalnih sistemov
 - i. spletna stran in CMS gostujeta in sta vzdrževani iz strani podjetja DSpot

Poleg internih sistemov MOK uporablja tudi več rešitev in podatkovnih virov pri zunanjih izvajalcih, javnih podjetjih in koncesionarjih. To je posebej pomembno pri prostorskih podatkih, energetiki, vodi, parkiranju, javni razsvetljavi, optiki, prometu in pametni urbani opreми.

Ključne ugotovitve trenutnega stanja so:

1. MOK ima vzpostavljeno osnovno digitalno infrastrukturo, ki omogoča delovanje občinske uprave in ključnih storitev. ***IKT infrastruktura je bila v zadnjih letih posodobljena in je v dobrem stanju. Ključno ozko grlo so kadrovske viri za vzdrževanje in polno utilizacijo infrastrukture***
2. Infrastruktura je hibridna: del rešitev je na lokaciji MOK, del v kolokaciji, del pri zunanjih izvajalcih ali v oblaku
3. Strojna oprema, aplikacije, podatkovne baze, licence, integracije in zunanje storitve niso še vodene v enotnem registru digitalnih sredstev
4. Integracije že obstajajo, vendar v omejenem obsegu
5. ***Pogovori z zaposlenimi kažejo, da bi bila koristna prenova, predvsem na področju uporabniške izkušnje, internih aplikacij***

Interni popis IoT sredstev kaže, da ima MOK oziroma njen širši ekosistem veliko različnih podatkovnih virov. Med njimi so stacionarni radarji v okviru medobčinskega redarstva, okoljski senzorji za kakovost zraka, mobilni okoljski senzorji, AVL za spremljanje lokacij vozil, števci mobilnosti v mestnem jedru, senzorji vstopov in izstopov na avtobuse, NFC kartice in čitalci, števci kolesarjev, merilnik varnostne razdalje, senzorji prostosti parkirnih mest, električne polnilnice za avtomobile in avtobuse, pametna razsvetljava ter različni energetske, komunalni in infrastrukturni senzorji. Vendar ta sredstva niso vodena v enotni arhitekturi, podatkovni modeli niso poenoteni, pri delu sredstev pa upravljalca ali dostop do podatkov ni jasen.

Tabela 12: Popis IoT sredstev in aplikacij

Upravljalca	IoT sredstvo	Aplikacija
Župan	/	/
Podžupanja	/	/
Mestna uprava	/	/
Medobčinska inšpekcija (Organ skupne občinske uprave občin Gorenjske)	/	/
Medobčinsko redarstvo (Organ skupne občinske uprave občin Gorenjske)	Stacionarni radarji	TRAFFI
Skupna služba za notranje revizije (Organ skupne občinske uprave občin Gorenjske)	/	/

Skupna služba urejanja prostora (Organ skupne občinske uprave občin Gorenjske)	/	GIS Igea, PISO
Skupna služba varstva okolja (Organ skupne občinske uprave občin Gorenjske)	Okoljski senzorji (zrak) - AlfaProxima upravlja + ima platformo	GIS Igea, PISO
Oddelek za pametno skupnost (Urad za razvoj in pametno skupnost)	AVL - automatic vehicle location	RIDANGO/Avera aplikacija - zunanji ponudnik
	Premični environmental monitoring senzorji	UrbanMind
	Štetje mobilnosti v mestnem jedru	UrbanMind
	Senzorji vstopov in izstopov na avtobuse	Ni informacij o upravljalcu
	NFC kartice in čitalci - grede v Jantar	Jantar
	/	Pametni Kranj
	Kartice	CeKR
Oddelek za zeleni prehod (Urad za razvoj in pametno skupnost)	/	/
Oddelek za mestni svet in krajevne skupnosti (Kabinet župana)	/	/
Oddelek za komuniciranje in protokol (Kabinet župana)	/	/
Oddelek za gospodarske dejavnosti (Urad za gospodarske dejavnosti in promet)	Števci kolesarjev	Ni informacij o upravljalcu
	/	GIS Igea
	Merilnik varnostne razdalje	MIPA: - na lokaciji vizualno opozorilo - spletna aplikacija za statistiko
	Senzor za prostost parkirnih mest	LF3M - on-location prikazalnik
	Električne polnilice za avtomobile	VizijeMobilnosti - tudi ponujajo platformo
	Električne polnilice za avtobuse	ponudnikova rešitev
Oddelek za promet (Urad za gospodarske dejavnosti in promet)	/	KrsKolesom
	/	Conforma - dovolilnice za parkiranje
Urad za družbene dejavnosti	/	SiVrtci
Urad za projekte	/	/
Oddelek za finance (Sektor za finance in splošne zadeve)	/	/

Oddelek za pravne in kadrovske zadeve (Sektor za finance in splošne zadeve)	/	GIS Igea
Oddelek za splošne zadeve in civilno zaščito ter reševanje (Sektor za finance in splošne zadeve)	/	/
Oddelek za skupno nabavo in javna naročila (Sektor za finance in splošne zadeve)	/	/
Zavod za turizem in kulturo Kranj	/	/
Zavod za šport Kranj	/	/
Gasilsko reševalna služba Kranj	/	/
Skupna občinska uprava občin Gorenjske	/	/
Gorenjski muzej	/	/
Kranjski vrtci	/	SiVrtci
Gorenjske lekarne	/	/
Komunala Kranj	Ni podatka	GIS Igea
Glasbena šola Kranj	/	/
Prešernovo gledališče	/	/
Mestna knjižnica Kranj	/	/
Osnovno zdravstvo Gorenjske	/	/
Zdavnstveni dom Kranj	/	/
Osnovne šole	Pametna razsvetljava	/
Ljudska univerza Kranj	/	/
Arhiv kranj.si	/	/
Sosvet za KS - krajevne skupnosti	/	/
Lokalna energetska agencija Gorenjske (LEAG)	Ni podatka	/
Arriva	/	/
Domplan	/	/
Petrol	Senzorji energetske oskrbe	Občina nima vpogleda
Petrol	Senzorji javnih distribucijskih sistemov	Občina nima vpogleda
Domplan	Poraba plina	Občina nima vpogleda
Komunala Kranj	Tlaki v različnih delih vodovodnega omrežja	Občina nima vpogleda
Komunala Kranj	Upravljajo del parkirišč, drugi del občina	Občina nima vpogleda
GEN-I	Senzorji za pridobivanje energije na sončnih celicah	Občina nima vpogleda
Vigred	Upravljanje z javno razsvetljava	Občina nima vpogleda
Vigred	Omrežje - optika	Občina nima vpogleda
Elektro Gorenjska	Omrežje - elektrika	Občina nima vpogleda

Študija obstoječih projektov in produktov pametnega mesta je ugotovila, da je bilo v mestni upravi MOK v uporabi 27 različnih sistemov (na primer TRAFFI, UrbanMind, RIDANGO/Avera, Jantar, MIPA, LF3M, VizijeMobilnosti, Conforma, KrsKolesom, GIS Igea in PISO) za podporo delovanju mestne uprave in javnih sistemov, večina pa je bila med seboj slabo povezana ali sploh ni izmenjevala podatkov. Rešitve imajo različne avtorje in upravljavce, pogosto zunanje pogodbene partnerje ali koncesionarje, podatki pa tečejo na različnih strežnikih zunanjih izvajalcev.

Ob tem se vzpostavlja pomemben nov digitalni temelj: celovita digitalna platforma Pametni Kranj, ki deluje kot odprt sistem pametnega upravljanja, zasnovan na virtualnem ekosistemu in podatkovnem jezeru, v katerega je mogoče priklapljati različne storitve.

Ključni namen je povezovanje podatkov iz različnih virov ter ustvarjanje novih informacij za uporabnike in odločevalce. Za področje trajnostne mobilnosti je predvidena integracija parkirišč, sistemov izposoje koles in mikromobilnosti, kolesarskih in peš poti, števecv prometa, javnega potniškega prometa in kartice CeKR.

Na digitalnih temeljih se razvija tudi UrbanMind, podatkovni prostor za pametne in trajnostne skupnosti. Projekt nadgrajuje izkušnje Smart Mlaka in vključuje okoljsko zaznavanje, napovedne prometne algoritme, mikro-lokacijsko vreme ter uporabo senzorjev na avtobusih, s čimer mestni promet postaja vir okoljskih in prometnih podatkov. To je pomemben korak od posameznih IoT rešitev k podatkovni infrastrukturi, ki lahko podpira napovedovanje, zgodnje opozarjanje, optimizacijo prometa in prilagajanje podnebnim spremembam.

Ključno pri digitalizaciji je opredeliti povezavo med podatkovno platformo, platformo Pametni Kranj, kartico (in zalednim delom) CeKR in podatkovnim prostorom UrbanMind.

Trenutno stanje digitalnih temeljev je torej hibridno. MOK ima lastno infrastrukturo, več zunanjih platform, številna IoT sredstva in nastajajočo platformno arhitekturo, vendar še nima celovitega kataloga podatkovnih virov, enotnega modela upravljanja podatkov, standardiziranih integracij, jasnih pravil glede lastništva podatkov in celovitega pregleda nad infrastrukturo, ki jo upravljajo zunanji izvajalci ali koncesionarji.

3.2.1.1 Vpogledi zaposlenih na MOK

Vpogledi zaposlenih in povezanih organizacij kažejo, da največji izziv digitalnih temeljev ni pomanjkanje posameznih rešitev, temveč njihova povezljivost, upravljanje in uporabnost za odločanje. MOK ima več aplikacij, senzorjev, podatkovnih virov in zunanjih upravljavcev, vendar uporabniki pogosto ne vidijo celotne slike, ne vedo, kdo je upravljavec določenega podatka ali sistema, oziroma nimajo dostopa do podatkov, ki bi izboljšali operativno delo.

Prvi skupni vpogled je potreba po enotni podatkovni platformi in katalogu podatkovnih virov. Delavniški predlogi so izpostavili dostopnost vseh podatkov, zbranih v MOK, povezljivost med viri, enotno obdelavo, popis internih podatkovnih virov, aktivno uporabo podatkov zaposlenih in skupne dashboarde z merljivimi cilji.

Drugi skupni vpogled je potreba po realnočasovnih mobilnostnih in prostorskih podatkih. Zaposleni izpostavljajo podatke o parkiriščih, zaporah, obvozih, prometnih tokovih, javnem prevozu, kolesih, stanju javnega prostora, kakovosti zraka, hrupu in izrednih dogodkih.

Tretji skupni vpogled je potreba po pametni infrastrukturi kot upravljanem sredstvu. Pametna razsvetljava, senzorji za parkirišča, okoljska senzorika, števcji prometa, merilniki varnostne razdalje, električne polnilnice in sistemi za spremljanje javnega prevoza morajo biti vodeni kot del skupnega registra sredstev. Pri vsakem sredstvu morajo biti jasni upravljavec, namen, lokacija, podatkovni tok, varnostne zahteve, način vzdrževanja in povezava s podatkovno platformo.

Četrty skupni vpogled je potreba po večji transparentnosti senzorike. Delavniški predlogi so izpostavili, da bi moral imeti vsak senzor QR kodo s podatki in informacijo o namenu zbiranja. Tak pristop neposredno krepi zaupanje v pametno mesto, saj občanom pojasni, kateri podatki se zbirajo, zakaj se zbirajo, kdo jih upravlja in kako prispevajo k javni koristi.

Peti skupni vpogled je potreba po povezavi digitalnih temeljev z zelenim prehodom. Zaposleni izpostavljajo digitalno okno občana, opozarjanje na anomalije, obveščanje o oskrbi s pitno vodo, naročanje odvoza odpadkov, e-račune in okoljske podatke.

Šesti skupni vpogled je potreba po jasni arhitekturi med Pametnim Kranjem, UrbanMind, CeKR, GIS in zalednimi sistemi. Brez te razmejitve se lahko pojavijo podvajanja, tehnična nepreglednost in težave pri skaliranju.

3.2.2 Cilji stebra

Cilj 1.1: Vzpostaviti skupno arhitekturo digitalne platforme Pametni Kranj

Cilj je, da digitalna platforma postane osrednji povezovalni sloj za mestne digitalne storitve, podatke in IoT sredstva. Platforma bo delovala kot sistem pametnega upravljanja, ki prek podatkovnega jezera povezuje različne storitve in podatkovne vire ter iz njih ustvarja uporabne informacije za uporabnike in odločevalce.

Cilj 1.2: Vzpostaviti enoten register digitalnih sredstev, aplikacij, podatkovnih virov in upravljavcev

Cilj je evidentirati vsa IoT sredstva, aplikacije, podatkovne tokove, pogodbe, upravljavce, lastnike podatkov, tehnične vmesnike in stopnjo dostopa MOK. To vključuje sredstva iz popisa, kot so radarji, okoljski senzorji, AVL, senzorji mobilnosti, senzorji na avtobusih, NFC čitalci, števci kolesarjev, senzorji parkirišč, električne polnilnice, pametna razsvetljava, komunalni podatki in energetske podatki.

Cilj 1.3: Standardizirati podatkovne povezave in integracije

Cilj je zmanjšati odvisnost od nepovezanih rešitev in zagotoviti, da novi sistemi uporabljajo standardizirane vmesnike, dogovorjene podatkovne modele, varne integracije in jasna pravila izmenjave podatkov. To je ključno, ker je v MOK že veliko sistemov, vendar so med seboj slabo povezani ali sploh ne izmenjujejo podatkov.

Cilj 1.4: Omogočiti podatke v realnem času za odločanje in uporabniške storitve

Cilj je zagotoviti zbiranje in uporabo dinamičnih podatkov tam, kjer to izboljšuje storitve in upravljanje: zasedenost parkirišč, število potnikov, lokacije vozil, stanje mobilnostnih sredstev, prometni tokovi, okoljski podatki, dostopnost poti in morebitna opozorila. PIZ posebej poudarja pomen zanesljivih, realnih in stalnih informacij za uporabnike potniškega prometa ter učinkovitejše krmiljenje prometnih tokov.

Cilj 1.5: Vzpostaviti podatkovne temelje za trajnostno mobilnost

Med prioritetskimi cilji so digitaliziran sistem mestnega prometa, celovit digitaliziran kataster parkirišč, integracija KRskolesom, modul multimodalnosti, podatki o JPP in oprema za spremljanje prevozov in linij. Ti cilji so neposredno opredeljeni v PIZ kot projektni rezultati oziroma fizični kazalniki.

Cilj 1.6: Zagotoviti kibernetško varnost, varstvo osebnih podatkov in odpornost sistemov

Digitalni temelji morajo vključevati pravila za varnost, dostopne pravice, sledljivost, varstvo osebnih podatkov, neprekinjeno delovanje, varnostno kopiranje in upravljanje tveganj. To je posebej pomembno pri sistemih, ki vključujejo osebne podatke, plačila, mobilnostne podatke, podatke o karticah, podatke zunanjih izvajalcev in kritično infrastrukturo.

Cilj 1.7: Postopno razvijati podatkovni prostor pametne skupnosti

Cilj je nadgraditi klasično platformno povezovanje v podatkovni prostor, ki omogoča varno, nadzorovano in standardizirano souporabo podatkov med občino, podjetji, javnimi zavodi, raziskovalci in drugimi mesti.

3.2.3 Strateški programi

Tabela 13: Strateški programi stebra Digitalni temelji

Program	Projekt
DT1: Mestna podatkovna platforma, odprti podatki in dashboardi	Mestna podatkovna platforma, odprti podatki in prehod v podatkovno vodeno upravljanje
	Katalog internih podatkovnih virov, podatkovno upravljanje in enotna obdelava podatkov
	Skupni dashboardi za strateške cilje, projekte, kazalnike in javne mestne podatke
DT2: Digitalni dvojček, GIS in podatkovno podprto odločanje	Digitalni dvojček Kranja, digitalni dvojčki storitev in eProstor
	GIS in javni zemljevidi za mobilnost, dostopnost, pešpoti, kolesarsko omrežje in urbano infrastrukturo
DT3: Mestna IoT, senzorika in pametna urbana oprema	Pametna urbana oprema: Wi-Fi točke, pametne klopi, pametna postajališča/avtobusi in QR transparentnost senzorjev
	5G in gigabitna infrastruktura kot podlaga za IoT, pilote in nove digitalne storitve
	Digitalna platforma za vodenje intervencij ter senzorika za naravna tveganja in javno varnost
DT4: Pametna mobilnost, promet in parkiranje	Digitalna vertikala trajnostne mobilnosti oziroma MaaS/multimodalni modul v Pametnem Kranju
	Digitalni prometni servis za dovolilnice, zapore in realnočasovne mobilnostne informacije
	Pametno parkiranje: digitalni kataster, SIPARK, senzorji, rezervacije in plačila parkirišč
	Digitalna podpora JPP: štetje potnikov, IT oprema, podatkovno prilagajanje linij in frekvenc

	Podatki o prometnih tokovih, senzorika cestne varnosti in zeleni val za reševalce, gasilce ter avtobuse
	Modul KRskoLESOM, mikromobilnost ter digitalni zemljevidi hoje in kolesarjenja
	Piloti napredne mobilnosti in varnosti: e-kombi z digitalno podporo, AED z droni, samovozeče/dostavne rešitve
DT5: Pametno okolje, voda, energija in odpadki	Pametno upravljanje odpadkov: senzorika zabojnikov, optimizacija poti, tehtanje, obračun in e-naročanje odvoza
	Pametna in adaptivna javna razsvetljava kot inteligentna mestna infrastruktura
	Okoljsko-vodna senzorika: pretok in čistost voda, mikroplastika, hrup, zrak in javni prostori
	Digitalno spremljanje rabe energije, vode in anomalij v gospodinjstvih ter javnih objektih

3.2.3.1 KPI strateških programov

Tabela 14: KPI strateških programov stebra Digitalni temelji

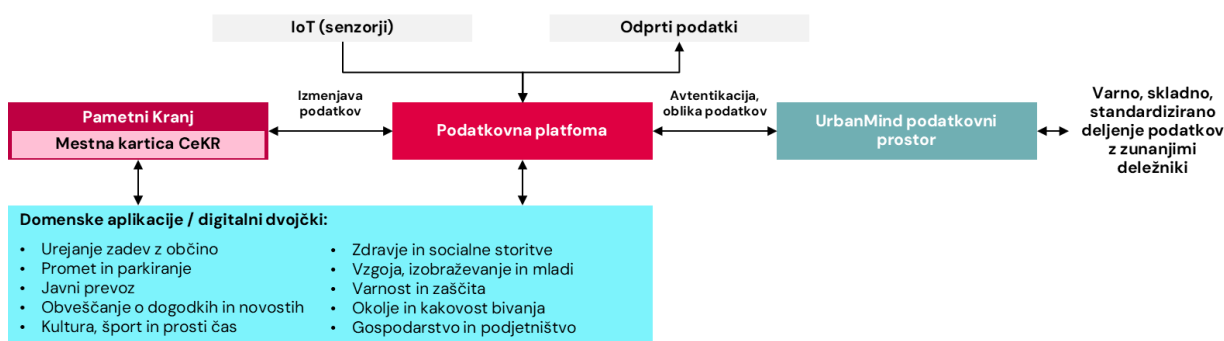
Program	KPI	Trenutno stanje (2026)	Ciljno stanje (2029)	Ciljno stanje (2032)
DT 1	KPI 1.1: Število povezanih podatkovnih virov	10	25	50
	KPI 1.2: Število odprtih podatkovnih naborov in dashboardov	8	35	60
	KPI 1.3: Delež gospodinjstev, javnih objektov in poslovnih con z dostopom do širokopasovne povezljivosti	95,51 %	100 %	100 %
DT 2	KPI 1.4: Število področij pokdprtih z digitalnimi dvojčki	0	2	4
	KPI 1.5: Število odločitev, projektov ali analiz, podprtih s podatki/GIS	Ni podatka	Ocena Koristno na letni anketi	Ocena Zelo koristno na letni anketi
DT 3	KPI 1.6: Število IoT podatkovnih tokov v mestni podatkovni platformi	10	15	20
	KPI 1.7: Število področij delovanja z IoT podatkovnimi tokovi	3	6	9
	KPI 1.8: Delež ključnih javnih lokacij z ustrezno IKT dostopnostjo	70 %	80 %	90 %

DT 4	KPI 1.9: Število prometno, parkirno ali mobilnostno spremljanih lokacij	10	20	30
	KPI 1.10: Število digitalnih parkirnih transakcij, rezervacij ali mobilnostnih poizvedb	50.000/leto	250.000/leto	450.000/leto
DT 5	KPI 1.11: Število okoljskih, energetskih, vodnih ali odpadkovnih podatkovnih tokov	2	5	8
	KPI 1.12: Zmanjšanje nepotrebnih odvozov, intervencij ali ročnih pregledov	0 %	15 %	30 %

3.2.4 Podrobnosti strateških programov

Cilj programa je vzpostaviti skupno podatkovno hrbtenico mesta. Ta mora omogočati zbiranje, povezovanje, obdelavo in uporabo podatkov iz različnih virov: občinskih aplikacij, GIS sistemov, IoT senzorjev, prometnih sistemov, okoljskih meritev, energetskih in komunalnih podatkov, mestne kartice, javnih zavodov, koncesionarjev in zunanjih ponudnikov.

Slika 6: Koncept podatkovnih rešitev in njihovega povezovanja

DT1: Mestna podatkovna platforma, odprti podatki in dashboardi

MOK je v preteklem obdobju že pričela s vzpostavitvijo podatkovne platforme, prav tako pa upravlja tudi portal odprtih podatkov. V pripravi je tudi del podatkovne platforme, ki bo dostopen navzeven. Podatki iz podatkovne platforme se uporabljajo v aplikaciji Pametni Kranj, vendar je dostop do nje otežen za občinske uporabnike, razvoj aplikacij pa vezan na zunanjega ponudnika, kar otežuje hitro podatkovno vodeno upravljanje.

Na kratki rok je predlog vzpostaviti podatkovno upravljanje skozi:

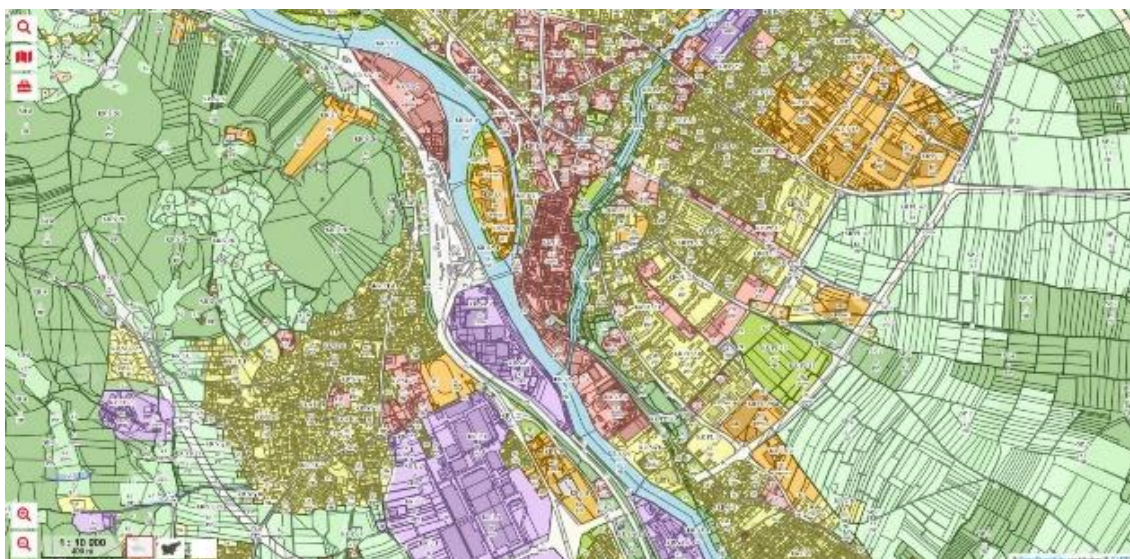

1. celovit popis internih in zunanjih podatkovnih virov MOK
2. pripravo kataloga podatkovnih virov, aplikacij, IoT sredstev, integracij in podatkovnih pogodb
3. opredelitev razmerja med podatkovno platformo, Pametnim Kranjem, UrbanMind, CeKR, GIS in drugimi zalednimi sistemi z vizijo unifikacije
4. določitev prioriternih dodatnih podatkovnih tokov, ki jih je treba najprej vključiti v podatkovno platformo
5. pripravo osnovnih pravil za kakovost podatkov, dostop, deljenje, arhiviranje in objavo odprtih podatkov
6. vzpostavitev skupnih dashboardov za vodstvo, strateške cilje, projekte in javne kazalnike.

Na dolgi rok je smiselno razviti podatkovno platformo kot osrednji sloj za podatkovno vodeno upravljanje mesta. To pomeni, da se podatki ne uporabljajo zgolj za poročanje, temveč tudi za odločanje, napovedovanje, optimizacijo storitev in razvoj novih digitalnih rešitev. Posebej pomembno je, da platforma omogoči tudi odprte podatke za podjetja, raziskovalce, javne zavode in občane, kjer je to varno, zakonito in smiselno.

DT2: Digitalni dvojček, GIS in podatkovno podprto odločanje

MOK že uporablja GIS Igea, PISO in druge prostorske podatkovne vire, ob tem pa se razvijajo tudi naprednejši koncepti, kot so UrbanMind in digitalni dvojčki storitev. Izziv je, da se GIS in digitalni dvojček ne razumeta zgolj kot zemljevid, temveč kot analitično in odločevalsko orodje.

Slika 7: GIS mapa

Na kratki rok je predlog razvijati področje skozi:

1. določitev prioriternih javnih zemljevidov za občane, podjetja in upravo
2. povezavo GIS podatkov s podatkovno platformo in ključnimi dashboardi
3. pripravo digitalnih zemljevidov za mobilnost, parkiranje, dostopnost, pešpoti, kolesarsko omrežje in urbano infrastrukturo
4. identifikacijo primerov uporabe digitalnega dvojčka, na primer za promet, parkiranje, staro mestno jedro, javno razsvetljavo, okoljske podatke ali prostorsko načrtovanje
5. povezavo digitalnega dvojčka z obstoječimi projekti, kot sta UrbanMind in Pametni Kranj
6. pripravo pravil za uporabo prostorskih podatkov pri investicijskih, prometnih, okoljskih in razvojnih odločitvah.

Na dolgi rok je smiselno razviti več digitalnih dvojčkov po področjih, e.g. mobilnost, razsvetljava, voda, energetska in komunalna infrastruktura, okolje (npr. toplotni otoki, poplavna ogroženost, kakovost zraka in hrup), mestno jedro in/ali ključna razvojna ali pilotna območja, storitve.

Drugi dolgoročni cilj je prehod na višje ravni avtonomnosti digitalnih dvojčkov. Trenutno stanje digitalnih dvojčkov po področjih:

Tabela 15: Trenutno stanje digitalnih dvojčkov po področjih

Področje Stopnja razvoja DT	NO	ODT	PDT1	PDT2	PDT3	DDT
Urejanje zadev z občino						
Promet in parkiranje						
Javni prevoz						
Obveščanje o dogodkih in novostih	N/A					
Kultura, šport in prosti čas						
Zdravje in socialne storitve						
Vzgoja, izobraževanje in mladi						
Varnost in zaščita						
Okolje in kakovost bivanja						
Gospodarstvo in podjetništvo	N/A					

NO: Ne obstaja, ODT: Opisni digitalni dvojček, PDT1: Prediktivni digitalni dvojček, PDT2: Prospektivni digitalni dvojček, PDT3: Preskriptivni digitalni dvojček, DDT: Diagnostični digitalni dvojček

Pri načrtovanju, gradnji, obnovi in upravljanju javne infrastrukture MOK spodbuja uporabo metodologije BIM kot pomembnega gradnika digitalizacije investicijskih procesov in upravljanja javnega premoženja. BIM-modeli, tehnična dokumentacija, projektni podatki, popisi, evidence in drugi podatkovni viri, ki nastanejo v okviru investicij ali projektov, financiranih v celoti ali delno z javnimi sredstvi, predstavljajo pomembno digitalno premoženje občine.

MOK bo zato pri relevantnih projektih in naročilih zahtevala, da so BIM-modeli in povezani podatki predani v odprtih, standardiziranih in interoperabilnih formatih, ki omogočajo dolgoročno uporabo, povezovanje z GIS, vključevanje v digitalni dvojček, podporo upravljanju objektov ter nadaljnjo uporabo brez odvisnosti od posameznega ponudnika programske opreme. Kot primer odprtega in mednarodno uveljavljenega standarda za izmenjavo BIM-podatkov se lahko uporablja IFC oziroma Industry Foundation Classes. IFC je odprt, globalen, vendor-neutral standard, objavljen kot ISO 16739.

DT3: Mestna IoT, senzorika in pametna urbana oprema

MOK oziroma njen širši ekosistem že danes upravlja veliko različnih IoT in podatkovnih sredstev: stacionarne radarje, okoljske senzorje, mobilne senzorje, AVL za spremljanje vozil, števec mobilnosti v mestnem jedru, senzorje vstopov in izstopov na avtobuse, NFC kartice in čitalce, števec kolesarjev, merilnike varnostne razdalje, senzorje prostosti parkirišč, električne polnilnice, pametno razsvetljavo ter različne energetske, komunalne in infrastrukturne senzorje.

Izpostavljam predvsem projekte:

1. Pametna urbana oprema: Wi-Fi točke, pametne klopi, pametna postajališča oziroma avtobusi in QR transparentnost senzorjev
2. 5G in gigabitna infrastruktura kot podlaga za IoT, pilote in nove digitalne storitve
3. Digitalna platforma za vodenje intervencij ter senzorika za naravna tveganja in javno varnost

Kot posebej pomemben element programa izpostavljam transparentnost senzorike. Cilj projekta je, da ima nov senzor oziroma relevantna pametna naprava

jasno označen namen zbiranja podatkov. Predlog je, da se uvede QR oznaka, prek katere občan vidi:

1. kaj naprava meri
2. zakaj se podatki zbirajo
3. kdo je upravljavec
4. ali gre za osebne ali neosebne podatke
5. kako se podatki uporabljajo
6. kako naprava prispeva k javni koristi
7. kam se lahko uporabnik obrne z vprašanji.

Digitalna preobrazba MOK temelji na načelu, da so podatki, ki nastajajo pri izvajanju javnih nalog, projektov, naročil in pogodb, financiranih v celoti ali delno z javnimi sredstvi, strateško digitalno sredstvo občine. MOK mora imeti zagotovljen dostop do podatkov, evidenc, podatkovnih zbirk, digitalnih modelov, geoinformacijskih podatkov, tehnične dokumentacije in drugih podatkovnih virov, ki nastanejo ali se vzdržujejo v okviru takšnih aktivnosti.

Pri pripravi javnih naročil, pogodb in projektnih nalog se zato zagotavlja, da so podatki predani občini v odprtih, standardiziranih in strojno berljivih formatih, skupaj z ustreznimi metapodatki, pravicami uporabe, ponovne uporabe, povezovanja in vključevanja v občinske digitalne platforme, podatkovna skladišča, knjižnice podatkov, GIS, digitalne dvojčke in druge informacijske sisteme.

Namen takšne usmeritve je preprečevanje odvisnosti od posameznih ponudnikov, krepitev digitalne suverenosti, lažje povezovanje rešitev in večja dolgoročna uporabnost podatkov.

Usmeritev je skladna z načeli odprtih podatkov, ponovne uporabe informacij javnega sektorja, podatkovnega upravljanja, interoperabilnosti in pravičnega dostopa do podatkov, kot jih določajo evropski in nacionalni okviri. Pri tem se upoštevajo tudi zahteve glede varstva osebnih podatkov, informacijske varnosti, dokumentarnega gradiva in pogodbenega urejanja pravic uporabe podatkov.

DT4: Pametna mobilnost, promet in parkiranje

Program je nastal na pobudo tako občanov, kot relevantnih občinskih enot in projekti, oziroma cilji programa so bili izrazito izpostavljeni pri zbiranju podatkov v okviru priprave digitalne strategije. Med prioriteta poročja sodijo:

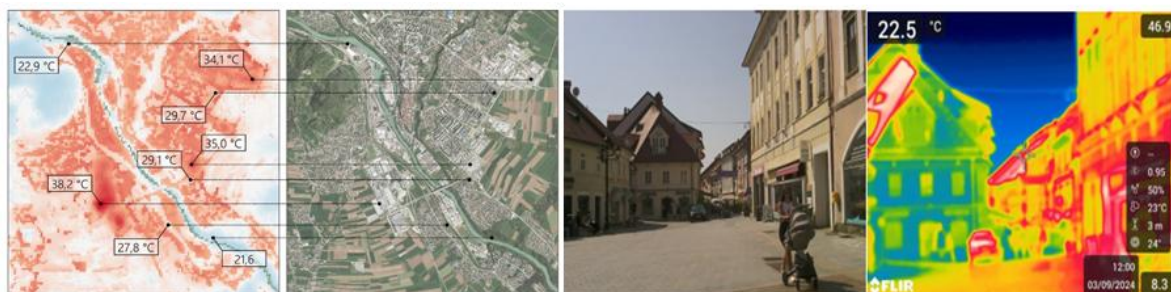

1. vzpostavitev digitalnega katastra parkirišč, vključno z lokacijo, kapaciteto, ceno, režimom, upravljavcem in podatki o zasedenosti
2. povezavo obstoječih sistemov za zapore cest, dovolilnice, parkiranje in prometne informacije
3. uvedbo osnovnega digitalnega prometnega servisa za občane in obiskovalce
4. integracijo podatkov o KRsKOLESOM, kolesarskih poteh, pešpoteh in mikromobilnosti
5. pripravo dashboarda za promet, parkiranje, zapore, obvoze in uporabo mobilnostnih storitev
6. začetek sistematičnega zbiranja podatkov o javnem potniškem prometu, vključno s štetjem potnikov, lokacijami vozil, frekvencami in zasedenostjo
7. določitev prioriternih križišč, cestnih odsekov in intervencijskih poti za spremljanje prometnih tokov in varnosti

Na področju varnosti je smiselno razviti tudi prometno sensoriko za nevarne točke, merjenje hitrosti, varnostne razdalje, šolske poti in intervencijske poti. V načrtu je tudi zeleni val za reševalce, gasilce in avtobuse, kjer podatki iz prometnega sistema omogočajo hitrejši in varnejši prehod skozi mesto.

DT5: Pametno okolje, voda, energija in odpadki

Na področju pametnega okolja, vode, energije in odpadkov izpostavljamo predvsem potrebo po boljšem povezovanju okoljskih, komunalnih in energetskih podatkov. MOK razpolaga z rešitvami, kot so okoljski atlas, spremljanje parametrov oskrbe z vodo in energijo, pregledi porabe energentov in vode ter opozorila. Hkrati pa se pomemben del podatkov nahaja pri javnih podjetjih, koncesionarjih in zunanjih ponudnikih, kjer MOK nima vedno neposrednega vpogleda v podatke ali tehnične vmesnike.

Slika 8: Podatkovno podprte rešitve za Kranj
Izpostavljamo predvsem dva ključna cilja programa:

1. Okoljsko–vodna senzorika: nadzor pretoka in čistost voda, mikroplastike, kjer želimo opremiti tako komunalno infrastrukturo, kot tudi reke in druge vodne vire z senzorji za premljanje njihove kvalitete in informirano odločanje o ukrepi na tem področju
2. Izboljšanje sodelovanja z zunanjimi izvajalci – tudi skozi process nabave. Cilje je, da občina dobi boljši uvid v informacije o ključnih elementih javnih storitev (energetika, komunala, okolje, ipd.). Trenutno se mnogo takšnih podatkov nahaja pri zunanjih izvajalcih, MOK pa ima zelo omejen vpogled. Efektiven mehanizem za zagotavljanje dostopa je javna nabava.

3.3 Steber 2: Digitalne storitve in družba

Steber digitalne storitve in družba združuje programe, ki neposredno izboljšujejo uporabniško izkušnjo občanov, obiskovalcev, podjetij in skupnosti. Namen stebra je, da digitalne storitve postanejo bolj povezane, dostopne, personalizirane in uporabniku razumljive.

3.3.1 Analiza trenutnega stanja

Na področju digitalnih storitev je v MOK že vzpostavljen širok nabor rešitev za občane, obiskovalce, mestno upravo in posamezne javne službe. Med pomembnejše storitve sodijo:

1. Pametni Kranj,
2. CeKR,
3. KRskoLESOM,
4. SiVrtci,
5. Conforma za parkirne dovolilnice,
6. GIS Igea,
7. PISO,
8. sistemi plačevanja parkirnin (zunanje upravljanje),
9. aplikacije za spremljanje mobilnosti ter
10. različne rešitve za obveščanje in prostorsko podporo.

MOK upravlja participativni proračun, ki občanom omogoča neposredno odločanje o delu občinske porabe.

Posebno mesto ima mestna kartica CeKR, ki združuje plačilno, identifikacijsko in storitveno funkcionalnost. CeKR zasnovan kot pametna mestna kartica z odprto

plačilno funkcionalnostjo, dostopom do javnih storitev in potencialom za spodbujanje trajnostnih navad.

MOK s projektom CeKR že razvija temelje za enotnejšo uporabniško izkušnjo, vendar storitev še ni v celoti integrirana z vsemi relevantnimi področji, kot so mobilnost, parkiranje, javni prevoz, mestne ugodnosti, javni zavodi in digitalna plačila.

Na področju mobilnosti je KRskOLESOM največji elektrificirani sistem za izposajo koles v Sloveniji, upravlja ga zunanji ponudnik, občina pa je lastnik sistema in financira njegovo upravljanje.

Prometni sistem in potovalne navade Kranjčanov ostajajo tradicionalni, stopnja motorizacije je visoka, mestni potniški promet ni dovolj izkoriščen, prometni podsistemi pa niso zadostno povezani prek sodobnega potniškega vozlišča.

Pomembne vrzeli so vidne pri podatkih v realnem času in uporabniški izkušnji. MOK še ne razpolaga s tehnologijo za štetje potnikov na avtobusih mestnega potniškega prometa, nima celovitega digitaliziranega katastra parkirišč, karta dostopnosti za gibalno ovirane pa je statična, ne vsebuje dinamičnih podatkov in ne vključuje celovite podpore za slepe in slabovidne. Prav tako na področju parkiranja obstajajo posamezne rešitve, kot so usmerjevalne Tabela in delna oprema parkirišč z indukcijskimi zankami, vendar še ni celovite aplikacije, ki bi voznika vodila do najbližjega prostega parkirnega mesta ali mu prikazala parkirne režime po posameznih parkiriščih.

Trenutno stanje digitalnih storitev in družbe je zato mogoče povzeti kot prehod iz nepovezanih digitalnih storitev v bolj enotno, uporabniško usmerjeno mestno izkušnjo. Kranj ima že pomembne storitve in orodja za občane, vendar je osrednji izziv povezovanje storitev, povečanje njihove uporabe, dostopnost za različne skupine uporabnikov ter zagotavljanje podatkov v realnem času.

3.3.1.1 Vpogled zaposlenih na MOK

Vpogledi iz vprašalnikov kažejo, da zaposleni in povezane organizacije digitalne storitve razumejo predvsem kot orodje za boljšo uporabniško izkušnjo, manj administracije, hitrejše odzive in večjo preglednost. Večina predlogov se ne nanaša na popolnoma nove storitve, temveč na povezovanje že obstoječih storitev v enoten, razumljiv in uporabniku prijazen digitalni kanal.

Prvi skupni vpogled je potreba po enotni mestni digitalni platformi. Sodelujoči pri vprašalniku v različnih oblikah predlagajo isti princip: ***uporabnik naj na enem mestu vidi storitve, informacije, prijave, statuse, obvestila, rezervacije, plačila in podatke v realnem času. To neposredno podpira program Pametni Kranj kot enotno digitalno vstopno točko. Izziv je integracija TXT transakcij, saj potrebujejo PCI okolje zaradi varnosti.***

Drugi skupni vpogled je potreba po statusnem spremljanju zadev. Pri komunalnih zahtevkih, redarskih prijavah, dovolilnicah, prekrških, športnih prijavah, kulturnih vstopnicah in drugih storitvah se ponavlja pričakovanje, da uporabnik lahko digitalno odda zahtevek, priloži dokazila ali fotografije, prejme obvestilo, spremlja status in dobi odgovor brez večkratnega posredovanja istih podatkov.

Tretji skupni vpogled je potreba po podatkih v realnem času. Zaposleni in organizacije izpostavljajo parkirišča, cestne zapore, obvoze, prihod avtobusov, razpoložljivost koles, stanje javnih površin, kakovost zraka, hrup, komunalne motnje, dogodke in izredne situacije. Ti podatki so pomembni tako za občane kot za operativne službe, saj omogočajo boljše odločanje, manj nepotrebnih klicev in boljšo koordinacijo med službami.

Četrty skupni vpogled je potreba po digitalni podpori za ranljive in manj digitalno vešče uporabnike. Zaposleni opozarjajo, da digitalne storitve same po sebi ne izboljšajo uporabniške izkušnje, če uporabniki nimajo znanja ali podpore za njihovo uporabo. Zato mora steber digitalnih storitev vključevati tudi pomoč pri uporabi e-storitev, zVEM, e-Uprave, digitalnih potrdil, mestne platforme in drugih digitalnih kanalov.

Peti skupni vpogled je potreba po bolj povezani ponudbi mesta. Kultura, turizem, šport, knjižnica, javni zavodi in lokalni ponudniki potrebujejo skupne digitalne kanale za promocijo, rezervacije, vstopnice, ugodnosti, dogodke, koledarje in vsebine. To potrjuje pomembnost programov digitalnega turizma, kulture, športa, lokalne ponudbe in mestnih ugodnosti.

3.3.2 Cilji stebra

Cilj 2.1: Povezati ključne mestne storitve v enotnejšo uporabniško izkušnjo

Cilj je, da uporabniki do informacij in storitev dostopajo prek povezanih kanalov, predvsem prek platforme Pametni Kranj, mestne kartice CeKR in povezanih aplikacij. PIZ poudarja, da je namen digitalne platforme izboljšati uporabniško

izkušnjo z integracijo podatkov iz parkirišč, koles, mikromobilnosti, pešpoti, javnega potniškega prometa in kartice CeKR.

Cilj 2.2: Spodbujati trajnostno mobilnost z digitalnimi storitvami

Digitalne storitve morajo občanom in obiskovalcem omogočiti lažje odločanje za hojo, kolesarjenje, javni potniški promet, souporabo mobilnostnih rešitev in multimodalne poti. PIZ navaja, da bodo ukrepi trajnostne urbane mobilnosti, povezani v digitalno platformo, prispevali k večji uporabi javnega prometa in kolesarjenja, zmanjšanju prometa v mestnem središču, zmanjšanju izpustov CO₂, izboljšanju kakovosti zraka in zmanjšanju hrupa.

Cilj 2.3: Nadgraditi storitve za javni potniški promet in multimodalnost

Cilj je uporabnikom omogočiti informacije o prihodih, odhodih, lokacijah vozil, postajališčih, čakalnih časih, možnostih plačila in kombiniranju različnih oblik mobilnosti. PIZ kot cilje posebej navaja podporo rabi javnega potniškega prometa, enostavno prehajanje med različnimi oblikami mobilnosti, izvajanje ukrepov trajnostne parkirne politike in omejevanje motornega prometa v mestnih jedrih oziroma brezemisijskih conah.

Cilj 2.4: Razširiti uporabo CeKR kot mestne identifikacijske, plačilne in storitvene točke

Cilj je, da CeKR postane pomemben povezovalni element mestnih storitev, vključno z mobilnostjo, plačili, ugodnostmi, javnimi zavodi, turizmom, dogodki in drugimi storitvami. PIZ predvideva integracijo predplačniške kartice CeKR v podatkovno platformo in aplikacijo Pametni Kranj ter razvoj sistema spletnih plačil in e-trgovine v sistemu mestne kartice CeKR. Izziv je povezava transakcijskega in PIC okolja, pri čemer je PIC okolje zahtevno za vzdrževanje, z visokimi stroški. Analiza viabilnosti je ena izmed ključnih aktivnosti pri doseganju tega cilja.

Cilj 2.5: Zagotoviti digitalno dostopnost za različne skupine uporabnikov

Digitalne storitve morajo biti uporabne za starejše, otroke in mlade, gibalno ovirane, slepe in slabovidne, osebe z različnimi digitalnimi spretnostmi ter uporabnike, ki digitalnih kanalov ne uporabljajo redno. PIZ predvideva nadgradnjo zemljevida dostopnosti Kranja za gibalno in senzorično ovirane ter vzpostavitev digitalnega zemljevida hodljivosti.

Cilj 2.6: Krepiti participacijo, obveščanje in digitalno vključenost občanov

Cilj je, da se digitalne storitve uporabljajo tudi za vključevanje občanov v odločanje, spremljanje pobud, obveščanje, ozaveščanje in soustvarjanje rešitev. PIZ predvideva aktivnosti informiranja in komuniciranja, dokumentacija pomemben modul platforme Pametni Kranj pa je tudi modul KrPovej, prek katere občani oddajajo pobude in spremljajo njihovo reševanje.

3.3.3 Strateški programi

Tabela 16: Strateški programi stebra Digitalne storitve in družba

Program	Projekt
DSD 1: Pametni Kranj – enotna digitalna vstopna točka	Enotna vstopna točka Pametni Kranj: storitve, dokumenti, rezervacije, plačila, QR in DigiVEM
	Digitalno okno občana za komunalne in mestne storitve v realnem času, zahtevke, e-račune in obveščanje
	CeKR kot plačilno-lojalnostni sistem
DSD 2: Digitalna komunikacija, obveščanje in personalizirane vsebine	Enotno segmentirano obveščanje, alarmiranje in krizna komunikacija
	Personalizirane vsebine in komunikacija za uporabo digitalnih mestnih storitev
DSD 3: Digitalna participacija, krajevne skupnosti in prostovoljstvo	Digitalna platforma za participacijo, ideje, ankete, mlade in soustvarjanje občanov
	Digitalna podpora krajevnim skupnostim, prostovoljstvu in mestnim izzivom
DSD 4: Digitalno zdravje, šport in aktivno življenje	Lokalna podpora za uporabo digitalnih zdravstvenih storitev in povezovanje z zVEM
	Digitalni portal in upravljanje športnih objektov, programov, prijav, rezervacij, plačil in podatkov
	Aplikacija za aktivno življenje, spodbude, športne partnerje in podatke o zdravi prehrani v javnih zavodih
DSD 5: Digitalni turizem, kultura, lokalna ponudba in mestne ugodnosti	Digitalna kulturno-turistična platforma: dogodki, vstopnice, QR točke, audio/VR vodenje in digitalni muzej
	Lokalni marketplace oziroma e-tržnica za ponudnike, izvajalce in lokalno ponudbo
	Digitalni sistem mestnih ugodnosti, turistične kartice in ugodnosti za šport, kulturo ter knjižnico

3.3.3.1 KPI strateških programov

Tabela 17: KPI strateških programov stebra Digitalne storitve in družba

Program	KPI	Trenutno stanje (2026)	Ciljno stanje (2029)	Ciljno stanje (2032)
DSD 1	KPI 2.1: Število povezanih storitev v Pametni Kranj	8	25	45

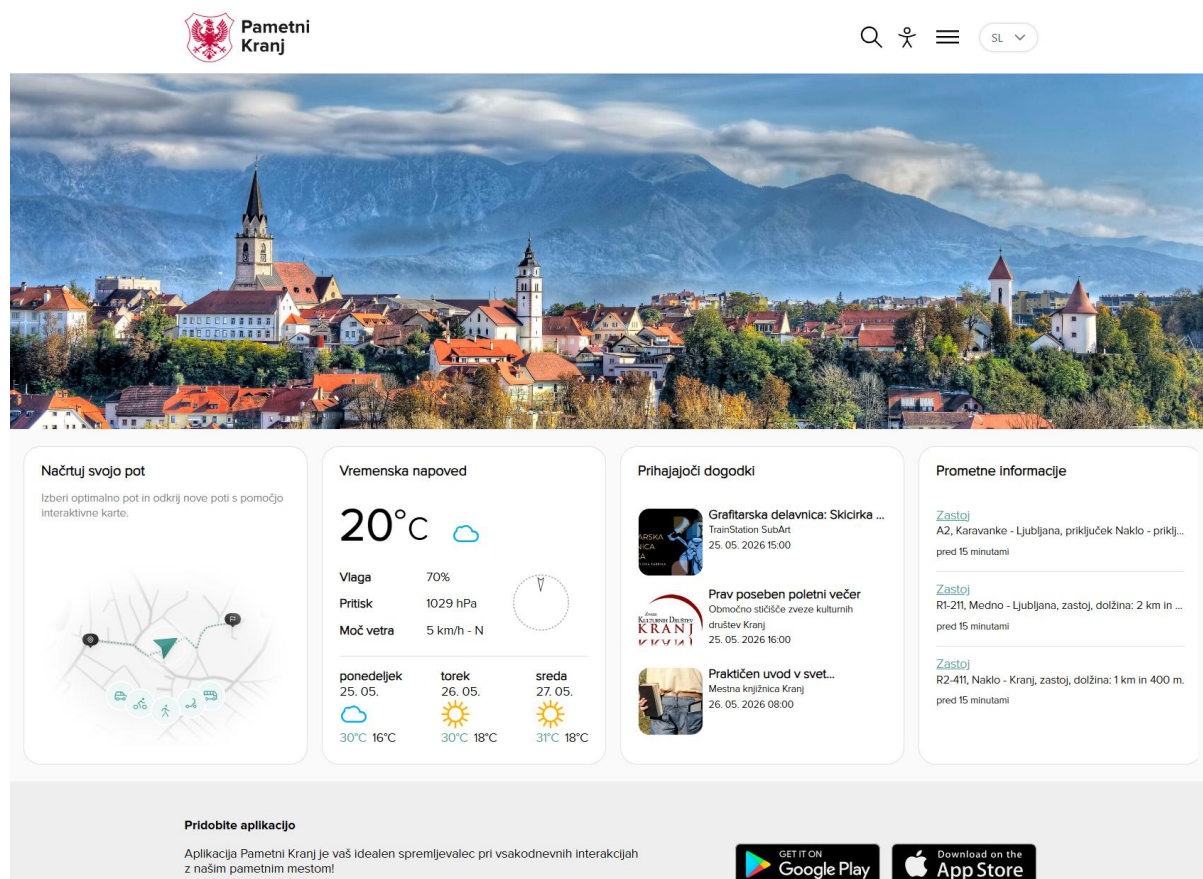
	KPI 2.2: Število aktivnih uporabnikov platforme	1.800	5.000	10.000
	KPI 2.3: Število aktivnih uporabnikov mestne kartice oziroma digitalne mestne identitete	1.900	8.000	12.000
DSD 2	Število naročnikov na digitalna obvestila	n/p	najmanj 30 % več od bazne meritve	najmanj 60 % več od bazne meritve
	Čas objave kritičnega obvestila	n/p	najmanj 30 % krajši čas glede na 2026	najmanj 50 % krajši čas glede na 2026
DSD 3	KPI 2.6: Število digitalnih pobud, idej, anket ali glasovanj	25/leto	40/leto	70/leto
	KPI 2.7: Število prostovoljskih prijav prek digitalnega sistema	0	20/leto	40/leto
DSD 4	KPI 2.8: Število uporab digitalnih zdravstvenih, športnih ali aktivnih storitev	1.000	8.000	15.000
	KPI 2.9: Število športnih partnerjev, ekip, programov ali povezav	10	35	60
DSD 5	KPI 2.10: Število lokalnih ponudnikov v digitalnem kanalu	20	80	150
	KPI 2.11: Število rezervacij, nakupov ali uporab kartice prek digitalnega kanala	20.000/leto	60.000/leto	120.000/leto

3.3.4 Podrobnosti strateških programov

DSD1: Pametni Kranj – enotna digitalna vstopna točka

Na področju enotne digitalne vstopne točke izpostavljamo predvsem potrebo, da se obstoječe digitalne rešitve MOK povežejo v bolj enostavno, pregledno in uporabniku prijazno okolje. MOK že razpolaga z več pomembnimi rešitvami, kot so CeKR, Smart Kranj, iKranj, Občinsko oko, Visit Kranj, AR Kranj, prostorski podatki, parkirni sistemi in druge digitalne storitve, vendar so te za uporabnika pogosto razpršene po različnih kanalih.

Slika 9: Aplikacija Pametni Kranj

Mestna kartica CeKR je pomemben del platforme Pametni Kranj, saj omogoča aktivnosti za katere je potrebna avtentikacija, kot je uporaba javnih storitev, plačila, lojalnosti sistemi, sodelovanje pri dogodkih, prepoznavnost (QR koda in osebni ID). Takšna arhitektura omogoča dostop do nekritičnih storitev z nizkim nivojem avtentikacije in storitev z višjim nivojem avtentikacije.

Pametni Kranj	
<ul style="list-style-type: none"> • Digitalna platforma Pametni Kranj • Digitalna vertikala trajnostne mobilnosti • MaaS / multimodalni modul • Digitaliziran sistem mestnega prometa • Digitaliziran kataster parkirišč • MOKSIPARK integracija • Pametno parkiranje • KRskOLESOM modul za izposajo koles • Modul mikromobilnosti • Javni potniški promet (JPP) 	<ul style="list-style-type: none"> • Štetje potnikov v JPP • Portal zapore cest • Kolesarske poti • Pešpoti • Digitalni zemljevid hodljivosti • Zemljevid dostopnosti Kranja • Števci prometa • Števci mobilnosti v mestnem jedru • Vremenski podatki • Podatki o dogodkih
Mestna kartica CeKR	
<ul style="list-style-type: none"> • Plačilna funkcionalnost CeKR • Identifikacija uporabnika • QR koda uporabnika • Unikatni ID uporabnika • Plačevanje na zaprtih parkiriščih MOK • Plačevanje na odprtih parkiriščih MOK • Bonitetni oziroma lojalnostni sistem 	<ul style="list-style-type: none"> • Uporaba sistema KRskOLESOM • Turistične znamenitosti Kranja • Kulturni dogodki • E-blagajna in e-tržnica • Spletna plačila • Plačilno-lojalnostni sistem za mobilnost

Slika 10: Koncept mestne kartice CeKR in povezovanja s Pametni Kranj

Cilj programa je, da občan, podjetje, obiskovalec ali druga organizacija do večine mestnih storitev dostopa prek ene vstopne točke. Ta mora omogočati pregled nad storitvami, oddajo vlog in zahtevkov, spremljanje statusa postopkov, rezervacije, plačila, e-račune, obvestila in uporabo mestnih ugodnosti. Program mora nadgraditi obstoječe rešitve, ne ustvariti še ene dodatne aplikacije, ki bi povečala razpršenost.

Priložnost se kaže tudi v integraciji CeKR kot osebne kartice občana za vse mestne in povezane storitve. CeKR omogoča lojalnostne in sinergijske programe, segmentacijo, plačevanje, uporabo javnih storitev. Ključno je, da CeKR tehnološko izvrstno deluje in podpira javne storitve v mestu.

Slika 11: Sodelovanje z gospodarstvom pri razvoju mestne kartice CeKR

Na kratki rok je predlog izboljšati enotno uporabniško izkušnjo skozi:

1. popis vseh obstoječih digitalnih storitev, obrazcev, portalov, aplikacij in kontaktnih točk MOK
2. določitev storitev, ki morajo biti najprej vključene v Pametni Kranj
3. povezavo z obstoječimi sistemi, kot so CeKR, iKranj, Občinsko oko, Visit Kranj in komunalne storitve
4. uvedbo enotnega kataloga storitev za občane, podjetja in obiskovalce
5. standardizacijo uporabniške izkušnje za vloge, zahteve, rezervacije, plačila in obvestila
6. pripravo pravil za uporabo QR kod pri dostopu do storitev, lokacij, ugodnosti in informacij.

Na daljši rok je smiselno razviti Pametni Kranj kot osrednji digitalni profil občana oziroma uporabnika mestnih storitev. To vključuje personaliziran pregled storitev, statusov, plačil, ugodnosti in obvestil, hkrati pa mora sistem temeljiti na jasnih pravilih varstva osebnih podatkov, uporabniških soglasjih in povezljivosti z državnimi digitalnimi storitvami, kjer je to smiselno.

DSD2: Digitalna komunikacija, obveščanje in personalizirane vsebine

Na področju digitalne komunikacije izpostavljam predvsem potrebo po prehodu od splošnega obveščanja k bolj ciljni, segmentirani in pravočasni komunikaciji. MOK že uporablja digitalne kanale za obveščanje, pri čemer je Pametni Kranj pomemben primer orodja za sprotne informacije o mestnih storitvah in potisna obvestila, tudi za opozorila v primeru vremenskih, prometnih ali drugih razmer.

Izpostavljam predvsem projekta:

1. Enotno segmentirano obveščanje, alarmiranje in krizna komunikacija
2. Personalizirane vsebine in komunikacija za uporabo digitalnih mestnih storitev

Na kratki rok je predlog izboljšati digitalno komunikacijo skozi:

1. pregled vseh obstoječih komunikacijskih kanalov MOK in povezanih javnih služb in načinov objave komunikacije (ozka grla pri objavah, lastniku procesa objavljanja)
2. določitev osnovnih uporabniških segmentov, na primer občani, podjetja, obiskovalci, mladi, starejši, krajevne skupnosti, uporabniki parkiranja, uporabniki športa in culture

3. uvedbo enotnega uredniškega koledarja za digitalna obvestila
4. povezavo obvestil z lokacijo, krajevno skupnostjo ali izbranim interesnim področjem
5. ureditev pravil za krizno komunikacijo in alarmiranje
6. vzpostavitev uporabniških nastavitev za obveščanje, vključno s soglasji in izbiro kanalov.

Izpostavljamo tudi željo izvedbe anket in vprašalnikov preko platforme Pametni Kranj, ki je trenutno v delu.

DSD3: Digitalna participacija, krajevne skupnosti in prostovoljstvo

Na področju participacije izpostavljamo predvsem nadgradnjo že obstoječih dobrih praks MOK. Kranj ima na tem področju pomembno osnovo s projektom KrPovej, ki je omogočal oddajo pobud in spremljanje njihovega reševanja. Kljub temu, da je bilo prek portala rešenih več kot 2.000 pobud občanov, se je izkazalo, da je participacija nizka in je bila rešitev prilagojena – iz nje je nastal med drugim participativni proračun, v okviru katerega je bilo za projekte po krajevnih skupnostih namenjenih 1,248 mio EUR, podprtih pa je bilo več kot 50 projektov.

Za nadaljni razvoj na področju programa predlagamo naslednje kratkoročne korake:

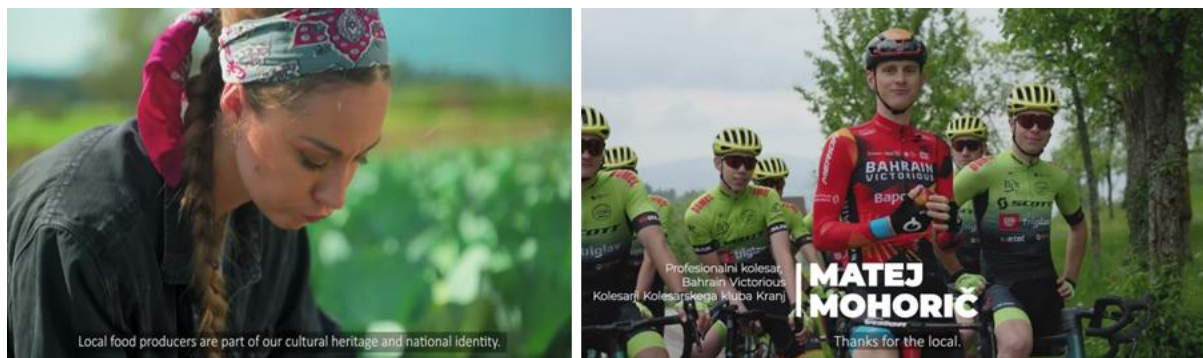
1. povezavo participativnega proračuna z digitalnim oddajanjem, preverjanjem, glasovanjem in spremljanjem izvedbe projektov
2. vzpostavitev digitalnih profilov krajevnih skupnosti z obvestili, projekti, dogodki in lokalnimi pobudami
3. uvedbo digitalnih anket in kratkih posvetovanj o ključnih mestnih vprašanjih – tudi tehnično
4. poseben kanal za mlade, šole in mladinske organizacije – oziroma vsaj preučitev smiselnosti in potrebe
5. osnovni digitalni register prostovoljskih akcij, prijav in potreb po pomoči.

Na daljši rok je smiselno razviti celovit participativni ekosistem, v katerem občani ne sodelujejo samo takrat, ko se odloča o posameznem projektu, temveč lahko redno spremljajo, kaj se z njihovimi predlogi dogaja. Prav tako je pomembno vključevanje krajevnih skupnosti, saj so te najbližje vsakodnevnim potrebam občanov.

DSD4: Digitalno zdravje, šport in aktivno življenje

Kranj je na področju zdravja, športa in aktivnega življenja unikatno pozicioniran z bližino gora, vrhunskimi športnimi dosežki in visoko stopnjo aktivnega življenja občanov. Pri programu gre za podporo tem aktivnostim in nudenje boljše uporabniške izkušnje občanov.

Slika 12: Promocija zdravega in aktivnega življenja
Izpostavljamo predvsem projekte:

1. Lokalna podpora za uporabo digitalnih zdravstvenih storitev in povezovanje z zVEM – predvsem informativno/podporne narave
2. Digitalni portal in upravljanje športnih objektov, programov, prijav, rezervacij, plačil in podatkov
3. Aplikacija za aktivno življenje, spodbude, športne partnerje in podatke o zdravi prehrani v javnih zavodih

Pri zdravstvenem delu je pomemben razvmislek, da lahko MOK proaktivno pomaga občanom pri uporabi nacionalnih storitev, kot je zVEM, zlasti starejšim in manj digitalno veščim uporabnikom. Pri športu pa je cilj vzpostaviti enoten pregled nad objekti, programi, termini, rezervacijami, prijavami, plačili in uporabo infrastrukture.

Na kratki rok je predlog izboljšati področje skozi:

1. pripravo preprostih navodil za občane glede uporabe digitalnih zdravstvenih storitev (zVEM)
2. popis športnih objektov, programov, terminov, upravljavcev in trenutnih postopkov rezervacij
3. uvedbo osnovnega digitalnega koledarja športnih objektov in programov
4. pilotno digitalno prijavo in rezervacijo za izbrane športne objekte ali programe
5. pripravo koncepta aplikacije za aktivno življenje z izzivi, spodbudami, partnerji in povezavo s CeKR. CeKR je kot mestna lojalnostna platforma ključen povezovalni element ekosistema

6. objavo podatkov o zdravi prehrani v javnih zavodih, kjer so podatki že urejeni in primerni za javno objavo.

Na daljši rok je smiselno razviti povezan sistem aktivnega mesta, kjer lahko občani prek ene platforme najdejo športne programe, rezervirajo termine, se prijavijo na dogodke, spremljajo aktivnosti, uporabljajo ugodnosti in se vključujejo v lokalne izzive. Program se lahko poveže s šolami, športnimi društvi, zdravstvenimi ustanovami, javnimi zavodi, ponudniki zdrave prehrane in lokalnimi partnerji.

DSD5: Digitalni turizem, kultura, lokalna ponudba in mestne ugodnosti

MOK že razpolaga z rešitvami in vsebinami, kot so Visit Kranj, nastanitve in rezervacije, AR Kranj, spremljanje obiskovalcev v mestnem jedru, CeKR ter podatki o lokalni ponudbi in dogodkih. Obstoječi pregled digitalnih rešitev kaže, da je ena ključnih nalog nove strategije povezovanje teh rešitev v bolj integriran okvir.

Pri programu bi poudarili predvsem tri usmeritve:

1. Enkratni kupon za kulturo preko kartice CeKR (pri tem je potrebno preveriti interes svetnikov in dotičnih oddelkov)
2. Vzpostavitev koledarja dogodkov, prireditev, razstav, koncertov, športnih dogodkov in turističnih vsebin
3. pripravo modela mestnih ugodnosti za občane, turiste, družine, mlade, starejše in uporabnike športnih, kulturnih ter knjižničnih storitev

Na daljši rok ciljamo tudi na razvoj lokalne tržnice, kjer se lahko povežejo lokalni izdelki, storitve, doživetja, kultura, turizem, kulinarika in dogodki. Ta sistem mora biti tesno povezan z mestno kartico CeKR oziroma digitalno identiteto uporabnika, saj lahko tako podpira plačila, ugodnosti, lojalnost, turistične kartice in promocijo lokalne ponudbe.

3.4 Steber 3: Digitalno upravljanje in operacije

Steber digitalno upravljanje in operacije se osredotoča na notranje delovanje MOK. Namen stebra je povečati učinkovitost, zmanjšati administrativne obremenitve, izboljšati projektno sodelovanje, urediti digitalno delovno okolje, razviti kompetence zaposlenih in omogočiti odgovorno uporabo AI.

3.4.1 Analiza trenutnega stanja

Digitalno upravljanje MOK poteka v kompleksnem organizacijskem okolju. Ključni deležniki v MOK so Kabinet župana, Urad za družbene dejavnosti, Urad za

gospodarske dejavnosti in promet, Urad za razvoj in pametno skupnost, Urad za projekte, Sektor za finance in splošne zadeve ter Organ skupne občinske uprave občin Gorenjske s svojimi enotami, kot so medobčinska inšpekcija, medobčinsko redarstvo, skupna služba za notranje revizije, skupna služba urejanja prostora in skupna služba varstva okolja. Takšna organizacijska struktura omogoča specializirano obravnavo posameznih področij, hkrati pa zahteva močno horizontalno usklajevanje, ker digitalne storitve, podatki in IoT sredstva pogosto presegajo pristojnosti posameznega oddelka.

Trenutno je upravljanje razporejeno med več nosilcev: medobčinsko redarstvo upravlja stacionarne radarje in uporablja TRAFFI, skupna služba urejanja prostora uporablja GIS Igea in PISO, skupna služba varstva okolja je povezana z okoljskimi senzorji in prostorskimi sistemi, Oddelek za pametno skupnost je povezan z AVL, UrbanMind, štetjem mobilnosti, Jantarjem, Pametnim Kranjem in CeKR, Urad za gospodarske dejavnosti in promet pa z rešitvami za kolesarje, parkiranje, varnostno razdaljo in električne polnilnice. Poleg tega imajo pomembno operativno vlogo javni zavodi in zunanji upravljavci, na primer Komunala Kranj, Vigred, Domplan, Petrol, GEN-I, Elektro Gorenjska, Arriva in drugi. Pri več vnosih so navedbe »preveriti«, »ni informacij o upravljalcu« ali »občina nima vpogleda«, kar kaže na potrebo po jasnejši razmejitvi odgovornosti in uvedbi enotnega registra digitalnih sredstev.

Določene aplikacije, kot so CADIS, Government Connect, Jantar, Podatkovna platforma, se uporabljajo v praktično vseh enotah.

Operativno pomembna je tudi ugotovitev, da nekatere rešitve niso bile uporabljane ali so bile celo ukinjene, ker o njih ni bilo dovolj informacij, ker ni bilo dovolj znanja za uporabo ali ker so zaposleni preobremenjeni z dodatnimi nalogami. To kaže, da digitalno upravljanje ni samo tehnološko vprašanje, temveč tudi vprašanje organizacijske zmogljivosti, usposabljanja, notranjih procesov, uporabniške podpore in upravljanja sprememb.

MOK je z načrtovano investicijo v digitalizacijo trajnostne mobilnosti že opredelila več operativnih gradnikov prihodnjega upravljanja: vzpostavitev in nadgradnjo digitalne platforme, digitaliziran kataster parkirišč, integracijo CeKR, sistem spletnih plačil in e-trgovine, nadgradnjo podpore javnemu potniškemu prometu, modul KRsKOLESOM, modul multimodalnosti, IT opremo za spremljanje mestnega potniškega prometa, študije za brezemisijško cono, novelacijo strategije

digitalnega razvoja, nadgradnjo zemljevida dostopnosti in digitalni zemljevid hodljivosti.

Skupna ocena trenutnega stanja je, da MOK razpolaga z razvejanim naborom digitalnih rešitev, IoT sredstev, podatkovnih virov in inovacijskih partnerstev, vendar je njihova operativna vrednost omejena zaradi razdrobljenosti, neenotnega upravljanja, nepopolnega vpogleda v podatke zunanjih upravljavcev, pomanjkanja standardiziranih integracij in nejasnih odgovornosti pri delu sredstev. Ključni razvojni premik za vse štiri stebre je zato vzpostavitev enotnega upravljalškega, podatkovnega in storitvenega modela, v katerem bodo obstoječe rešitve povezane v skupno digitalno arhitekturo MOK.

3.4.1.1 Vpogledi zaposlenih na MOK

Vpogledi zaposlenih kažejo, da je digitalno upravljanje MOK trenutno v fazi prehoda iz parcialne digitalizacije posameznih postopkov v potrebo po celovitem procesnem, projektnem in podatkovnem upravljanju. Zaposleni ne izpostavljajo samo potrebe po novih aplikacijah, temveč predvsem potrebo po jasnih pravilih, boljšem vodenju procesov, manj ročnega dela, boljših integracijah in večji odgovornosti pri izvajanju nalog.

Prvi skupni vpogled je potreba po enotnem projektnem in procesnem okolju. ***Manjka občinski program za vodenje projektov in delovnih procesov, zaradi česar so stvari prepočasne, odgovornost se izgublja, roki pa niso dovolj jasno vodeni.*** Delavniški predlogi enako poudarjajo uporabo projektnih orodij, projektno sodelovanje, zmanjšanje nepotrebne e-pošte in urejanje skupnih map.

Drugi skupni vpogled je potreba po procesni digitalizaciji z integracijami, ne zgolj po digitalnih obrazcih. Oddelek za promet izpostavlja, da je pri dovolilnicah že dosežen napredek, vendar manjka avtomatsko knjiženje dokumentov med aplikacijo in Government Connect. ***Podobno se pri javnih naročilih, Cadisu, evidenčnih naročilih in e-poslovanju kaže potreba po poenostavitvi korakov, jasnem workflowu in boljšem statusnem spremljanju.***

Tretji skupni vpogled je potreba po digitalnem statusnem spremljanju in ticketing sistemih. Zaposleni izpostavljajo problem podvajanja e-pošte, preveč vključenih oseb in potrebo po skupnem sistemu za zahteve občanov. ***Redarstvo izpostavlja prijave kršitev, fotografije, lokacijo, spremljanje statusa in povratne informacije.***

Četrty skupni vpogled je potreba po AI podpori za ponavljajoče se upravne in strokovne naloge. Zaposleni posebej izpostavljajo uporabo AI za pripravo mnenj, soglasij in dovoljenj, saj gre pri delu nalog za obsežno birokratsko delo. Delavniški rezultati dodatno potrjujejo interes za interni LLM in redna usposabljanja zaposlenih za uporabo AI orodij.

Peti skupni vpogled je potreba po razvoju kompetenc in organizacijskih spremembah. Digitalna orodja brez spremembe organizacijskih navad, usposabljanja in jasnih lastnikov procesov ne bodo dosegla pričakovanih učinkov.

Šesti skupni vpogled je potreba po varnem in zaupanja vrednem upravljanju digitalnih rešitev. Delavniški predlogi vključujejo enotno varnostno politiko MOK in povezanih oseb ter penetracijske teste za interno infrastrukturo in procese (socialni inženiring, phishing, ipd.).

3.4.2 Cilji stebra

Cilj 3.1: Vzpostaviti centralno koordinacijo digitalnega razvoja MOK

Cilj je, da digitalni sistemi niso več vodeni izključno projektno ali oddelčno, temveč v okviru skupnega upravljaljskega modela. PIZ poudarja, da digitalni sistemi v sodobni skupnosti delujejo kot živčni sistem, zato morajo biti centralno upravljani oziroma koordinirani, saj je le tako mogoče zagotavljati povezovanje sistemov in izkoriščanje sinergij.

Cilj 3.2: Jasno določiti lastništvo, upravljanje in odgovornosti za digitalna sredstva

Cilj je za vsako aplikacijo, IoT sredstvo, podatkovni vir in integracijo opredeliti poslovnega lastnika, tehničnega skrbnika, upravljavca podatkov, ponudnika storitve, pogodbeno podlago, SLA oziroma raven storitve, način financiranja in pravila za spremembe. To je posebej pomembno pri sredstvih, kjer je trenutno navedeno »preveriti«, »ni informacij o upravljalcu« ali »občina nima vpogleda«.

Cilj 3.3: Vzpostaviti portfeljsko upravljanje digitalnih projektov

Cilj je, da se digitalni projekti obravnavajo kot povezan portfelj, ne kot ločene pobude. To pomeni skupno prioritizacijo, usklajevanje proračuna, časovnic, kadrov, javnih naročil, integracij, vzdrževanja in pričakovanih učinkov. Dokumentacija iCapital izpostavlja, da Kranj v projektih, kot je KReACTIVE, razvija modele portfeljske transformacije, kjer se mobilnost, podnebje in digitalne inovacije obravnavajo povezano in ne v silosih.

Cilj 3.4: Uvesti enotne standarde za javna naročila digitalnih rešitev

Cilj je, da se pri novih naročilih vnaprej določijo zahteve glede odprtih vmesnikov, podatkovne izmenjave, varnosti, dokumentacije, lastništva podatkov, prenosljivosti, skladnosti z zakonodajo in možnosti integracije v Pametni Kranj. S tem se zmanjšuje tveganje novih zaprtih in nepovezanih rešitev.

Cilj 3.5: Vzpostaviti sistem spremljanja učinkov digitalnih rešitev

Za vsako pomembnejšo rešitev je treba določiti kazalnike uspešnosti, na primer število uporabnikov, stopnjo uporabe storitve, čas reševanja pobud, razpoložljivost sistema, kakovost podatkov, zmanjšanje ročnih postopkov, vpliv na mobilnost, vpliv na dostopnost, vpliv na emisije in zadovoljstvo uporabnikov. PIZ predvideva, da bo glavni rezultat projekta digitaliziran sistem mestnega prometa, s ciljno vrednostjo enega vzpostavljenega sistema do leta 2029.

Cilj 3.6: Okrepiti digitalne kompetence zaposlenih in uporabnikov

Cilj je zagotoviti, da zaposleni v MOK, javnih zavodih in povezanih organizacijah znajo uporabljati nove rešitve, razumejo podatke in jih vključujejo v svoje delo. PIZ opozarja, da so nekatere obstoječe rešitve slabo uporabljane, ker o njih ni dovolj informacij ali znanja za uporabo, obremenjenost zaposlenih pa otežuje dodatno uporabo novih sistemov.

Cilj 3.7: Zagotoviti dolgoročno vzdrževanje, nadgradnje in finančno vzdržnost rešitev

Cilj je, da se za vsako digitalno rešitev že ob uvedbi določijo stroški delovanja, nadgradenj, licenc, gostovanja, podpore, zamenjave opreme in dolgoročnega razvoja. PIZ opozarja, da večina opreme in neopredmetenih sredstev zahteva nadgradnje oziroma zamenjave v ekonomski dobi projekta, zato mora MOK zagotoviti ustrezno načrtovanje teh stroškov.

Cilj 3.8: Povezati digitalno upravljanje z zelenim prehodom in podnebno nevtralnostjo

Digitalno upravljanje mora podpirati cilje trajnostne mobilnosti, zmanjšanja emisij, izboljšanja kakovosti zraka, povečanja dostopnosti in boljše kakovosti življenja. PIZ navaja, da bo projekt prispeval k dvigu deleža trajnostnih prometnih načinov v dnevni migracijah, zmanjšanju emisij toplogrednih plinov, izboljšanju kakovosti zraka in kakovosti življenja v MOK.

3.4.3 Strateški programi

Tabela 18: Strateški programi stebra Digitalno upravljanje in operacije

Program	Projekt
DUO1: Kibernetska varnost, zasebnost in digitalno zaupanje	Enotna politika kibernetske varnosti, zasebnosti in digitalnega zaupanja za MOK in povezane osebe
	Penetracijski testi, varnostna validacija Pametnega Kranja, dobaviteljev in kritičnih sistemov
DUO2: Digitalno delovno okolje in projektno sodelovanje MOK	Enotno digitalno projektno, dokumentno in sodelovalno okolje MOK
	Integrirani interni self-service procesi: Codeks, potni nalogi, vozila in rezervacija resursov
DUO3: Optimizacija internih procesov in elektronsko poslovanje	Digitalizacija javnih naročil, nabavne komisije, evidenčnih naročil in strateškega GovTech naročanja
	Občinska procesna platforma z AI podporo za dovolilnice, mnenja, soglasja in razvojne postopke
	eProračun, e-poslovanje in poenostavitev procesov Cadis in GC
	E-inšpekcija in digitalizacija inšpekcijskih ter prekrškovnih postopkov
	Digitalna operativna platforma redarstva za prijave, prekrške, teren in koordinacijo služb
	Digitalna podpora šolskim administrativnim procesom in naročanju storitev za dejavnosti
DUO4: AI podpora zaposlenim in interni LLM	Interni LLM in AI asistent za zaposlene MOK
	Program rednega usposabljanja zaposlenih za AI in GovTech orodja
	Operativni okvir za odgovorno uporabo AI, podatkov in lokalno AI upravljanje
	AI in prediktivna analitika za mobilnost, okolje in energijo
DUO5: Digitalne kompetence, onboarding in organizacijski razvoj MOK	Model digitalnih kompetenc, posodobitev vlog in razvoj kadrov MOK
	Digitalni onboarding, mentorstvo in e-učna baza za procese MOK

3.4.3.1 KPI strateških programov

Tabela 19: KPI strateških programov stebra Digitalno upravljanje in operacije

Program	KPI	Trenutno stanje (2026)	Ciljno stanje (2029)	Ciljno stanje (2032)
DUO1	KPI 3.1: Delež ključnih digitalnih sistemov z izvedenim varnostnim pregledom	Ni podatka	20 %	30 %
	KPI 3.2: Čas odprave kritičnih ranljivosti	10 dni	5 dni	3 dni

DUO2	KPI 3.3: Delež ključnih projektov v enotnem projektnem orodju	0 %	20 %	40 %
	KPI 3.4: Povprečna starost ključne IKT opreme	6,51 leta	6,2 leta	manj kot 6 let
DUO3	KPI 3.5: Število digitaliziranih internih self-service postopkov	5	10	20
	KPI 3.6: Število digitaliziranih prioriternih notranjih ali upravnih postopkov	10	40	70
	KPI 3.7: Povprečni čas obravnave izbranih postopkov (nabava, obveščanje, povračevanje po podatkih)	Ni podatka	-25 %	-40 %
DUO4	KPI 3.8: Delež relevantnih zaposlenih, ki aktivno uporabljajo interni LLM ali AI asistenta	15 %	30 %	60 %
	KPI 3.9: Število potrjenih AI primerov uporabe za interne postopke	0	10	20
DUO5	KPI 3.10: Delež ključnih delovnih mest z opredeljenimi digitalnimi kompetencami	10 %	80 %	100 %
	KPI 3.11: Delež novozaposlenih, vključenih v digitalni onboarding	0 %	90 %	100 %

3.4.4 Podrobnosti strateških programov

DUO1: Kibernetska varnost, zasebnost in digitalno zaupanje

Na področju kibernetske varnosti izpostavljamo predvsem željo MOK za razvoj mehanizmov kibernetske varnosti in zaupanja skladno s standardom ISO27001, ki kljub temu, da je standard preveč rigurozen za občine in bi bistveno otežil poslovanje, predstavlja pomembno vodilo pri razvoju procesov. Izpostavljamo predvsem projekta:

1. Razvoj enotne politika kibernetske varnosti, zasebnosti in digitalnega zaupanja za MOK in povezane osebe
2. Penetracijski testi, varnostna validacija infrastrukture, dobaviteljev in kritičnih sistemov

Cilj je izvesti penetracijske teste in preverjanja kritičnih aplikacij kot so Pametni Kranj, CeKR, podatkovna platforma, UrbanMind, tudi internih aplikacij kot so Cadis in Jantar. Ključno je zagotoviti tudi, da zunanji izvajalci takšne teste izvajajo skozi nabavni process.

DUO2: Digitalno delovno okolje in projektno sodelovanje MOK

Na področju digitalnega delovanja in projektne sodelovanja izpostavljamo predvsem process projektnega vodenja, ki je trenutno relativno šibko pokrito. Obstaja pravilnik o projektne vodenju, ki pa ne "živi" v digitalni obliki – bolj točno se za projektne vodenje uporablja zgolj orodje Axis za vodenje gradbenih projektov. Način projektnega vodenja je razpršen med vodje posameznih enot, kar zavira prenos dobrih praks, sodelovanje, transparentnost glede poteka projektov in KPI.

MOK ima sprejet pravilnik o projektne vodenju, ki opredeljuje osnovne aktivnosti vodenja projektov – pripravo projektne ideje oziroma pobude, imenovanje vodje projekta in projektne skupine, opredelitev ciljev, obsega, rokov, mejnikov, proračuna, tveganj in pričakovanih rezultatov, pripravo projektne dokumentacije, potrjevanje projekta, redno spremljanje izvedbe, poročanje o napredku, upravljanje sprememb, spremljanje porabe virov in zaključevanje projekta z evalvacijo doseženih učinkov. V praksi so tipično vodje projektov oziroma uradov / enot odgovorni za sistem projektne vodenja. Sistem tipično varira med oddelki / vodji, kar je en izmed razlogov, da je veliko projektov lokaliziranih pod posameznim nosilcem.

Digitalna orodja za projektne vodenje lahko bistveno pomagajo pri izvajanju nalog iz pravilnika, saj omogočajo enotno evidentiranje projektov, pregled nad odgovornostmi, roki, nalogami, dokumenti, tveganji, odločitvami, finančnim stanjem in KPI-ji. Uvedba digitalnega orodja za projektne vodenje bi olajšalo medoddelčno sodelovanje, zmanjšalo podvajanje dela, izboljšalo sledljivost odločitev, omogočilo prenos dobrih praks med enotami ter vodstvu zagotovilo boljši pregled nad izvajanjem strateških, investicijskih in digitalnih projektov.

Na kratki rok je torej predlog izboljšati način projektne vodenja skozi:

1. Uporabo orodja za projektne vodenje
2. Centraliziranega portfelja projektov, programov in KPI občine
3. Izobraževanja zaposlenih na področju projektne vodenja
4. Vzpostavljjanja in oblikovanja med-oddelčnih projektov

DUO3: Optimizacija internih procesov in elektronsko poslovanje

Pri strateškem programu izpostavljamo proces nabave, ki je eden ključnih podpornih procesov občinske uprave in vpliva na praktično vsa področja mesta. Pri njej se pogosto pokažejo izzivi, povezani z razumevanjem postopkov, pripravo dokumentacije, potrjevanjem, sledljivostjo, komunikacijo med službami in časom izvedbe, saj je postopek administrativno zahteven.

Digitalizacijo nabave naslavljammo skozi naslednje prioritete projekte:

- Digitalizacija javnih naročil, nabavne komisije, evidenčnih naročil in strateškega GovTech naročanja
- Občinska procesna platforma z AI podporo za dovolilnice, mnenja, soglasja in razvojne postopke
- eProračun, e-poslovanje in poenostavitev procesov Cadis in GC
- Digitalna podpora šolskim administrativnim procesom in naročanju storitev za dejavnosti

Predvsem se na kratki rok kažejo priložnosti za:

1. Ustvarjanje deljenih map s predlogami, obrazci, navodili, nasveti
2. Priprava LLM pomočnika za izpolnjevanje obrazcev
3. Pomoč pri oblikovanju pogojev in ocenjevalnih kriterijev nabave
4. Standardizacija na področju nabave programskih rešitev

Na dolgi rok je vredno pručiti tudi:

1. Nabavo specializiranih programskih orodij za nabavo
2. Detajlni popis procesa nabave in ozkih grl ter razvoj specifičnih orodij za podporo nabavnemu procesu v ozkih grlih

DUO4: AI podpora zaposlenim in interni LLM

Na področju umetne inteligence izpostavljamo predvsem potrebo po varni, nadzorovani in praktično uporabni podpori zaposlenim pri vsakodnevem delu. Vpogledi zaposlenih kažejo interes za uporabo AI predvsem pri ponavljajočih se upravnih in strokovnih nalogah, kot so priprava mnenj, soglasij, dovoljenj, povzetkov, dopisov, obrazložitvev, zapisnikov, analiz in predlogov dokumentov. Namen programa ni nadomeščanje strokovne presoje zaposlenih, temveč zmanjšanje administrativnih obremenitev, hitrejša priprava gradiv, boljša kakovost dokumentov in več časa za vsebinsko delo.

Izpostavljamo predvsem projekte:

1. Interni LLM in AI asistent za zaposlene MOK
2. Program rednega usposabljanja zaposlenih za AI in GovTech orodja
3. Operativni okvir za odgovorno uporabo AI, podatkov in lokalno AI upravljanje
4. AI in prediktivna analitika za mobilnost, okolje in energijo

Cilj programa je vzpostaviti interno AI okolje, ki zaposlenim omogoča varno uporabo generativne umetne inteligence pri nalogah, kjer so koristi jasne in tveganja obvladljiva. Interni LLM oziroma AI asistent naj podpira predvsem pripravo osnutkov dokumentov, iskanje po internih gradivih, povzemanje daljših dokumentov, pripravo odgovorov, pomoč pri obrazcih, pripravo projektnih vsebin, podporo pri javnih naročilih ter pomoč pri razumevanju pravil, postopkov in notranjih navodil.

Na kratki rok je predlog vzpostaviti AI podporo skozi:

1. izbor prvih varnih in uporabnih primerov uporabe za zaposlene
2. pripravo internega AI asistenta za delo z javno dostopnimi, internimi in postopkovnimi vsebinami MOK – pilot, skaliranje šele po dokazu vrednosti
3. pripravo knjižnice predlog, navodil, obrazcev, pogostih vprašanj in primerov dobrih pozivov
4. pilotno uporabo AI pri pripravi dopisov, povzetkov, zapisnikov, obrazložitev in osnutkov mnenj
5. pilotno uporabo AI pri podpori nabavi, pripravi pogojev, preverjanju dokumentacije in oblikovanju ocenjevalnih kriterijev
6. usposabljanje zaposlenih za varno in učinkovito uporabo AI orodij
7. določitev jasnih pravil, kateri podatki se lahko uporabljajo v AI orodjih in kateri ne.

Posebej pomembno je, da MOK pri uporabi AI vzpostavi operativni okvir za odgovorno uporabo. Ta okvir mora vključevati:

1. pravilo, da AI pripravlja osnutke, ne pa končnih odločitev (human-in-the-loop preverjanje)
2. obvezno človeško preverjanje vseh vsebin pred uporabo
3. prepoved vnosa občutljivih osebnih podatkov v neodobrena AI orodja
4. jasna pravila glede uporabe osebnih, zaupnih, pogodbenih in varnostno občutljivih podatkov
5. sledljivost uporabe AI pri pomembnejših postopkih
6. določitev odgovornih oseb za AI upravljanje
7. redno posodabljanje pravil glede na zakonodajo, prakso in razvoj tehnologije.

Na dolgi rok je smiselno razviti AI kot horizontalno podporo delovanju MOK. To pomeni, da AI ni omejena samo na posamezne pilotske poskuse, temveč postane del procesnega, podatkovnega in projektnega upravljanja. Naprednejši primeri

uporabe se lahko razvijejo na področjih mobilnosti, okolja in energije, kjer lahko prediktivna analitika pomaga pri napovedovanju prometnih tokov, zasedenosti parkirišč, okoljskih tveganj, anomalij pri porabi energije ali vode ter drugih mestnih pojavov.

DUO5: Digitalne kompetence, onboarding in organizacijski razvoj MOK

Razvoj digitalnih kompetenc je eden ključnih pogojev za uspešno izvedbo digitalne strategije in je opredeljen tudi v horizontalnem stebru Change Management skupaj z načrtom usposabljanj. Digitalne rešitve same po sebi ne prinesejo učinkov, če zaposleni nimajo dovolj znanja, časa, podpore in jasnih navodil za njihovo uporabo. Obstoječe stanje kaže, da so bile nekatere rešitve slabše uporabljane ali celo opuščene, ker o njih ni bilo dovolj informacij, ker ni bilo dovolj znanja za uporabo ali ker so bili zaposleni preobremenjeni z dodatnimi nalogami. Zato je digitalna preobrazba MOK tudi organizacijski in kadrovski projekt, ne le tehnološki projekt.

Izpostavljam predvsem projekta:

1. Model digitalnih kompetenc, posodobitev vlog in razvoj kadrov MOK
2. Digitalni onboarding, mentorstvo in e-učna baza za procese MOK

Na kratki rok je predlog izboljšati digitalne kompetence skozi:

1. pripravo modela digitalnih kompetenc za ključna delovna mestapregled obstoječih vlog, nalog in procesov, kjer digitalizacija spreminja način dela
2. opredelitev minimalnih digitalnih znanj za zaposlene glede na področje dela
3. uvedbo rednih osnovnih usposabljanj za uporabo ključnih občinskih aplikacij
4. pripravo kratkih praktičnih navodil za najpogostejše postopke
5. vzpostavitev e-učne baze z navodili, posnetki, obrazci, primeri in pogostimi vprašanji
6. uvedbo mentorstva za nove zaposlene in zaposlene, ki prevzemajo nove digitalne naloge.

Posebej pomemben del programa je digitalni onboarding. Trenutno se veliko znanja prenaša neformalno, prek sodelavcev, e-pošte, posameznih map ali ustnih razlag. To povečuje tveganje, da se znanje izgubi, da novi zaposleni dolgo potrebujejo za samostojno delo in da se postopki med oddelki izvajajo različno. Digitalni onboarding mora zato novemu zaposlenemu omogočiti strukturiran uvod v:

- organizacijo MOK in ključne notranje procese

- uporabo osnovnih aplikacij, kot so dokumentni sistem, kadrovske sistemi, projektna orodja in interne evidence
- pravila za delo z dokumenti, podatki in osebnimi podatki
- kibernetško varnost in osnovno digitalno higieno
- uporabo skupnih map, predlog, obrazcev in navodil
- projektno delo, poročanje in spremljanje nalog
- uporabo AI orodij in pravil odgovorne uporabe
- kontaktne osebe oziroma mentorje za posamezna področja.

3.5 Steber 4: Digitalno gospodarstvo in ekosistem

Steber digitalno gospodarstvo in ekosistem povezuje projekte, ki krepijo inovacijsko sposobnost Kranja, sodelovanje med MOK in lokalnim gospodarstvom, razvoj naprednih tehnologij, podjetniškega okolja, talentov in digitalnih kompetenc. Namen stebra je, da MOK ne nastopa zgolj kot naročnik digitalnih rešitev, temveč kot razvojni partner lokalnega ekosistema.

3.5.1 Analiza trenutnega stanja

Kranj ima razvijajoč se inovacijski in digitalni ekosistem, ki presega samo interno digitalizacijo občinske uprave. Poleg Mestne občine Kranj so v lokalni in regionalni digitalni ekosistem vključeni javni zavodi, javna podjetja, zunanji tehnološki ponudniki, koncesionarji, podjetja s področja energetike in infrastrukture, razvojne institucije ter podjetniško podporno okolje. Vloga MOK je zato dvojna: po eni strani je uporabnik in naročnik digitalnih rešitev, po drugi strani pa deluje kot povezovalac podatkov, storitev, inovacijskih partnerjev in javnih potreb.

Na področju podpore podjetništvu in inovacijam izstopata **Kovačnica** kot podjetniški inkubator ter **BSC Kranj** kot regionalna razvojna institucija. Kovačnica je podjetniški inkubator, ki je v zadnjih letih podprl več kot 200 inovativnih podjetij, BSC Kranj pa je razvojni akter, ki podpira start-upe, MSP, investitorje in lokalne skupnosti ter prispeva k digitalni preobrazbi in internacionalizaciji podjetij.

Pomemben razvojni potencial predstavlja uporaba odprtih podatkov, mestne podatkovne platforme in pametnih mestnih storitev za razvoj novih produktov, storitev in poslovnih modelov.

Skozi projekte Smart Kranj, Smart Mlaka, UrbanMind, CeKR in TIP, občina že preizkuša modele sodelovanja s tehnološkimi podjetji, bankami, ponudniki mobilnostnih rešitev in raziskovalnimi institucijami. UrbanMind se razvija kot

podatkovni prostor za okoljske in prometne podatke, Smart Mlaka kot pilot pametne soseske, Smart Kranj pa kot platforma za pametno mesto in trajnostno mobilnost.

oziroma njene službe za omogočanje digitalnega gospodarstva in ekosistema uporabljajo ali spremljajo rešitve, kot so GIS Igea, PISO, TRAFFI, UrbanMind, RIDANGO/Avera, Jantar, Pametni Kranj, CeKR, MIPA, LF3M, VizijeMobilnosti, KRskOLESOM, Conforma in SiVrtci. V ekosistemu so prisotni tudi zunanji upravljavci kritične infrastrukture in podatkovnih virov, med njimi Petrol, Domplan, Komunala Kranj, GEN-I, Vigred in Elektro Gorenjska. Pri več infrastrukturnih področjih občina nima vpogleda v podatke, na primer pri senzorjih energetske oskrbe, javnih distribucijskih sistemih, porabi plina, tlakih v vodovodnem omrežju, sončnih elektrarnah, javni razsvetljavi, optičnem omrežju in elektroenergetskem omrežju. To pomeni, da so podatkovni in poslovni potenciali digitalnega ekosistema še neizkoriščeni, saj ni zagotovljenega enotnega modela dostopa, souporabe in upravljanja podatkov med občino, javnimi podjetji, koncesionarji in zasebnimi ponudniki.

Trenutno stanje stebra digitalnega gospodarstva in ekosistema je zato mogoče oceniti kot obetavno, vendar neenakomerno razvito. Obstajajo močni posamezni projekti, aktivni inovacijski partnerji in več uspešnih pilotov, vendar digitalni ekosistem še ni v celoti povezan v enotno podatkovno, storitveno in upravljaljsko okolje.

3.5.1.1 Vpogled zaposlenih MOK

Vprašalniki med zaposlenimi, javnimi zavodi in povezanimi organizacijami kažejo, da je za razvoj digitalnega gospodarstva ključno boljše povezovanje mestnih potreb z lokalnim znanjem, podjetji, start-upi in izobraževalnimi ustanovami. Sogovorniki ne izpostavljajo digitalizacije samo kot tehničnega projekta, temveč kot priložnost za razvoj novih storitev, učenje, pilotiranje, večjo prepoznavnost mesta in aktivacijo lokalne skupnosti.

Najizrazitejši impulz je potreba po sistematičnem digitalnem opismenjevanju.

Odzivin a vprašalnik izpostavljajo, da je kakovost uporabniške izkušnje tesno povezana z digitalno pismenostjo uporabnikov, zato je treba pred uvajanjem zahtevnejših rešitev zagotoviti razumevanje osnovnih digitalnih storitev, kot so digitalno potrdilo, e-Uprava, eDavki in zVEM. KReativnica lahko predstavlja

pomemben nevtralen skupnostni prostor za predstavitve novih tehnologij, učenje, prenos znanja, podjetniške predstavitve in kreativno skupnost.

Zaposleni so predlagali tudi Center digitalne podpore za občane in enotno platformo izobraževalnih storitev, kjer bi se uporabniku glede na njegovo situacijo predlagale ustrezne organizacije, programi in storitve.

Na strani gospodarstva in inovacij se pojavlja potreba po tem, da MOK postane pilotni partner za testiranje novih rešitev. Zaposleni vidijo priložnosti v sodelovanju s podjetji in start-upi pri razvoju sistemov za upravljanje prometa in parkiranja, digitalno obveščanje občanov, analitiko prometnih tokov in varnost v javnem prostoru. Podobno je izpostavljena vloga MOK kot pilotno partnerico za razvojne projekte z gospodarstvom in regionalnimi razvojnimi institucijami.

Izpostavljena je bila tudi priložnost za pametno razsvetljavo kot inteligentno mestno infrastrukturo, ki zmanjšuje stroške, porabo energije in svetlobno onesnaženje ter hkrati izboljšuje varnost in upravljanje.

3.5.2 Cilji stebra

Cilj 4.1: Okrepiti lokalni inovacijski ekosistem za razvoj pametnega mesta

MOK naj krepí povezovanje s podjetji, start-upi, MSP, raziskovalnimi organizacijami, javnimi zavodi in civilno družbo pri razvoju rešitev na področjih mobilnosti, energetike, okolja, podatkov, javnih storitev in kakovosti bivanja. Pri tem se lahko nasloni na obstoječe akterje, kot sta Kovačnica in BSC Kranj, ki sta v dokumentaciji iCapital opredeljena kot pomembna nosilca podpore podjetništvu, inovacijam, digitalni preobrazbi in internacionalizaciji podjetij.

Cilj 4.2: Razviti podatke kot razvojno sredstvo lokalnega gospodarstva

Cilj je postopno vzpostaviti pogoje, da bodo strukturirani, varni in po potrebi odprti podatki MOK uporabni tudi za lokalne razvijalce, tehnološka podjetja, raziskovalce in javne službe. Dokumentacija iCapital izpostavlja, da digitalna razvojna strategija Kranja spodbuja odprt dostop do podatkov in digitalno usposabljanje, mestna podatkovna platforma pa zagotavlja strukturirane podatke za lokalne razvijalce in tehnološka MSP.

Cilj 4.3: Vzpostaviti jasen model sodelovanja z zunanjimi upravljavci infrastrukture in podatkov

Ker del pomembnih podatkovnih virov upravljajo zunanji deležniki, na primer s področja energetike, vodovoda, javne razsvetljave, optike, parkirišč in prometa, je cilj oblikovati dogovore o dostopu, izmenjavi, lastništvu, kakovosti in uporabi podatkov. To je pomembno za zmanjšanje trenutne razdrobljenosti in za večji izkoristek podatkov, ki jih občina danes pogosto ne vidi ali jih ne more vključiti v svoje procese odločanja.

Cilj 4.4: Spodbujati pilotne projekte, testna okolja in prenos dobrih praks v redno delovanje

MOK naj še naprej uporablja mesto kot testno okolje za rešitve pametne skupnosti, vendar s ciljem, da uspešni piloti preidejo v stabilno operativno uporabo. To velja za rešitve, kot so Smart Mlaka, UrbanMind, Pametni Kranj, CeKR, podatkovni prostori, pametna mobilnost, okoljsko spremljanje in digitalne storitve za občane.

Cilj 4.5: Povečati gospodarsko vrednost digitalnih rešitev

Digitalne rešitve MOK naj ne bodo namenjene samo interni učinkovitosti občine, temveč tudi ustvarjanju priložnosti za lokalna podjetja, ponudnike storitev, razvijalce, turizem, mobilnostne ponudnike, kulturne in športne ustanove ter javne zavode. Cilj je, da mestna digitalna infrastruktura postane platforma za nove storitve, ne samo skupek občinskih aplikacij.

Cilj 4.6: Okrepiti prepoznavnost Kranja kot referenčnega pametnega mesta

Kranj naj utrjuje vlogo mesta, ki razvija ponovljive in prenosljive rešitve za pametne skupnosti. Dokumentacija iCapital navaja, da se Kranj že pozicionira kot modelno mesto za digitalno in zeleno preobrazbo, s primeri, kot so CeKR, Smart Mlaka, UrbanMind in evropska sodelovanja.

3.5.3 Strateški programi

Tabela 20: Strateški programi stebra Digitalno gospodarstvo in ekosistem

Program	Projekt
DGE1: Promocija digitalnih projektov, AI in mestnih priložnosti	Javni portfelj digitalnih projektov MOK, top projekti in prikaz napredka
	Promocijski dogodki, kampanje in večkanalno komuniciranje za AI ter digitalne storitve
DGE2: Sodelovanje MOK z lokalnim gospodarstvom	Platforma za sodelovanje MOK z lokalnim gospodarstvom pri razvoju digitalnih mestnih storitev

	GovTech tržnica, skladnost in dobaviteljski ekosistem za odkrivanje ter uvajanje rešitev
DGE3: Startup in scaleupekosistem	Kranj kot living lab/testno mesto za AI, 5G, deeptech in GovTech pilote Nadgradnja OpenLab, Kovačnice in TIP platforme z hackathoni, scaleup in deeptech programi
DGE4: Talenti, mentorstvo in povezovanje izobraževanja z gospodarstvom	Digitalno opismenjevanje občanov in KReativnica kot mestno digitalno učno-inovacijsko stičišče Platforma digitalne podpore in izobraževanja odraslih ter mentorstvo med šolstvom in gospodarstvom

3.5.3.1 KPI strateških programov

Tabela 21: KPI strateških programov stebra Digitalno gospodarstvo in ekosistem

Program	KPI	Trenutno stanje (2026)	Ciljno stanje (2029)	Ciljno stanje (2032)
DGE 1	KPI 4.1: Število objavljenih digitalnih projektov v javnem portfelju	0	25	45
	KPI 4.2: Število promocijskih dogodkov, kampanj ali predstavitev	2/leto	8/leto	12/leto
DGE 2	KPI 4.3: Število vključenih podjetij v digitalni ekosistem	15	60	120
	KPI 4.4: Število pilotnih projektov z lokalnim gospodarstvom	2	8	15
DGE 3	KPI 4.5: Število tehnoloških pilotov	1	8	15
	KPI 4.6: Število vključenih startupov, scaleupov ali deeptech ekip	10	35	60
DGE 4	KPI 4.7: Število udeležencev digitalnega opismenjevanja in izobraževanj	300/leto	1.000/leto	1.500/leto
	KPI 4.8: Število šolsko-podjetniških, mentorskih ali učnih projektov	5	20	35

3.5.4 Podrobnosti strateških programov

DGE1: Promocija digitalnih projektov, AI in mestnih priložnosti

Kranj ima že danes več prepoznavnih digitalnih in inovacijskih projektov, kot so Smart Kranj, Smart Mlaka, UrbanMind, CeKR, KRskOLESOM, KrPovej, digitalna participacija, odprti podatki, pametna mobilnost in projekti podnebne nevtralnosti, vendar ti za občane, podjetja in širši ekosistem niso vedno predstavljeni kot povezan portfelj digitalne preobrazbe.

Izpostavljam predvsem projekta:

1. Javni portfelj digitalnih projektov MOK, top projekti in prikaz napredka
2. Promocijski dogodki, kampanje in večkanalno komuniciranje za AI ter digitalne storitve

Cilj programa je povečati vidnost digitalnih projektov MOK, izboljšati razumevanje njihove uporabne vrednosti ter spodbuditi večjo uporabo digitalnih storitev med občani, podjetji, javnimi zavodi in partnerji.

Na kratki rok je predlog vzpostaviti promocijo digitalnih projektov skozi:

1. javno predstavitev portfelja ključnih digitalnih projektov MOK – dedicerana spletna stran z zalednim urejevalnikom – pilotni projekt na digitalni strategiji, nadgradnja na TUS+ in podnebno pogodbo
2. izbor in predstavitev "top digitalnih projektov" z jasnim opisom koristi za občane in podjetja
3. prikaz napredka projektov v razumljivi obliki, na primer status, faza, koristi, roki in naslednji koraki
4. pripravo komunikacijskih kampanj za uporabo storitev, kot so CeKR, Pametni Kranj in domenske aplikacije
5. predstavitve novih AI in digitalnih orodij za zaposlene, javne zavode, podjetja in občane
6. večkanalno komuniciranje prek spletnih strani, aplikacij, družbenih omrežij, dogodkov, krajevnih skupnosti in lokalnih medijev

Smiselno vzpostaviti digitalni portfelj kot stalni javni pregled napredka digitalne strategije. Ta lahko vključuje opis projektov, cilje, pričakovane učinke, fazo izvedbe, povezane KPI-je, možnosti vključevanja deležnikov in povezavo do storitev, ki so že na voljo.

DGE2: Sodelovanje MOK z lokalnim gospodarstvom

Kranj ima raznoliko gospodarsko strukturo, prisotnost tehnoloških podjetij, aktivno podporno okolje in več projektov, kjer se že kaže potencial sodelovanja med občino, podjetji, javnimi zavodi, koncesionarji in raziskovalnimi partnerji.

Slika 13: Sodelovanje MOK z lokalnim ekosistemom

Posebno vlogo ima platforma TIP oziroma širše okolje za povezovanje talentov, inovacij in podjetnosti. Ta lahko deluje kot vstopna točka za mestne izzive, podjetniške pobude, povezovanje šolstva in gospodarstva, promocijo razvojnih priložnosti ter vključevanje lokalnih podjetij v projekte pametnega mesta.

Izhodišča za nadaljnjo izboljšanje sodelovanja z gospodarstvom so:

- vzpostavitev javnega seznama mestnih izzivov, pri katerih MOK išče rešitve ali partnerje
- pripravo enotnega obrazca za prijavo rešitev, pilotov ali predlogov podjetij
- organizacijo rednih srečanj MOK z lokalnimi podjetji in tehnološkimi ponudniki
- povezavo mestnih izzivov s Kovačnico, BSC Kranj, TIP, izobraževalnimi ustanovami in javnimi zavodi
- vključitev lokalnega gospodarstva v razvoj rešitev na področjih mobilnosti, parkiranja, okolja, energetike, turizma, kulture, zdravja, športa in javnih storitev.

Na dolgi rok je smiselno vzpostaviti GovTech tržnico oziroma dobaviteljski ekosistem, kjer MOK na pregleden način povezuje potrebe javnega sektorja z rešitvami podjetij. Takšen sistem lahko vključuje katalog preverjenih rešitev, okvirna merila skladnosti, pregled pilotov, pravila sodelovanja in povezavo z javnimi naročili.

Na daljši rok je vredno proučiti tudi oblikovanje systemskega modela za inovacijska javna naročila, predkomercialna naročila, dinamične nabavne sisteme in pilotne klavzule v razpisih. S tem bi lahko MOK lažje preizkušala nove rešitve, hkrati pa ohranila skladnost, preglednost in konkurenčnost postopkov.

DGE3: Startup in scaleup ekosistem

Na področju startup in scaleup ekosistema izpostavljamo predvsem potrebo, da Kranj sistematično razvije svojo vlogo testnega mesta za napredne tehnologije, pametno mesto, AI, 5G, Blockchain, robotske, deeptech in GovTech rešitve. Poleg AI, 5G, IoT, podatkovnih platform in digitalnih dvojčkov MOK spremlja tudi druge napredne tehnologije, kot so blockchain, robotika, avtomatizacija, napredna sensorika in tehnologije zaupanja. MOK ima na tem področju že več pomembnih izhodišč:

- Kovačnica kot podjetniški inkubator,
- BSC Kranj kot regionalna razvojna institucija,
- Projekt TIP,
- deeptech projekti Smart Mlaka, UrbanMind, CeKR, KReACTIVE, OpenLab,
- mestna infrastruktura (senzorji, podatki, 5G omrežje, serverji, ipd.)
- sodelovanje z raziskovalnimi ter tehnološkimi partnerji.

Vizija oblikovana v strategiji digitalnega razvoja je, da je Kranj pozicioniran kot living lab oziroma testno mesto za AI, 5G, blockchain, robotske, deeptech in GovTech pilote. Prav tako želimo nadgraditi OpenLab, Kovačnico in TIP platformo s hackathoni, scaleup in deeptech programi

Kovačnica ima pri tem posebno vlogo kot fizično in programsko središče podjetništva, mentorstva, dogodkov, coworkinga in razvoja podjetniških pobud. V dosedanjem obdobju je podprla več kot 200 inovativnih podjetij, kar predstavlja pomembno osnovo za nadgradnjo v bolj specializirane programe na področju digitalnih mestnih rešitev, GovTech, deeptech, zelene tehnologije, krožnega gospodarstva in podatkovnih storitev.

Na kratki rok je predlog razvijati startup in scaleup ekosistem skozi:

1. pripravo seznama mestnih problemov, primernih za startup, scaleup in raziskovalne rešitve
2. izvedbo hackathonov za konkretne mestne izzive
3. povezavo Kovačnice, OpenLab, TIP, BSC Kranj, šol, fakultet, raziskovalnih organizacij in podjetij
4. vzpostavitev living lab pravil za testiranje rešitev v mestnem okolju
5. izvedbo prvih pilotov na področjih AI, mobilnosti, parkiranja, okolja, energetike, turizma, kulture, javne varnosti ali podatkov
6. vključevanje mladih, študentov, razvijalcev in lokalnih podjetij v soustvarjanje rešitev

7. predstavitev pilotov v javnem portfelju digitalnih projektov MOK.

Posebno pozornost je treba nameniti prehodu iz pilotov v redno uporabo. V praksi se pogosto zgodi, da se pilotski projekti uspešno izvedejo, vendar ne dobijo nadaljnjega financiranja, nosilca ali mesta v rednih procesih. Zato mora imeti vsak tehnološki pilot že na začetku določeno možnost skaliranja, merila uspeha, potencialnega lastnika po zaključku pilota in oceno stroškov rednega obratovanja.

DGE4: Talenti, mentorstvo in povezovanje izobraževanja z gospodarstvom

Na področju talentov, mentorstva in povezovanja izobraževanja z gospodarstvom izpostavljamo predvsem potrebo po sistematičnem razvoju digitalnih kompetenc v širši skupnosti, ne le znotraj občinske uprave. Na tem področju izpostavljamo predvsem projekta:

1. Digitalno opismenjevanje občanov in KReativnica kot mestno digitalno učno-inovacijsko stičišče
2. Platforma digitalne podpore in izobraževanja odraslih ter mentorstvo med šolstvom in gospodarstvom

Cilj programa je vzpostaviti širši sistem digitalnega opismenjevanja, mentorstva in povezovanja znanja. Program mora nagovoriti različne skupine uporabnikov: občane, ki potrebujejo pomoč pri osnovnih digitalnih storitvah, starejše in ranljive skupine, mlade, ki želijo razvijati digitalne in podjetniške kompetence, odrasle, ki potrebujejo prekvalifikacije ali nadgradnjo znanj, ter podjetja, ki iščejo kadre in sodelovanje z izobraževalnimi ustanovami.

KReativnica lahko pri tem deluje kot nevtralno mestno učno-inovacijsko stičišče. Njena vloga je lahko predstavitev novih tehnologij, izvedba delavnic, digitalno opismenjevanje, pomoč pri uporabi javnih e-storitev, povezovanje izobraževalnih programov, podjetniške predstavitve, srečanja skupnosti in vključevanje občanov v digitalno preobrazbo.

3.6 Horizontalne povezave digitalne preobrazbe

3.6.1 Horizontalna povezava 1: Povezanost s Trajnostno urbano strategijo MOK

Trajnostna urbana strategija Mestne občine Kranj 2030+ je krovni razvojni okvir mesta. (n)TUS določa, kaj želi MOK doseči na področju gospodarstva, mobilnosti, okolja, mladih, kulture, športa, turizma, zdravja, varnosti in upravljanja. Strategija

digitalnega razvoja je ključen omogočitveni document, ki opredeljuje, kako bodo podatki, digitalne storitve, umetna inteligenca, IoT, mestna podatkovna platforma, GIS, digitalni dvojčki, CeKR, Pametni Kranj in digitalizirani notranji procesi pomagali te cilje hitreje in bolj merljivo uresničiti.

TUS Kranj 2030+ je zasnovan na šestih prednostnih tematskih področjih in devetih strateških ciljih, med katerimi so tudi horizontalni cilji pametnega, trajnostnega in podnebno nevtralnega upravljanja, finančno vzdržne občine ter skladnega razvoja mesta in podeželja. V TUS je digitalizacija posebej umeščena v ukrep Pametni Kranj, ki predvideva digitalno platformo, podatkovno infrastrukturo, e-upravo, e-prostor, e-proračun, e-participacijo, e-urbano mobilnost, e-varno družbo, e-okolje, e-odpadke, e-energijo, e-zdravje, e-turizem in druge digitalne vertikale.

Prispevek digitalne strategije k ciljem TUS+:

Tabela 22: Prispevek digitalne strategije k ciljem TUS+

TUS področje / cilj	Kako digitalna strategija prispeva	KPI TUS, h katerim prispeva
TP1: Kranj, inovativno pametno mesto	Digitalna strategija neposredno podpira razvoj Kranja kot referenčnega mesta za uvajanje pametnih rešitev. Prispeva prek platforme Pametni Kranj, mestne podatkovne infrastrukture, CeKR, AI, GovTech pilotov, sodelovanja s podjetji, start-upi, OpenLabom, Kovačnico in lokalnim inovacijskim ekosistemom.	K1.3 uporabniki mestne kartice K1.8 penetracija širokopasovnega dostopa K1.5 število podprtih MSP K1.6 mladi v programih ustvarjalnosti K1.2 dodana vrednost na zaposlenega.
TP2: Kranj, trajnostno mobilno in povezano mesto	Digitalizacija omogoča realnočasovno prometno sliko, MaaS oziroma multimodalni modul, pametno parkiranje, digitalni kataster parkirišč, povezavo z JPP, KRskOLESOM, SIPARK, števec potnikov, mobilnostne podatke in uporabniško obveščanje. Brez digitalnega sloja trajnostna mobilnost ostane nepovezana in manj uporabna.	K2.10 mesta z digitaliziranimi sistemi mestnega prometa K2.4 uporabniki MPP K2.6 število kolesarjev K2.3 obremenitev vpadnic K2.1 zmanjšanje izpustov CO2 K2.2 PM10
TP3: Kranj, zeleno mesto	Digitalna strategija podpira pametno upravljanje energije, odpadkov, vode, razsvetljave, okoljskih podatkov in naravnih virov. Ključni prispevek je v senzoriki, okoljskem monitoringu, energetskem monitoringu, e-odpadkih, e-okolju, e-energiji in javnih dashboardih.	K3.1 poraba primarne energije javnih stavb K3.2 zmanjšanje izpustov CO2 K3.5 delež ločeno zbranih odpadkov

		K3.6 komunalni odpadki na prebivalca K3.12 proizvodnja energije iz OVE K3.3 in K3.4 kakovost Save in Kokre
TP4: Kranj, mesto mladih	Digitalna strategija podpira sodobno učno okolje, dostop do IKT v osnovnih šolah, digitalno pismenost, programe za mlade, vseživljenjsko učenje, mentorstvo, digitalno podporo odraslim in vključevanje mladih v digitalne pobude.	K4.5 dostopnost IKT v kranjskih OŠ K4.6 delež OŠ s programom podjetništva in ustvarjalnosti K4.7 udeleženci vseživljenjskega izobraževanja K4.1 delovno aktivno prebivalstvo z višjo in visoko izobrazbo.
TP5: Kranj, živahno in aktivno mesto	Digitalna strategija prispeva z digitalno kulturno-turistično platformo, spletnimi vstopnicami, koledarjem dogodkov, QR vsebinami, digitalnim muzejem, avdio/VR vodenji, turistično kartico, digitalnimi ugodnostmi, rezervacijami športnih objektov in promocijo starega Kranja.	K5.1 nočitve turistov K5.2 obiskovalci Gorenjskega muzeja K5.3 člani Mestne knjižnice Kranj K5.6 delež praznih lokalov v starem Kranju K5.12 status zelene destinacije K5.4 prebivalci v redni športno-rekreativni vadbi
TP6: Kranj, zdravo, varno in vključujoče mesto	Digitalna strategija ne nadomešča nacionalnih zdravstvenih sistemov ali socialnih storitev, lahko pa podpira dostopnost, obveščanje, pomoč pri uporabi zVEM, digitalno podporo starejšim, teleoskrbo, prijave, varnostne sisteme, redarstvo, intervencije in krizno komunikacijo.	K6.2 odzivnost v programu SVIT K6.3 število kršitev in varnostni kazalniki K6.5 nove socialno-varstvene, zdravstvene in skupnostne storitve
H1: Pametno, trajnostno in podnebno nevtrarno upravljanje Kranja	To je najmočnejša horizontalna povezava. Digitalna strategija vzpostavlja podatkovno, storitveno in upravljavsko osnovo za "vse na enem mestu": mestno podatkovno platformo, skupne dashboarde, AI podporo, digitalno obveščanje, integracije in spremljanje KPI.	Posredno podpira večino kazalnikov TUS, posebej K1.3, K2.10, K3.1, K3.2, K4.5, K5.1 in kazalnike upravljanja storitev.
H2: Finančno vzdržna mestna občina	Digitalizacija prispeva prek e-proračuna, digitalizacije javnih naročil, projektnega vodenja, boljšega spremljanja stroškov,	Posredno podpira finančni okvir TUS, učinkovitost izvajanja projektov,

	učinkovitejših procesov, manj ročnega dela, boljšega koriščenja EU virov in podatkovno podprtega odločanja.	spremljanje NRP, projektnih prioritet in izkoriščenost zunanjih virov.
H3: Skladen razvoj mesta in podeželja	Digitalne storitve zmanjšujejo razliko med mestnim središčem, predmestjem in podeželjem: enaka dostopnost informacij, obvestil, digitalnih vlog, participacije, izobraževanj, dogodkov, komunalnih informacij in storitev po krajevnih skupnostih.	K4.7 udeleženci vseživljenjskega izobraževanja K5.8 inovativni projekti na podeželju kazalniki uporabe digitalnih storitev, obveščanja in participacije

Povezava med digitalno strategijo in TUS je najmočnejša pri ukrepih, kjer TUS že predvideva digitalne platforme, podatkovno infrastrukturo, pametno mesto, mobilnostne podatke, e-storitve, CeKR in digitalno upravljanje. Še posebej neposredno povezani so ukrep Pametni Kranj, KPI uporabniki mestne kartice, KPI širokopasovni dostop, KPI digitalizirani prometni sistemi, KPI dostopnost IKT v šolah, energetske in okoljske monitoring, digitalne turistične storitve ter digitalne storitve za starejše in ranljive skupine.

Digitalizacija kot omogočitelji del TUS+

Digitalizacija omogoča TUS na štirih ravneh:

1. **Uporabniška raven:** TUS predvideva kakovostnejše, dostopnejše in bolj povezane storitve za občane. Digitalna strategija to omogoča z enotno vstopno točko Pametni Kranj, CeKR, digitalnimi vlogami, rezervacijami, plačili, obvestili, statusi postopkov, digitalnimi dogodki, mobilnostnimi informacijami in podporo uporabnikom. To neposredno prispeva k ciljem pametnega mesta, trajnostne mobilnosti, aktivnega življenja, kulture, turizma, zdravja in vključevanja.
2. **Podatkovna raven:** TUS za doseganje podnebne nevtralnosti, trajnostne mobilnosti, upravljanja naravnih virov in učinkovitega razvoja potrebuje zanesljive podatke. Digitalna strategija zato vzpostavlja mestno podatkovno platformo, katalog podatkovnih virov, GIS, digitalne dvojčke, IoT tokove, odprte podatke in dashboarde.
3. **Operativna raven:** TUS predvideva več kot samo investicije, zahteva sposobnost MOK, da projekte vodi, spremlja, financira in vzdržuje. Digitalna strategija to podpira z digitalnim projektnim okoljem, e-proračunom, digitalizacijo javnih naročil, procesnimi orodji, AI podporo zaposlenim, varnostno politiko in razvojem digitalnih kompetenc.

4. **Ekosistemska raven:** TUS poudarja Kranj kot inovativno, pametno in tehnološko napredno mesto. Digitalna strategija to pretvarja v izvedbene mehanizme: living lab, GovTech sodelovanje, mestne izzive za podjetja, testiranje AI, 5G in IoT rešitev, razvoj talentov, digitalno opismenjevanje in povezovanje MOK z lokalnim gospodarstvom.

3.6.2 Horizontalna povezava 2: Prispevek digitalne strategije k zelenemu prehodu

Digitalna strategija MOK je eden ključnih omogočitvenih slojev zelenega prehoda. Zeleni prehod v Kranju temelji na fizičnih ukrepih, kot so prenova energetskega sistema, trajnostna mobilnost, obnovljivi viri energije, energetske prenove stavb, krožno gospodarstvo, pametno upravljanje odpadkov, vodnih virov ter zelene in modre infrastrukture. Digitalizacija teh ukrepov ne nadomešča, temveč jih naredi bolj podatkovno vodene, merljive, uporabne, učinkovite in pregledne.

Slika 14: Kranj je eno izmed mest misije 100 podnebno nevtralnih in pametnih mest
Podnebna pogodba oziroma Akcijski načrt za podnebno nevtralnost Kranja kot izhodišče navaja skupne emisije 238.832 t CO₂e v letu 2018, pri čemer največ emisij izvirata iz prometa in stavb. Kranj si je zastavil cilj najmanj 80-odstotnega zmanjšanja emisij do leta 2030, pri čemer mestni in partnerski ukrepi pomembno zapirajo emisijsko vrzel. V tem okviru digitalna strategija prispeva predvsem k izvajanju, spremljanju in optimizaciji ukrepov, ne pa nujno vedno neposredno k zmanjšanju emisij sama po sebi.

Investicijski načrt za podnebno nevtralnost Kranja ocenjuje celoten investicijski okvir za obdobje 2018–2030 na približno 366 mio EUR, od tega so največja področja energetske sistemi, mobilnost in promet, grajeno okolje, odpadki in krožno gospodarstvo ter zelena infrastruktura. Načrt posebej poudarja, da so energetske sistemi in mobilnost prometno ter emisijsko najpomembnejši sklopi, medtem ko horizontalni ukrepi, med katere sodijo tudi digitalne in organizacijske inovacije, nimajo vedno neposrednega emisijskega učinka, vendar omogočajo izvedbo, sprejemanje, upravljanje in spremljanje podnebnih ukrepov.

Digitalizacija je zato v zelenem prehodu treba razumeti kot infrastrukturo odločanja. Omogoča, da MOK ve, kje nastajajo emisije, kateri ukrepi delujejo, kje se pojavljajo ozka grla, kako se spreminja vedenje uporabnikov in kateri projekti dajejo največji učinek glede na vložena sredstva. Brez podatkovne platforme, IoT senzorike, GIS, digitalnih dvojčkov, energetskega monitoringa, mobilnostnih podatkov in skupnih dashboardov bi bil zeleni prehod slabše usmerjen, počasnejši in težje dokazljiv.

Prispevek digitalne strategije po področjih zelenega prehoda:

Tabela 23: Prispevek digitalne strategije po področjih zelenega prehoda

Področje zelenega prehoda	Prispevek digitalne strategije	Povezani digitalni projekti / rešitve
Trajnostna mobilnost in promet	Digitalizacija omogoča realnočasovne informacije o javnem prevozu, parkiranju, zaporah, prometnih tokovih, kolesih in večmodalnih poteh. S tem podpira zmanjšanje rabe osebnega avtomobila, večjo uporabo JPP, hoje, kolesarjenja in mikromobilnosti.	MaaS/multimodalni modul, pametno parkiranje, digitalni prometni servis, JPP podatki, KRskOLESOM, SIPARK, prometni dashboardi
Energetski sistemi in stavbe	Digitalna orodja omogočajo spremljanje porabe energije, zaznavanje odstopanj, optimizacijo javnih stavb, spremljanje OVE, podporo daljinskemu ogrevanju in boljše načrtovanje energetske ukrepov.	Energetski monitoring, dashboardi porabe, AI analitika, digitalni dvojčki, podatkovna platforma
Odpadki in krožno gospodarstvo	Digitalizacija podpira optimizacijo odvozov, sledenje zabojnikom, e-naročanje odvoza, obveščanje uporabnikov, podatkovno spremljanje količin odpadkov in razvoj krožnih modelov.	Pametno upravljanje odpadkov, digitalno okno občana, senzorika zabojnikov, dashboard odpadkov, Center Zarta kot krožno-informacijsko vozlišče

Voda in komunalne storitve	Digitalne rešitve omogočajo spremljanje vodnih izgub, porabe, anomalij, tlakov v omrežju, motenj pri oskrbi in boljšo komunikacijo s prebivalci.	Digitalno okno občana, komunalni podatkovni tokovi, vodna sensorika, ticketing sistem, e-obveščanje
Okoljski monitoring	Senzorika in podatkovna platforma omogočata spremljanje kakovosti zraka, hrupa, vode, mikroklima, toplotnih otokov in okoljskih tveganj. Ti podatki podpirajo boljše prostorsko načrtovanje in podnebno prilagajanje.	Okoljsko-vodna sensorika, UrbanMind, javni okoljski dashboardi, GIS sloji, digitalni dvojček
Zelena in modra infrastruktura	GIS, digitalni dvojčki in podatki o javnem prostoru pomagajo pri načrtovanju zelenih površin, drevoredov, zelenih streh, biodiverzitetnih točk in ukrepov proti toplotnim otokom.	GIS in javni zemljevidi, digitalni dvojček, okoljski dashboardi, podatki o javnem prostoru
Lokalna hrana in kratke dobavne verige	Digitalna orodja lahko povežejo lokalne pridelovalce, javne zavode, naročnike, tržnice in uporabnike ter podprejo spremljanje deleža lokalne hrane.	Digitalna platforma lokalne ponudbe, e-živila, dinamični digitalni nabavni sistem, marketplace lokalne ponudbe
Podnebno upravljanje in spremljanje KPI	Digitalna strategija omogoča skupno spremljanje ciljev, kazalnikov, projektov, financiranja, statusov in učinkov zelenega prehoda.	Mestna podatkovna platforma, dashboardi, katalog podatkov, AI analitika, odprti podatki
Vključevanje občanov	Zeleni prehod zahteva spremembo navad. Digitalni kanali lahko občanom ponudijo obvestila, izzive, podatke, spodbude, participacijo in povratne informacije.	Pametni Kranj, digitalna participacija, segmentirano obveščanje, CeKR ugodnosti, aplikacija za aktivno življenje

Digitalizacija kot omogočitveni del zelenega prehoda

Digitalna strategija ima pri zelenem prehodu tri različne vrste učinkov:

1. Prvi učinek je **neposredna optimizacija sistemov**. To pomeni, da digitalna orodja neposredno izboljšujejo delovanje mestnih sistemov: prometnih tokov, parkiranja, javnega prevoza, porabe energije, javne razsvetljave, odvoza odpadkov, vodnih izgub in komunalnih storitev. Tu je povezava med digitalizacijo in zelenim učinkom najmočnejša, saj boljši podatki omogočajo manj nepotrebnih poti, manj praznih voženj, manj izgub, manj porabe in boljše planiranje.
2. Drugi učinek je **sprememba vedenja uporabnikov**. Zeleni prehod ni samo tehnični projekt, temveč tudi sprememba vsakodnevnih navad. Občani bodo pogosteje uporabljali javni prevoz, kolesa, hojo, lokalne storitve ali

digitalne postopke, če bodo storitve enostavne, zanesljive in povezane. Digitalni kanali lahko prikažejo realne prihode avtobusov, prosta parkirišča, razpoložljiva kolesa, ogljični odtis poti, opomnike za odpadke, obvestila o dogodkih in spodbude za trajnostne izbire.

3. Tretji učinek je **upravljanje in dokazovanje napredka**. Podnebna nevtralnost zahteva stalno spremljanje napredka. MOK mora vedeti, kateri projekti se izvajajo, kakšen je njihov učinek, kako se spreminjajo kazalniki, kateri ukrepi zaostajajo in kje je treba prilagoditi investicije. Mestna podatkovna platforma, katalog podatkov, dashboardi, odprti podatki in AI analitika so zato nujni za upravljanje zelenega prehoda, ne zgolj za poročanje.

Posebna vloga podatkovne platforme in Pametnega Kranja

Akcijski načrt podnebne nevtralnosti izrecno poudarja vlogo platforme Smart Kranj oziroma mestne podatkovne digitalne platforme pri podpori načrtovanju, izvajanju in sprejemanju podnebnih ukrepov med občani in podjetji. Platforma Pametni Kranj je zato osrednja povezovalna točka med digitalno strategijo in zelenim prehodom: povezuje mobilnost, energijo, okolje, odpadke, storitve za občane, CeKR, obveščanje in podatkovno upravljanje.

Za zeleni prehod je pomembno, da Pametni Kranj ne deluje samo kot uporabniška aplikacija, temveč tudi kot podatkovna in upravljavska infrastruktura. To pomeni, da mora podpirati:

- zbiranje in povezovanje podatkov iz različnih sistemov,
- spremljanje zelenih KPI,
- obveščanje občanov v realnem času,
- prikaz napredka projektov,
- povezavo z GIS in digitalnim dvojčkom,
- vključevanje IoT podatkov,
- pripravo javnih in internih dashboardov,
- podporo odločanju vodstva MOK.

3.6.3 Horizontalna povezava 3: Upravljanje sprememb pri digitalni preobrazbi MOK

Upravljanje sprememb predstavlja eno ključnih horizontalnih povezav digitalne strategije Mestne občine Kranj. Njegova vloga je zagotoviti, da se digitalna preobrazba ne obravnava zgolj kot uvedba novih tehnologij, temveč kot usklajen proces organizacijskih, procesnih, podatkovnih in uporabniških sprememb.

Upravljanje sprememb zato povezuje predvsem:

- strateške cilje digitalne preobrazbe,
- potrebe različnih skupin uporabnikov in deležnikov,
- načrtovanje prioritet in izvedbenih aktivnosti,
- komunikacijo znotraj občine in navzven,
- usposabljanje ciljnih skupin,
- spremljanje učinkov in stopnje sprejetja sprememb.

3.6.3.1 Pristop k upravljanju sprememb

Pri pripravi digitalne strategije MOK je kot osrednji okvir uporabljen agilen pristop k upravljanju sprememb. Ta omogoča postopno oblikovanje vsebine strategije, sprotno vključevanje deležnikov ter prilagajanje aktivnosti glede na prejete povratne informacije.

	Tradicionalni pristop k Change Managementu	Hibridni pristop k Change Managementu	Agilni pristop k Change Managementu
1. Project Framing	Podroben projektni načrt, ki ga je zasnoval PMO z inputom poslovnih uporabnikov	Podroben projektni načrt zasnovan z inputom poslovnega vodstva	Povod, vizija in kratkoročni backlog oblikovani z inputom končnega uporabnika
2. Change Impact Assessment (CIA)	CIA pripravljena v PowerPointu ali Excelu	CIA z večjim poudarkom na prizadetih končnih uporabnikih in organizacijskih vedenjih	Namenska (fit-for-purpose) CIA usmerja roadmape po vlogah in day-in-the-life zgodbe
3. Sodelovanje z deležniki	Program Change Champion se uporablja za posredovanje sporočil končnim uporabnikom	Vključevanja Change Championov za deljenje sporočil in zbiranje povratnih informacij	Vključevanja po vlogah krepijo Kaj imam od tega? in nudijo povratne informacije po segmentih
4. Komunikacija	Pretežno e-pošta in newsletterji	Večkanalni pristop	Večkanalni pristop ¹ z možnostjo hitrega pregleda (skimmable) in z uporabniki potrjenimi sporočili
5. Usposabljanje	Usposabljanje train-the-trainer (TTT) in usposabljanje z inštruktorjem (ILT)	TTT in ILT po vlogah z nekaterimi izobraževalnimi videi	Izkušeno usposabljanje (vodenje v orodju, gamifikacija) v kombinaciji z ILT po vlogah
6. Merjenje sprememb in sprejetja	Ankete in ocene pripravljenosti	Ankete in forumi za povratne informacije vključeni v vključitvene seje	Digitalne nadzorne plošče s KPI-ji, podprte z gamifikacijo in stalnim spremljanjem

Slika 15: Pristop k upravljanju sprememb
Agilni pristop je posebej primeren, ker podpira:

- oblikovanje vizije in kratkoročnega backloga na podlagi potreb uporabnikov,
- namensko presojo vplivov sprememb po vlogah in vsakodnevnih procesih,
- vključevanje deležnikov glede na njihove konkretne potrebe,
- večkanalno komunikacijo z možnostjo hitrega odzivanja,
- praktično usposabljanje glede na vloge uporabnikov,
- spremljanje napredka s KPI-ji in rednimi povratnimi informacijami.

Ob tem se smiselno ohranjajo tudi elementi tradicionalnega in hibridnega pristopa, predvsem pri strukturiranju projektnega načrta, formalizaciji kazalnikov, načrtovanju komunikacije in pripravi usposabljanj.

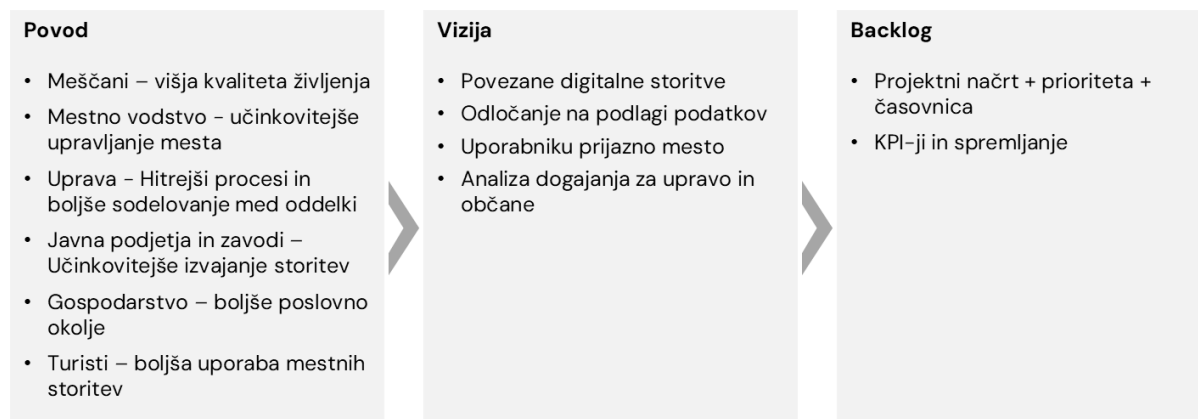
3.6.3.2 Od povoda do operacionalizacije

Upravljanje sprememb temelji na jasni povezavi med povodom za digitalno preobrazbo, skupno vizijo in izvedbenim backlogom. S tem se strateške usmeritve postopno prevajajo v konkretne naloge, projekte, prioritete in merljive učinke.

Ključni elementi tega pristopa so:

- Povod, ki izhaja iz potreb občanov, mestnega vodstva, uprave, javnih podjetij, gospodarstva in turistov.
- Vizija, ki opredeljuje smer digitalne preobrazbe, povezane digitalne storitve, podatkovno podprto odločanje in uporabniku prijazno mesto.
- Backlog, ki vizijo prevaja v projektni načrt, prioritete, časovnico, KPI-je in sistem spremljanja.

Takšen pristop omogoča, da digitalna strategija ni zasnovana samo kot strateški dokument, temveč kot izvedbeni okvir za postopno operacionalizacijo sprememb.

Slika 16: Pristop k upravljanju sprememb

3.6.3.4 Spremljanje učinkov in KPI-ji

Spremljanje učinkov digitalne strategije bo temeljilo na ključnih kazalnikih uspešnosti. KPI-ji bodo oblikovani kot del implementacijskega načrta in vezani na posamezne strateške projekte oziroma prednostne aktivnosti.

Za vsak kazalnik bo treba določiti:

- izhodiščno stanje,
- ciljno vrednost,
- trenutno vrednost,
- način preverjanja oziroma merjenja.

S tem bo omogočeno sistematično spremljanje napredka, preverjanje učinkov digitalnih rešitev ter pravočasno prilagajanje izvedbenih aktivnosti. KPI-ji bodo pomembno orodje za vodstvo, projektne ekipe in druge vključene deležnike.

3.6.3.5 Vloga vodje sprememb

Vodja sprememb ima osrednjo povezovalno vlogo med uporabniki, vodstvom in izvedbeno ekipo. Vloga vodje sprememb je vzdrževanje skupne vizije, zbiranje povratnih informacij, odpravljanje ovir, usklajevanje prioritet ter podpora pri sprejemanju odločitev. S tem zagotavlja, da se digitalna strategija razvija in izvaja v skladu s potrebami uporabnikov ter strateškimi cilji občine.

Njegove odgovornosti vključujejo:

- Razvija, vzdržuje in komunicira vizijo ekipe za upravljanje sprememb
- Sodeluje pri ceremonijah agilne ekipe (pregledi, retrospektive ipd.)
- Ekipi stalno in pogosto podaja povratne informacije o tekočem delu, prioritetah in ključnih deliverabliah

Slika 17: Vloga vodje upravljanja sprememb

3.6.3.6 Pristop k ciljnim skupinam

Upravljanje sprememb mora biti prilagojeno različnim ciljnim skupinam, saj se njihove potrebe, pričakovanja in stopnja vključenosti razlikujejo. Zato je za vsako skupino treba določiti cilj vključevanja in ustrezen pristop.

Osnovni pristop po ciljnih skupinah je naslednji:

- **Prebivalstvo:** informiranje o koristih digitalnih pobud, napredku in možnostih sodelovanja.
- **Mestni delavci:** jasna opredelitev vlog, odgovornosti, prioritet in potrebnih kompetenc.
- **Javni sektor:** krepitev sodelovanja, interoperabilnosti, deljenja podatkov in skupnega razvoja rešitev.
- **Zasebni sektor:** vključevanje podjetij kot partnerjev, uporabnikov podatkov in soustvarjalcev digitalnih rešitev.

Takšna segmentacija omogoča bolj ciljno komunikacijo, učinkovitejše vključevanje in večjo sprejetost digitalnih sprememb.

	Prebivalstvo	Mestni delavci	Ekosistem – javni sektor	Ekosistem – privatni sektor
Cilj	Državljanom je pomembna kakovost življenja. Želijo biti obveščeni o mestni strategiji in aktivnostih na področju digitalizacije.	Zaposlene opremiti za izvajanje digitalne strategije z jasnimi prioritetami, odgovornostmi, znanji in čim manj organizacijskega trenja.	Okrepiti sodelovanje med mestom, javnimi zavodi in drugimi javnimi akterji ter spodbuditi interoperabilnost, deljenje podatkov in skupni razvoj rešitev.	Vključiti podjetja kot partnerje in uporabnike digitalnega razvoja mesta ter ustvariti bolj predvidljivo, učinkovito in inovacijam prijazno poslovno okolje.
Pristop	Informiraj Redno komuniciraj koristi digitalnih pobud, objavljal napredek, omogoči sodelovanje občanov ter redno deli rezultate in učinke.	Zaveži se Vzpostavi jasne vloge, change management, usposabljanja, notranjo komunikacijo in spremljanje izvajanja.	Spodbudi Spodbujaj deljenje, interakcijo in sodelovanje, npr. z deljenjem potekov dela (workflows), podatkov in dobrih praks.	Aktiviraj Vključuj podjetja v soustvarjanje rešitev, odpravi ključna trenja v poslovanju z mestom, odpiraj podatke in ustvarjalj priliko za pilotiranje ter partnerstva.

Slika 18: Pristop k ciljnim skupinam

3.6.3.7 Komunikacija pri izvajanju digitalne strategije

Komunikacija je eden izmed najpomembnejših elementov upravljanja sprememb, saj omogoča pravočasno obveščanje, usklajevanje aktivnosti, vključevanje deležnikov in zmanjševanje odpora do sprememb. Pri izvajanju digitalne strategije je treba ločiti med interno komunikacijo znotraj mestne uprave in povezanih enot ter komunikacijo s ključnimi zunanjimi deležniki.

Interna komunikacija podpira izvajanje projektov, usklajevanje med oddelki, deljenje dokumentov, spremljanje nalog in hitro reševanje odprtih vprašanj. Za ta namen se uporabljajo orodja in kanali, kot so SharePoint, Microsoft Teams, redni koordinacijski sestanki in opomniki po elektronski pošti. Cilj interne komunikacije je zagotoviti, da imajo vsi vključeni pravočasne informacije o napredku, nalogah, rokih, spremembah in odgovornostih.

Komunikacija	Način komunikacije	Cilji	Frekvenca
SharePoint	Deljenje dokumentov, skupne mape, komentarji,	Centralno shranjevanje gradiv, dostop do aktualnih dokumentov, sledljivost sprememb	Sprotno
Microsoft Teams	Klepnet, klici, videoklici, deljenje datotek	Hitro operativno usklajevanje, sprotna izmenjava informacij, reševanje odprtih vprašanj	Mesečno / po potrebi
Redni koordinacijski sestanki	Sestanki v živo ali na daljavo	Pregled napredka, usklajevanje aktivnosti, določanje naslednjih korakov	Tedensko ali na 14 dni
Opomniki po mailu	E-poštna obvestila in opomniki	Opozarjanje na roke, naloge, dogodke in pomembne aktivnosti	Po potrebi / ob ključnih rokih

Slika 19: Interna komunikacija pri izvajanju digitalne strategije

Komunikacija s ključnimi deležniki mora biti širše zastavljena in prilagojena različnim javnostim. Pri tem je smiselno uporabiti obstoječe mestne komunikacijske kanale, kot so Smart Kranj, Kr povej, CeKR, spletna stran MOK, fizične informacijske točke, delavnice, javne predstavitve, lokalni mediji, ankete in objave na družbenih omrežjih.

Namen zunanje komunikacije je obveščanje občanov in drugih deležnikov o digitalnih storitvah, novostih, razvojnih aktivnostih, možnostih sodelovanja in doseženih učinkih. Komunikacija mora biti redna, razumljiva in usmerjena v konkretne koristi za uporabnike. Poseben poudarek mora biti namenjen tudi zbiranju povratnih informacij, saj te omogočajo izboljševanje rešitev in boljše prilagajanje digitalne strategije dejanskim potrebam uporabnikov.

Komunikacija	Način komunikacije	Cilji	Frekvenca
Smart Kranj	Digitalna platforma, spletne vsebine, objave	Obveščanje občanov o digitalnih storitvah, novostih in razvojnih aktivnostih mesta	Sprotno / ob novostih
Krpovej	Digitalni kanal za prijave in povratne informacije uporabnikov	Zbiranje pobud, prijav težav in predlogov občanov ter odzivanje nanje	Sprotno / po potrebi
CeKR	Aplikacija, digitalna obvestila, uporabniške vsebine	Obveščanje uporabnikov o storitvah, ugodnostih in novih možnostih uporabe	Sprotno / ob novih funkcionalnostih
Spletna stran MOK	Spletne objave, novice, odstrani	Formalno in javno obveščanje o projektih, ukrepih, dogodkih in napredku	Ob novostih
Info točke, billboardi	Fizične info točke, plakati, zunanje oglaševanje	Obveščanje širše javnosti, tudi manj digitalno aktivnih skupin, o ključnih pobudah in dogodkih	Ob kampanjah / po potrebi
Delavnice in javne predstavitve	Dogodki v živo, predstavitve, posveti	Vključevanje občanov in deležnikov, predstavitev ukrepov, zbiranje odzivov in predlogov	Ob ključnih fazah / kvartalno
Lokalni mediji	Tiskovna sporočila, intervjuji, medijske objave	Širše obveščanje javnosti, krepitev prepoznavnosti projektov in mestnih aktivnosti	Ob večjih mejnikih / po potrebi
Ankete z občani za povratne informacije	Spletne ankete, vprašalniki, javna posvetovanja	Zbiranje mnenj, potreb in zadovoljstva uporabnikov ter podpora pri odločanju	Po potrebi / najmanj letno
Objave na socialnih omrežjih	Objave, zgodbe, grafike, video vsebine	Doseganje širše javnosti, promocija aktivnosti, večanje vključenosti in odziva občanov	Mesečno / po kampanjah

Slika 20: Eksterna komunikacija pri izvajanju digitalne strategije

Izobraževanje

Načrt pridobivanja znanj in kompetenc poslovnih funkcij na področju digitalizacije:

Tabela 24: Načrt pridobivanja znanj in kompetenc poslovnih funkcij na področju digitalizacije

Kompetenca / skupina	Vodstvo	Oddelki MOK	Medobčinski organi	Zavodi	Občani / KS	Inovacijski ekosistem
Digitalna in podatkovna pismenost						
Osnovna IT pismenost	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Brskanje, iskanje in izbira podatkov, informacij in digitalnih vsebin	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Vrednotenje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Razumevanje kakovosti podatkov, napak in omejitev podatkov	✓	✓	✓	✓		✓

Upravljanje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	✓	✓	✓	✓		✓
Upravljanje metapodatkov, lastništva podatkov in podatkovnih katalogov	✓	✓	✓			✓
Razumevanje odprtih podatkov in javnega interesa	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Komuniciranje in sodelovanje						
Sporazumevanje z uporabo digitalnih tehnologij	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Deljenje informacij z uporabo varnih digitalnih kanalov	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Sodelovanje z uporabo digitalnih platform	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Spletni bonton in odgovorna digitalna komunikacija	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Upravljanje digitalne identitete in dostopnih pravic	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Vključevanje občanov prek digitalnih kanalov	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Digitalna participacija, posvetovanja in zbiranje pobud	✓	✓		✓	✓	✓
Digitalne storitve in vsebine						
Razvoj in upravljanje digitalnih storitev za občane	✓	✓	✓	✓		✓
Umeščanje in poustvarjanje digitalnih vsebin	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Avtorske pravice, licence in uporaba digitalnih vsebin	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Dostopnost digitalnih storitev za različne skupine uporabnikov	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Uporabniška izkušnja občinskih aplikacij in portalov	✓	✓		✓	✓	✓
IoT, senzorika in pametna infrastruktura						
Razumevanje IoT sredstev v mestu	✓	✓	✓	✓		✓

Evidenca IoT sredstev, aplikacij, lastnikov in upravljalcev	✓	✓	✓	✓		✓
Upravljanje življenjskega cikla senzorjev in naprav		✓	✓	✓		✓
Kalibracija, vzdrževanje in preverjanje zanesljivosti senzorjev		✓	✓			✓
Upravljanje podatkov iz radarjev, števcov, polnilnic, AVL in okoljskih senzorjev	✓	✓	✓			✓
Razumevanje podatkov v realnem času in časovnih vrst		✓	✓			✓
Upravljanje pametne javne razsvetljave	✓	✓		✓		✓
Upravljanje pametnega parkiranja in prometnih podatkov	✓	✓	✓		✓	✓
Upravljanje senzorike za okolje, energijo in komunalno infrastrukturo	✓	✓	✓	✓		✓
GIS, prostorski podatki in digitalni dvojček						
Uporaba GIS orodij, PISO, GIS Igea in prostorskih podatkov	✓	✓	✓	✓		✓
Prostorsko načrtovanje na podlagi podatkov	✓	✓	✓		✓	✓
Povezovanje IoT podatkov z lokacijami in prostorskimi sloji	✓	✓	✓			✓
Razumevanje koncepta digitalnega dvojčka mesta	✓	✓	✓			✓
Uporaba digitalnega dvojčka za promet, energijo, okolje in prostor	✓	✓	✓			✓
Podatkovne platforme in interoperabilnost						
Razumevanje mestne podatkovne platforme	✓	✓	✓	✓		✓
Povezovanje različnih aplikacij in podatkovnih virov	✓	✓	✓	✓		✓
API-ji, integracije in izmenjava podatkov med sistemi		✓	✓			✓
Standardi interoperabilnosti in	✓	✓	✓			✓

zmanjševanje odvisnosti od ponudnikov						
Upravljanje nadzornih plošč, kazalnikov in poročil	✓	✓	✓	✓		✓
Določanje mestnih KPI-jev za mobilnost, okolje, energijo in storitve	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Umetna inteligenca in napredna analitika						
Osnovna AI pismenost	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Prepoznavanje smiselnih primerov uporabe AI v mestu	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Uporaba generativne AI pri delu javne uprave	✓	✓	✓	✓		✓
Varna uporaba AI pri komunikaciji z občani	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Razumevanje omejitev AI, halucinacij, pristranskosti in odgovornosti	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Odgovorna AI, etika, transparentnost in razložljivost	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Uporaba AI za prometne, okoljske in energetske napovedi	✓	✓	✓			✓
Uporaba AI za boljše javne storitve in podporo odločanju	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Strojno učenje, MLOps in spremljanje modelov						✓
Upravljanje tveganj pri avtomatiziranem odločanju	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5G, povezljivost in robno računalništvo						
Razumevanje vloge 5G pri pametnem mestu	✓	✓	✓			✓
Razumevanje IoT povezljivosti: 5G, LoRaWAN, NB-IoT, Wi-Fi, optika	✓	✓	✓			✓
Uporaba robnega računalništva za podatke iz senzorjev		✓				✓
Načrtovanje povezljivosti za kritično infrastrukturo	✓	✓	✓			✓
Varnost komunikacijskih omrežij in naprav	✓	✓	✓			✓
Kibernetska varnost, zasebnost in skladnost						

Varovanje naprav		✓	✓	✓	✓	✓
Varovanje osebnih podatkov in zasebnosti	✓	✓	✓	✓	✓	✓
GDPR, DPIA in zasebnost po zasnovi	✓	✓	✓	✓		✓
Kibernetska varnost informacijskih sistemov	✓	✓	✓	✓		✓
Kibernetska varnost IoT in operativne tehnologije	✓	✓	✓			✓
Upravljanje incidentov in krizno odzivanje	✓	✓	✓	✓	✓	
Upravljanje dostopov, vlog in revizijskih sledi	✓	✓	✓	✓		✓
Javna naročila, pogodbe in upravljanje ponudnikov						
Priprava zahtev za digitalne, IoT in AI rešitve	✓	✓	✓	✓		✓
Upravljanje SLA, vzdrževanja in odgovornosti ponudnikov	✓	✓	✓	✓		
Zahteve za prenosljivost podatkov in izogibanje vendor lock-inu	✓	✓	✓	✓		✓
Pogodbeno urejanje dostopa občine do podatkov	✓	✓	✓	✓		✓
Inovacijsko javno naročanje	✓	✓		✓		✓
Inovacije, deep tech in mestni ekosistem						
Prepoznavanje tehnoloških trendov za mesto	✓	✓	✓	✓		✓
Deep tech razumevanje: AI, senzorika, robotika, edge, digitalni dvojčki	✓	✓				✓
Vzpostavljanje mestnih pilotov in testnih okolij	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Living lab pristop in soustvarjanje z uporabniki	✓	✓		✓	✓	✓
Sodelovanje z univerzami, startupi in podjetji	✓	✓	✓	✓		✓
Prijave na EU in razvojne projekte	✓	✓		✓		✓
Merjenje učinkov pilotov in odločanje o širitvi rešitev	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Trajnost, odpornost in vključevanje						

Varovanje zdravja in dobrega počutja	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Varovanje okolja in uporaba okoljskih podatkov	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Energetska učinkovitost in podatki o porabi energije	✓	✓		✓	✓	✓
Podatkovno podprto upravljanje mobilnosti	✓	✓	✓		✓	✓
Prepoznavanje digitalnih razkorakov	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Vključevanje ranljivih skupin v digitalne storitve	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Odpornost mesta na krize, izpade in ekstremne dogodke	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Načrt izobraževanj

Načrt izobraževanj predvideva izvedbo vsaj naslednjih izobraževanj:

1. Osnovna digitalna pismenost za zaposlene v Mestni občini Kranj, zavodih in javnih službah
2. Varna uporaba digitalne identitete, gesel, dostopov in službenih naprav
3. Informacijska in kibernetična varnost v občinski upravi in javnih zavodih
4. Varstvo osebnih podatkov, GDPR in zasebnost pri digitalnih storitvah za občane
5. Uporaba GIS Igea, PISO in prostorskih podatkov pri delu občinskih oddelkov
6. Upravljanje mestnih podatkov, podatkovnih virov in podatkovnih skrbnikov
7. Evidentiranje in upravljanje IoT sredstev v Kranju
8. Osnove senzorike, pametnih naprav in podatkov v realnem času
9. Upravljanje podatkov iz prometa, parkirišč, radarjev, števec in javnega prevoza
10. Upravljanje okoljskih, energetske in komunalnih podatkov
11. Uporaba mestnih nadzornih plošč, kazalnikov in poročil za odločanje
12. Mestna podatkovna platforma, interoperabilnost in povezovanje aplikacij
13. Osnove umetne inteligence za javno upravo in mestne storitve
14. Varna in odgovorna uporaba generativne umetne inteligence pri delu zaposlenih
15. Uporaba AI za analitiko prometa, okolja, energije in javnih storitev

16. Digitalni dvojček mesta in njegova uporaba pri načrtovanju, prometu, energiji in okolju
17. 5G, optika, IoT povezljivost in robno računalništvo v pametnem mestu
18. Digitalna participacija občanov in vključevanje krajevnih skupnosti
19. Dostopnost digitalnih storitev in zmanjševanje digitalnega razkoraka
20. Upravljanje ponudnikov, pogodb, SLA in zahtev za digitalne rešitve
21. Javna naročila za IoT, AI, podatkovne platforme in pametno infrastrukturo
22. Odprti podatki, transparentnost in uporaba podatkov za inovacije
23. Living lab pristop, pilotni projekti in sodelovanje z inovacijskim ekosistemom
24. Krizno upravljanje, odpornost digitalnih sistemov in odzivanje na incidente

Priloga 1: Pregled obstoječe strategije, KPI-jev in projektov

Pri pripravi digitalne strategije izhajamo iz dejstva, da Mestna občina Kranj na področju digitalizacije ne začenja iz nič, temveč že razpolaga z vrsto strateških usmeritev, razvojnih pobud, projektov in digitalnih rešitev, ki predstavljajo pomembno osnovo za nadaljnji razvoj. As-is analiza zato najprej obravnava pregled obstoječe strategije, obstoječih KPI-jev in projektov, saj nam ta omogoča, da novo strategijo gradimo na že prepoznanih razvojnih prioritetah, dosedanjih izkušnjah ter obstoječih digitalnih zmogljivostih.

1.1 Razvojne priložnosti za digitalni razvoj mesta

Pri pregledu obstoječih strateških področij smo ugotovili, da ima MOK že danes več razvojnih priložnosti, ki so neposredno ali posredno povezane z digitalno preobrazbo mesta. Te priložnosti izhajajo tako iz potrebe po učinkovitejšem upravljanju mesta kot tudi iz širših razvojnih ambicij na področju gospodarstva, mobilnosti, okolja in družbene vključenosti. Digitalna strategija zato nastaja kot orodje, s katerim lahko obstoječe razvojne usmeritve dodatno podpremo, povežemo in nadgradimo.

Področje	Opis	Relev. (1-5)	Utemeljitev
Upravljanje mesta	Organizacijska, Informacijska In Stroškovna Optimizacija Poslovanja Javnih Storitvev	5	To je eno od področij, kjer digitalna strategija najbolj neposredno vpliva na rezultate.
Gospodarstvo, tehnologije in znanje	Pospešena Digitalizacija In Uvajanje Pilotnih Rešitev Umetne Inteligence V Mestne Storitve	5	To je neposredno jedro digitalne strategije.
Upravljanje mesta	Vključevanje Občanov V Delovanje In Življenje Mesta - Mreža Partnerskih Mest	4	Digitalna orodja so pomemben kanal za participacijo, sodelovanje in mreženje.
Upravljanje mesta	Spreminjanje Modela Delovanja - Mok Kot Inicijator	4	Digitalna transformacija lahko pomembno podpre prehod v bolj proaktivno in koordinirano upravljanje.
Upravljanje mesta	Izraba Virov In Znanj Misije 100 Podnebno Nevtralnih Mest	4	Uresničevanje misije zahteva kakovostno upravljanje podatkov, spremljanje kazalnikov in digitalno koordinacijo.
Gospodarstvo, tehnologije in znanje	Pritegovanje Perspektivnih Zagonskih Podjetij In Posameznikov V Kranj	4	Kakovostno digitalno okolje pomembno vpliva na odločanje podjetij in talentov.
Gospodarstvo, tehnologije in znanje	Pospešitev Uvajanja Konceptov Krožnega Gospodarstva V Prakso	4	Krožni modeli pogosto potrebujejo sledljivost, podatkovno podporo in digitalno koordinacijo.
Okolje in prostor	Celostna Prometna Politika In Sodobni Koncepti Trajnostne Mobilnosti	4	Pametna mobilnost močno temelji na podatkih, analitiki in digitalnem upravljanju sistemov.
Okolje in prostor	Misije 100 Podnebno Nevtralnih Mest	4	Doseganje ciljev misije zahteva podatkovno spremljanje, analitiko in digitalno usklajevanje.
Okolje in prostor	Učinkovito In Trajnostno Gospodarjenje Z Naravnimi Viri, Zemljišči, Zeleno In Modro Infrastrukturo	4	Upravljanje virov je močno podprto z monitoringom, prostorskim podatki in digitalnim odločanjem.
Prebivalci in socialna vključenost	Krepitev Civilne Družbe	4	Digitalne platforme lahko pomembno okrepijo vključevanje, povezovanje in samoorganizacijo skupnosti.
Upravljanje mesta	Pozicionirati Kranj Kot Idealno Okolje Za Bivanje In Poslovanje Med Ljubljano, Alpami In Letališčem	3	Digitalna strategija lahko podpira promocijo in uporabniško izkušnjo mesta, ni pa glavni dejavnik pozicioniranja.

Slika 21: Razvojne priložnosti pri obstoječih strateških področjih

Med najpomembnejšimi priložnostmi prepoznavamo optimizacijo poslovanja javnih storitev ter pospešeno digitalizacijo in uvajanje pilotnih rešitev umetne inteligence v mestne storitve. Na teh področjih lahko digitalna strategija neposredno prispeva k učinkovitejšemu delovanju sistemov, boljšemu upravljanju podatkov in razvoju novih digitalnih storitev.

Pomembne priložnosti se kažejo tudi pri vključevanju občanov v delovanje mesta, prehodu v bolj proaktivno upravljanje ter izrabi virov in znanj v okviru Misije 100 podnebno nevtralnih mest. Digitalna strategija pri tem podpira boljše spremljanje

kazalnikov, odločanje na podlagi podatkov ter učinkovitejšo koordinacijo med deležniki.

Digitalni razvoj hkrati podpira širše cilje mesta na področju gospodarstva, trajnostne mobilnosti, upravljanja naravnih virov in družbene vključenosti. S tem digitalna strategija deluje kot pomemben omogočitveni okvir za uresničevanje širših razvojnih ambicij Mestne občine Kranj.

1.2 Izzivi

V pregled mestnega okolja smo vključili tudi opredelitev ključnih razvojnih izzivov, saj ti pomembno določajo širši kontekst priprave digitalne strategije Mestne občine Kranj. Izzivi niso omejeni zgolj na področje digitalizacije, temveč odražajo širše razvojne, prostorske, gospodarske, socialne in okoljske razmere, ki vplivajo na prihodnji razvoj mesta. Za pripravo digitalne strategije so pomembni zato, ker kažejo, na katerih področjih lahko digitalne rešitve prispevajo k učinkovitejšemu upravljanju, boljšemu odločanju, večji povezanosti deležnikov ter kakovostnejšim storitvam za prebivalce in druge uporabnike mesta.

Med opredeljenimi izzivi izstopajo vprašanja podobe mesta in razvojne energije, sodelovanja in kompetenc na vseh ravneh, regionalne vloge Kranja, sobivanja mesta in podeželja ter razvoja delovnih mest, kadrov, podjetij in inovativnosti. Pomembni so tudi izzivi, povezani s koncentracijo IKT in tehnoloških podjetij, mladimi in mladimi družinami, staranjem skupnosti, prometnim sistemom in infrastrukturo, upravljanjem naravnih virov, podnebnimi spremembami in razogljčenjem mesta, prostorsko politiko, revitalizacijo starega Kranja, spreminjanjem življenjskega sloga, sodelovanjem z Ljubljano in evropskimi urbanimi središči ter finančno vzdržnim upravljanjem.

V nadaljevanju je prikazan pregled ključnih razvojnih izzivov, ki predstavljajo pomemben vsebinski okvir za pripravo digitalne strategije MOK.

- Izziv 1: Podoba mesta in razvojna energija
- Izziv 2: Sodelovanje in kompetence na vseh ravneh
- Izziv 3: Regionalna vloga Kranja
- Izziv 4: Sobivanje mesta in podeželja
- Izziv 5: Delovna mesta, kadri, rast podjetij in inovativnost
- Izziv 6: Koncentracija IKT in tehnoloških podjetij
- Izziv 7: Mladi in mlade družine
- Izziv 8: Staranje skupnosti

- Izziv 9: Prometni sistem in infrastruktura
- Izziv 10: Upravljanje z naravnimi viri
- Izziv 11: Podnebne spremembe in razogljichenje mesta
- Izziv 12: Prostorska politika
- Izziv 13: Revitalizacija starega Kranja
- Izziv 14: Spreminjanje življenjskega sloga
- Izziv 15: Sodelovanje z Ljubljano in evropskimi urbanimi središči
- Izziv 16: Finančno vzdržno upravljanje

1.3 Tveganja

Poleg razvojnih priložnosti prepoznavamo tudi več tveganj, ki potrjujejo potrebo po sistematičnem in dolgoročno usmerjenem digitalnem razvoju Mestne občine Kranj. Ta tveganja izhajajo tako iz širšega razvojnega okolja kot tudi iz notranjih omejitev, ki lahko vplivajo na uspešnost izvajanja strategije.

Med ključnimi tveganji izstopa nezmožnost sledenja tehnološkemu napredku, saj bi to lahko zmanjšalo razvojno konkurenčnost mesta in omejilo možnosti za učinkovito uvajanje sodobnih digitalnih rešitev. Pomembna so tudi tveganja, povezana s pritiskom na tekočo porabo in prihodke proračuna, z neizvajanjem strategije zaradi prilagajanja vsakokratnemu vodstvu ter s kadrovskimi izzivi v gospodarstvu in javnih službah.

V spodnji tabeli so predstavljena ključna tveganja in stopnja njihove relevantnosti:

Tabela 25: Ključna tveganja in stopnja njihove relevantnosti

Področje	Opis	Relev . (1–5)	Utemeljitev
Gospodarstvo , tehnologije in znanje	Nezmožnost Sledenju Tehnološkemu Napredku	5	Digitalna strategija je neposreden odgovor na to tveganje.
Upravljanje mesta	Nadaljnji Pritisk Na Tekočo Porabo – Zmanjševanje Prihodkov Proračuna	3	Digitalizacija lahko prispeva k večji učinkovitosti, vendar sama ne rešuje fiskalnega pritiska.
Upravljanje mesta	Neizvajanje Strategije: Prilagajanje Vsako Kratnemu Vodstvu Mok	3	Digitalna orodja za spremljanje izvajanja pomagajo, vendar ne morejo nadomestiti politične zavezanosti.
Upravljanje mesta	Rast Privlačnosti In Ponudbe Storitvev Ljubljane In Okoliških Občin	3	Digitalno izboljšane storitve lahko povečajo konkurenčnost Kranja, niso pa edini odločilni dejavnik.

Gospodarstvo , tehnologije in znanje	Pridobivanje Novih In Nadomeščanja Upokojenih Kadrov	3	Digitalizacija lahko poveča privlačnost delovnega okolja in učinkovitost, ne rešuje pa kadrovskega bazena sama.
Okolje in prostor	Večja Izrazitost Vpliva Podnebnih Sprememb (Poplavno Ogrožena Območja Kranj Ob Vodotokih, Toplotni Otoki...)	3	Digitalni sistemi lahko pomembno pomagajo pri spremljanju in prilagajanju, ne morejo pa nadomestiti fizičnih ukrepov.
Prebivalci in socialna vključenost	Pridobivanje Novih In Nadomeščanja Upokojenih Kadrov V Javnih Službah	3	Digitalizacija lahko zmanjša kadrovski pritisk in poveča privlačnost dela, ne rešuje pa problema v celoti.
Upravljanje mesta	Poglabljanje Neenakosti Med Mestom In Podeželjem	2	Digitalne storitve lahko delno izboljšajo dostopnost, a ne odpravljajo temeljnih razvojnih razlik.
Upravljanje mesta	Ustreznost Finančnih Predpostavk Strategije	2	Digitalna orodja lahko izboljšajo planiranje, ne morejo pa zagotoviti realnosti finančnih predpostavk.
Gospodarstvo , tehnologije in znanje	Dolgotrajni Postopki Prostorskega Načrtovanja	2	Digitalna orodja lahko podprejo procese, vendar ne odpravijo regulatorne in proceduralne zahtevnosti.
Gospodarstvo , tehnologije in znanje	Novi Globalni Ekonomski Modeli	2	Digitalna strategija lahko izboljša prilagodljivost, ne more pa bistveno vplivati na širše makroekonomske trende.
Okolje in prostor	Pritisk Na Kulturno Krajino In Izginjanje Tradicionalne Podobe	2	Digitalna orodja lahko pomagajo pri evidentiranju in spremljanju, ne pa bistveno pri preprečevanju pritiska.
Prebivalci in socialna vključenost	Staranje Prebivalstva	2	Digitalne rešitve so le delni odgovor na širši demografski trend.
Prebivalci in socialna vključenost	Slabšanje Življenjskega Standarda – Povečevanje Socialnih Stisk	2	Digitalna orodja lahko pomagajo pri ciljanju pomoči, ne vplivajo pa bistveno na vzroke.
Upravljanje mesta	Pomanjkanje Podpore In Sodelovanja Države	1	To tveganje je predvsem institucionalno in ga digitalna strategija le minimalno naslavlja.
Gospodarstvo , tehnologije in znanje	Pretežno Zasebno In Zelo Razpršeno Lastništvo V Duo In Starem Kranju	1	Gre predvsem za lastniško in prostorsko vprašanje z zelo omejeno digitalno povezavo.
Gospodarstvo , tehnologije in znanje	Nestabilno Globalno Ekonomsko, Politično In Varnostjo Okolje	1	To tveganje je zunanje in ga digitalna strategija le zelo omejeno blaži.
Okolje in prostor	Nepripravljenost Lastnikov Zemljišč In Objektov Za Prodajo Oz. Sklenitev Služnosti	1	Gre za pravno-lastniški problem, kjer ima digitalna strategija zanemarljiv vpliv.

Okolje in prostor	Roki Za Izgradnjo Kanalizacijskega Omrežja V Aglomeracijah >2.000 Pe	1	To je predvsem infrastrukturni in izvedbeni izziv, ne digitalni.
Prebivalci in socialna vključenost	Neustrezno Ali Prepočasno Prilagajanje Zakonodajnega Okvira (Integracija Tujcev, Financiranje Občin, Posegi V Prostor ...)	1	To tveganje je normativno in ima zelo šibko povezavo z digitalno strategijo.

1.4 Operativni cilji

Pregled operativnih ciljev kaže, da je digitalni razvoj pomembno vpet v širše razvojne usmeritve Mestne občine Kranj. Digitalna strategija pri tem ni ločeno področje, temveč strateški podporni okvir, ki podpira uresničevanje ciljev na področjih:

- pametnega mesta
- mobilnosti
- energetike
- turizma
- socialnih storitev
- varnosti

Spodnja tabela prikazuje nekaj najpomembnejših ciljev iz TUS+ ter njihovo relevantnost za pripravo digitalne strategije Mestne občine Kranj:

Tabela 26: Operativni cilji in njihova relevantnost s cilji TUS+

Tematsko področje	Operativni cilj	Relev. (1–5)	Utemeljitev
TP1 Kranj, inovativno pametno mesto	1.4 Postati referenčno mesto za uvajanje rešitev pametnega mesta	5	Digitalna strategija je neposredno jedro uresničevanja tega cilja.
TP1 Kranj, inovativno pametno mesto	1.2 Sistematično vzgajati talente in graditi inovacijsko okolje	4	Digitalne platforme in ekosistemi pomembno podpirajo razvoj talentov in inovacij.
TP2 Kranj, trajnostno mobilno in povezano mesto	2.3 Vzpostaviti večmodalno potniško vozlišče in sistem mobilnostnih storitev	4	Digitalna integracija storitev je ključna za učinkovito delovanje večmodalnosti.
TP3 Kranj, zeleno mesto	3.2 Zmanjšati porabo energije v javnih objektih	4	Digitalni monitoring in upravljanje energije sta ključna za doseganje cilja.

TP5 Kranj, živahno in aktivno mesto	5.1 Izboljšati turistični položaj in prepoznavnost destinacije	4	Digitalni marketing in platforme so ključni za sodobno turistično prepoznavnost.
TP6 Kranj, zdravo in varno mesto	6.2 Razviti nove storitve za starejše in ranljive skupine	4	Digitalne storitve (npr. telecare) lahko bistveno izboljšajo oskrbo.
TP6 Kranj, zdravo in varno mesto	6.4 Okrepiti pripravljenost enot civilne zaščite	4	Digitalni sistemi za koordinacijo in odzivanje so ključni za učinkovitost.
TP1 Kranj, inovativno pametno mesto	1.1 Povečati privlačnost Kranja kot poslovne lokacije	3	Digitalna prisotnost in storitve izboljšujejo privlačnost, vendar niso edini odločilni dejavnik.
TP1 Kranj, inovativno pametno mesto	1.3 Spodbujati prehransko samooskrbo, krožno gospodarstvo in socialno podjetništvo	3	Digitalna orodja omogočajo boljšo koordinacijo in sledljivost, vendar niso primarni driver.
TP1 Kranj, inovativno pametno mesto	1.5 Povečati dodano vrednost	3	Digitalizacija lahko izboljša produktivnost, vendar je odvisna tudi od širšega gospodarstva.
TP2 Kranj, trajnostno mobilno in povezano mesto	2.1 Zmanjšati rabo avtomobila na kratke razdalje	3	Digitalne rešitve lahko vplivajo na vedenje, vendar so ključne infrastrukturne spremembe.
TP2 Kranj, trajnostno mobilno in povezano mesto	2.4 Izboljšati pretočnost cestnega obroča in mestnih vpadnic	3	Prometni podatki in optimizacija lahko pomagajo, vendar infrastruktura ostaja ključna.
TP2 Kranj, trajnostno mobilno in povezano mesto	2.5 Izboljšati varnost lokalnega cestnega omrežja	3	Digitalni sistemi lahko podprejo varnost, a so ključni tudi fizični ukrepi.
TP3 Kranj, zeleno mesto	3.3 Povečati energetska neodvisnost MOK	3	Digitalni sistemi podpirajo upravljanje, vendar je jedro investicijsko.
TP3 Kranj, zeleno mesto	3.4 Zmanjšati količine komunalnih odpadkov	3	Digitalna sledljivost in optimizacija lahko prispevata k boljšemu upravljanju.
TP4 Kranj, mesto mladih	4.3 Spodbuditi odpiranje izobraževalnega sistema lokalnim pobudam	3	Digitalne platforme lahko pomembno olajšajo povezovanje deležnikov.
TP4 Kranj, mesto mladih	4.4 Zagotoviti kadre in kompetence za prihodnost	3	Digitalizacija podpira razvoj kompetenc, vendar ne rešuje celotnega sistema.

TP5 Kranj, živahno in aktivno mesto	5.2 Okrepiti vlogo Kranja kot športnega in kulturnega središča	3	Digitalna orodja podpirajo promocijo in upravljanje, niso pa ključni faktor.
TP5 Kranj, živahno in aktivno mesto	5.3 Povečati obisk in privlačnost starega Kranja	3	Digitalne izkušnje lahko povečajo obisk, vendar je ključna fizična ponudba.
TP6 Kranj, zdravo in varno mesto	6.3 Izboljšati pogoje bivanja v urbanih soseskah	3	Digitalne rešitve lahko izboljšajo upravljanje, ne pa nadomestijo urbanizma.

1.5 Ukrepi

Pregled ukrepov dodatno potrjuje, da je digitalni razvoj pomembno vpet v širše razvojne usmeritve Mestne občine Kranj. Med ukrepi z največjo relevantnostjo izstopajo predvsem tisti, ki se nanašajo na digitalne platforme, podatkovno infrastrukturo, trajnostno mobilnost, monitoring okolja, vseživljenjsko učenje, turizem ter digitalno podprte storitve na področju varnosti in oskrbe.

Spodnja tabela prikazuje pregled ukrepov iz obstoječih strateških podlag ter njihovo relevantnost z vidika priprave digitalne strategije MOK.

Tabela 27: Pregled ukrepov iz obstoječih strateških podlag

TP	Ukrep	2030	2035	Relev. (1–5)	Utemeljitev
TP1 Kranj, inovativno pametno mesto	Pametni Kranj	Digitalna platforma	Podatkovna infrastruktura	5	Gre za neposredno implementacijo digitalne strategije in podatkovnega prostora.
TP1 Kranj, inovativno pametno mesto	Talenti, inovativnost, podjetnost	Platforma TIP	Inovacijsko središče	4	Digitalne platforme in inovacijski ekosistemi so ključni za razvoj talentov.
TP1 Kranj, inovativno pametno mesto	Trajnostno, socialno in krožno gospodarstvo	Gospodarske simbioze	Krožna raba naravnih virov	4	Krožni modeli zahtevajo podatkovno podporo in digitalno koordinacijo tokov.
TP2 Kranj, trajnostno mobilno in povezano mesto	Trajnostni večmodalni mobilnostni sistem	E-polnilni hub	Centralno potniško vozlišče	4	Digitalna integracija mobilnostnih storitev je ključna za učinkovit sistem.
TP3 Kranj, zeleno mesto	Energetska učinkovitost	Daljinski sistemi	Raba industrijske toplote	4	Digitalni sistemi upravljanja energije so ključni za optimizacijo.
TP3 Kranj, zeleno mesto	Podnebno odporno upravljanje	Zeleni OPN	Monitoring okolja	4	Digitalni monitoring in modeli so ključni za upravljanje podnebnih tveganj.

TP4 Kranj, mesto mladih	Vseživljenjsko učenje	Mreža VŽU	Medgeneracijski programi	4	Digitalne platforme bistveno povečujejo dostopnost izobraževanja.
TP5 Kranj, živahno in aktivno mesto	Turistična destinacija	Doživetja	Turistični pospeševalnik	4	Digitalne platforme so ključne za razvoj turizma.
TP6 Kranj, zdravo in varno mesto	Starejši	Dom za starejše	Oskrbovana stanovanja	4	Digitalne rešitve (telecare) pomembno izboljšajo oskrbo.
TP6 Kranj, zdravo in varno mesto	Varnost	GARS nadstrešnica	Regijsko središče	4	Digitalni sistemi za upravljanje kriz so ključni za učinkovit odziv.
TP1 Kranj, inovativno pametno mesto	Poslovna lokacija Kranj	PC Hrastje	Revitalizacija Primskovo	3	Digitalna infrastruktura podpira privlačnost lokacije, a je ključna tudi fizična ureditev.
TP2 Kranj, trajnostno mobilno in povezano mesto	Nova mobilnostna kultura	KR brez avta – pilot	KR brez avta – širitev	3	Digitalne kampanje in aplikacije lahko vplivajo na vedenje, niso pa ključne.
TP3 Kranj, zeleno mesto	Občina brez odpadka	Center ZARTA, pretovorna postaja	–	3	Digitalni sistemi lahko optimizirajo ravnanje z odpadki in logistiko.
TP4 Kranj, mesto mladih	Kadri in kariera	Kariera MOK	Kariera Kranj	3	Digitalne platforme lahko izboljšajo razvoj in upravljanje kadrov.
TP4 Kranj, mesto mladih	Mladinska politika	Mladinski center	–	3	Digitalni kanali podpirajo vključevanje mladih.
TP5 Kranj, živahno in aktivno mesto	Kulturna ustvarjalnost	Kulturna prestolnica	Kulturna infrastruktura	3	Digitalna promocija in vsebine povečujejo doseg in vpliv.
TP5 Kranj, živahno in aktivno mesto	Stari Kranj	Mestna tržnica	Kulturna četrt 2.0	3	Digitalni marketing in upravljanje prostora podpirata revitalizacijo.
TP6 Kranj, zdravo in varno mesto	Zdravstvo	Zdravstveni center	Regijska bolnišnica	3	Digitalno zdravstvo lahko izboljša storitve, ni pa glavni faktor.
TP6 Kranj, zdravo in varno mesto	Socialna aktivacija	Bivanjske enote	Bivanjske enote	3	Digitalna orodja lahko podpirajo upravljanje in vključevanje.

1.6 KPI-ji

Pregled obstoječih KPI-jev kaže, da so digitalni vidiki v obstoječih razvojnih usmeritvah Mestne občine Kranj že jasno prepoznani. Med najbolj relevantnimi kazalniki izstopajo predvsem uporabniki mestne kartice, širokopasovni dostop, digitalizirani prometni sistemi ter dostopnost in starost IKT opreme, saj neposredno odražajo raven digitalne infrastrukture, uporabo digitalnih storitev in stopnjo digitalne pripravljenosti mesta.

Pomembni so tudi kazalniki, povezani z mobilnostjo, energetiko, turizmom in socialnimi storitvami, kot so CO₂ emisije, obremenitev vpadnic, uporabniki javnega prevoza, poraba energije, nočitve ter pomoč na domu. Ti kazalniki potrjujejo, da digitalni razvoj ni omejen zgolj na informacijsko infrastrukturo, temveč pomembno podpira tudi širše cilje mesta na področju trajnostnega razvoja, kakovosti storitev in učinkovitosti upravljanja.

Obstoječi KPI-ji tako predstavljajo pomembno izhodišče za nadaljnje oblikovanje merljivega okvira digitalne strategije. Spodaj je prikazan pregled obstoječih KPI-jev ter njihova relevantnost z vidika priprave digitalne strategije Mestne občine Kranj.

Tematsko področje	KPI	Relev. (1–5)	Utemeljitev
TP1 Kranj, inovativno pametno mesto	K1.3 Uporabniki mestne kartice	5	Gre za neposreden digitalni produkt in indikator digitalne vključenosti.
TP1 Kranj, inovativno pametno mesto	K1.8 Širokopasovni dostop	5	Ključni temelj digitalne strategije in vseh digitalnih storitev.
TP2 Kranj, trajnostno mobilno in povezano mesto	K2.10 Digitalizirani prometni sistemi	5	Neposreden rezultat digitalne strategije.
TP4 Kranj, mesto mladih	K4.5 Dostopnost IKT	5	Ključni indikator digitalne opremljenosti sistema.
TP4 Kranj, mesto mladih	K4.6 Starost IKT opreme	5	Neposredno meri digitalno infrastrukturo.
TP1 Kranj, inovativno pametno mesto	K1.2 Dodana vrednost na zaposlenega	4	Digitalizacija procesov in AI neposredno vplivata na produktivnost.
TP2 Kranj, trajnostno mobilno in povezano mesto	K2.1 CO ₂ emisije	4	Digitalni sistemi omogočajo optimizacijo mobilnosti in spremljanje emisij.
TP2 Kranj, trajnostno mobilno in povezano mesto	K2.3 Obremenitev vpadnic	4	Prometna analitika in upravljanje prometa sta močno digitalno podprta.
TP2 Kranj, trajnostno mobilno in povezano mesto	K2.4 Uporabniki javnega prevoza	4	Digitalne storitve (apps, MaaS) pomembno vplivajo na uporabo.
TP3 Kranj, zeleno mesto	K3.1 Poraba energije	4	Digitalni sistemi upravljanja energije neposredno vplivajo na porabo.
TP3 Kranj, zeleno mesto	K3.2 Emisije CO ₂	4	Digitalno spremljanje in optimizacija sta ključna za zmanjšanje emisij.
TP4 Kranj, mesto mladih	K4.8 Vseživljenjsko učenje	4	Digitalne platforme bistveno povečujejo dostopnost.
TP5 Kranj, živahno in aktivno mesto	K5.1 Nočitve	4	Digitalni marketing in platforme močno vplivajo na turistični obisk.
TP6 Kranj, zdravo in varno mesto	K6.6 Pomoč na domu	4	Digitalne rešitve (telecare) bistveno izboljšajo storitve.

Slika 22: Obstoječi KPI-ji ter njihova relevantnost z vidika priprave digitalne strategije MOK

1.7 Obstoječi projekti in digitalne rešitve MOK

Pregled obstoječih projektov in digitalnih rešitev je pokazal, da je Mestna občina Kranj v preteklem obdobju že vzpostavila razmeroma širok nabor digitalnih storitev,

platform in podatkovno podprtih rešitev, ki predstavljajo pomembno izhodišče za pripravo nove digitalne strategije. Gre za projekte in rešitve, ki naslavljajo tako notranje delovanje občine kot tudi storitve za občane, obiskovalce in druge uporabnike mestnega okolja.

Obstoječe stanje hkrati kaže tudi potrebo po nadaljnjem povezovanju, nadgradnji in strateški uskladitvi teh rešitev. Posebej pomembna razvojna usmeritev je predvidena vzpostavitev enotne digitalne platforme oziroma data lake ter ovrednotenje prehoda iz obstoječe on-premise infrastrukture v oblačno upravljanje digitalne infrastrukture. Ena od najpomembnejših nalog nove digitalne strategije bo povezati obstoječe projekte in rešitve v bolj integriran, interoperabilen in dolgoročno vzdržen digitalni okvir.

V nadaljevanju je prikazan pregled ključnih obstoječih projektov in digitalnih rešitev, ki predstavljajo izhodišče za nadaljnji digitalni razvoj Mestne občine Kranj:

- Akcijski projekt znanje
- Smart Mlaka
- CeKr
- Smart Kranj
- GIS sistem za evidenco infrastrukture in namensko rabo prostora z integralno platformo prostorskih podatkov
- KrSkolesom
- Portal zapore cest
- Radarji
- Parkmewise
- Okoljski atlas
- Stanje prometa (preko nadzornega centra)
- Spremljanje parametrov oskrbe z vodo in energijo
- Spremljanje števila obiskovalcev v mestnem jedru
- Podaki o ponudbi poslovnih nepremičnin
- Lokacije parkirišč in cen
- Visit Kranj (kulturne in turistične informacije)
- Nastanitve in rezervacije
- AR Kranj (prikaz znamenitosti v virtualni realnosti)
- Pregledi porabe energentov in vode, opozorila (rešitve javnih podjetij in koncesionarjev za komunikacijo z uporabniki)
- Občinsko oko

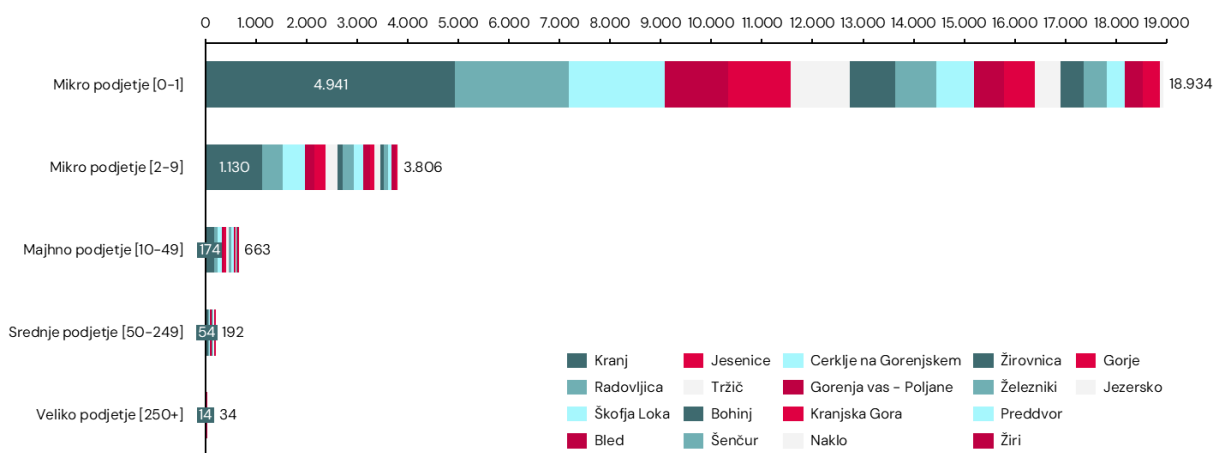
- iKranj

2 Pregled mestnega okolja

2.1 Analiza velikosti podjetij v regiji

V pregled mestnega okolja smo vključili tudi osnovno analizo gospodarske strukture v regiji, saj ta predstavlja pomemben okvir za razumevanje razvojnega potenciala Mestne občine Kranj in širšega okolja, v katerem se bo izvajala digitalna strategija. Velikostna struktura podjetij je pri tem pomembna z vidika sposobnosti podjetij za uvajanje digitalnih rešitev, pripravljenosti za sodelovanje v razvojnih partnerstvih ter potenciala za uvajanje naprednejših digitalnih storitev in podatkovno podprtih poslovnih modelov.

Analizaje pokazala, da Kranj v primerjavi z drugimi občinami v regiji izstopa po številu podjetij v vseh velikostnih razredih, pri čemer so v ospredju mikro podjetja, hkrati pa ima mesto tudi pomemben delež majhnih, srednjih in velikih podjetij. V KRanju približno 25 % predstavljajo mikro, majhna in srednja podjetja, okoli 40 % pa velika podjetja, kar nakazuje razmeroma raznoliko gospodarsko strukturo in relativno močno prisotnost večjih gospodarskih subjektov v primerjavi s širšo regijo.

Slika 23: Analiza velikosti podjetij v regiji

Zgornja tabela prikazuje pregled velikostne strukture podjetij v regiji s poudarkom na poočazu Kranja v primerjavi z drugimi občinami.

Struktura kaže, da ima Kranj potencial tako za razvoj rešitev, namenjenih širšemu podjetniškemu okolju, kot tudi za sodelovanje z organizacijsko in tehnološko zahtevnejšimi partnerji. Pregled mestnega okolja prikazuje, da mora digitalna strategija poleg javnosektorskega vidika upoštevati tudi značilnosti lokalnega in regionalnega gospodarskega okolja, ki pomembno vpliva na možnosti za razvoj inovacij, partnerstev in digitalnega ekosistema mesta.

2.2 Analiza po sektorjih

Analiza po sektorjih je pokazala, da je gospodarska struktura v regiji razmeroma raznolika in da ni izrazito osredotočena na zgolj nae n del gospodarstva. Pregled števila podjetij z vsaj eno zaposleno osebo ter števila zaposlenih in samo zaposlenih oseb po posameznih sektorjih omogoča boljše razumevanje gospodarskega okolja, v katerem se bo izvajala digitlna strategija MOK.

Po številu podjetij izstopajo predvsem strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti ter druge raznovrstne poslovne dejavnosti, industrija, gradbeništvo, gostinstvo in trgovina. Po številu zaposlenih pa posebej izstopa industrija, ki po prikazu predstavlja približno 30 % vseh zaposlenih in v povprečju približno 10 zaposlenih na podjetje, kar je približno trikrat več od povprečja. Ob tem posamezni sektorji praviloma predstavljajo približno petino vseh zaposlenih, kar nakazuje relativno enakomerno porazdelitev med sektorji.

Takšna sektorska struktura kaže na prisotnost različnih tipov gospodarskih dejavnosti z različnimi potrebami, stopnjo digitalne zrelosti in potencialom za sodelovanje pri razvoju digitalnih rešitev. Pri pregledu mestnega okolja smo ugotovili, da mora digitalna strategija poleg potreb mestne uprave upoštevati tudi značilnosti širšega gospodarskega prostora, v katerem imajo pomembno vlogo:

- industrija
- storitvene dejavnosti
- mobilnost
- trgovina
- sektorji, ki temeljijo na znanju in strokovnih kompetencah

V spodnji tabeli je prikazan pregled sektorske strukture gospodarstva v regiji glede na število podjetij, število podjetij z vsaj eno zaposleno osebo ter število zaposlenih in samozaposlenih oseb.

Industrija	Število podjetij	Število podjetij z vsajeno zaposleno osebo	Število zaposlenih in samozaposlenih oseb
Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti in druge raznovrstne poslovne dejavnosti	4.789	1.183	7.227
Industrija (razen gradbeništva)	2.696	1.196	27.808
Gradbeništvo	2.480	1.127	6.773
Gostinstvo	2.445	750	5.054
Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	2.189	1.107	8.813
Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti in druge dejavnosti (razen dejavnosti članskih organizacij)	2.029	310	2.585
Izobraževanje, zdravstvo in socialno varstvo	1.573	332	3.425
Informacijske in komunikacijske dejavnosti	1.196	272	3.024
Promet in skladiščenje	811	361	5.564
Finančne in zavarovalniške dejavnosti in poslovanje z nepremičninami	529	197	1.253
Skupaj	20.737	6.835	71.526

Slika 24: Pregled sektorske strukture gospodarstva v regiji glede na število podjetij

2.3 Sektorji z najhitrejšo rastjo

Poleg pregleda trenutne sektorske strukture je bila za razumevanje mestnega okolja pomembna tudi dinamika razvoja posameznih dejavnosti. Analiza sektorjev z najhitrejšo rastjo prikazuje razmerje med številom novonastalih podjetij in številom podjetij, ki so prenehala poslovati, ter s tem omogoča vpogled v razvojno gibanje posameznih delov gospodarstva.

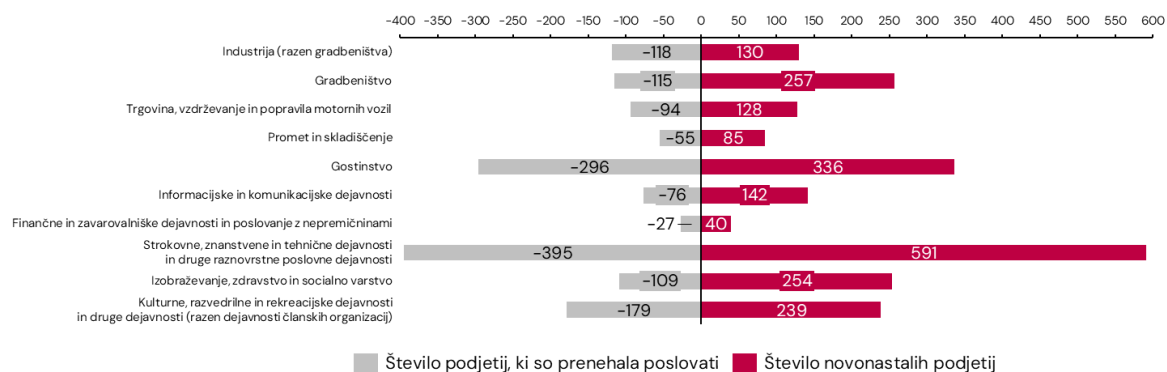
Pregled je pokazal, da med najhitreje rastoče sektorje spadajo:

- Gradbeništvo
- Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti
- Izobraževanje, zdravstvo in socialno varstvo

Posebej je izpostavljen tudi večji obrat v gostinstvu ter v strokovnih, znanstvenih in tehničnih dejavnostih, kar nakazuje izrazitejšo dinamiko sprememb v teh sektorjih. Pri pripravi digitalne strategije so takšni trendi pomembni, saj kažejo, v katerih delih gospodarstva se povečujejo razvojni potencial, potreba po novih storitvah ter možnosti za sodelovanje pri digitalnem razvoju mesta.

V spodnji tabeli je prikazan pregled sektorjev z najhitrejšo rastjo glede na razmerje med številom novonastalih podjetij in številom podjetij, ki so prenehala poslovati:

Slika 25: Razmerje med številom novonastalih podjetij in podjetij, ki so prenehala poslovati

3 Strateški dokumenti

Pri pripravi digitalne strategije Mestne občine Kranj izhajamo tudi iz širšega nabora strateških dokumentov, ki na lokalni, nacionalni in evropski ravni določajo razvojne usmeritve, prioriteta področja in regulativni okvir digitalnega razvoja. Pregled teh dokumentov je pomemben zato, ker omogoča uskladitev nove digitalne strategije z obstoječimi razvojnimi politikami mesta, nacionalnimi usmeritvami Republike Slovenije ter ključnimi evropskimi pobudami in predpisi.

Na ravni Mestne občine Kranj so za pripravo digitalne strategije posebej pomembni dokumenti, ki opredeljujejo razvoj mesta, mobilnost, turizem, kulturo, socialno varstvo, okolje, dostopnost in druge vsebinske usmeritve, v katere se digitalni razvoj neposredno vključuje. Na nacionalni ravni so pomembne predvsem strategije in akcijski načrti, povezani z:

- digitalno preobrazbo,
- digitalnimi javnimi storitvami
- raziskavami
- inovacijami
- industrijskim razvojem
- umetno inteligenco

Na ravni Evropske unije smo digitalno strategijo umestili v širši okvir evropskih politik, programov in regulative, zlasti na področjih:

- podatkov
- interoperabilnosti
- umetne inteligence
- kibernetske varnosti

- digitalne identitete
- odprtih podatkov

Pregled strateških dokumentov predstavlja pomembno osnovo za pripravo usklajene in razvojno utemeljene digitalne strategije. Omogoča nam, da novo strategijo oblikujemo v povezavi z že sprejetimi razvojnimi cilji mesta ter v skladu z nacionalnimi in evropskimi prioritetami, ki bodo pomembno vplivale na prihodnji digitalni razvoj Mestne občine Kranj.

V spodni tabeli je prikazan pregled ključnih strateških dokumentov, relevantnih za pripravo digitalne strategije MOK.

Tabela 28: Pregled ključnih strateških dokumentov relevantnih za pripravo digitalne strategije

Kranj	Slovenija	EU
<ul style="list-style-type: none"> • Novelacija Trajnostne urbane strategije Mestne občine Kranj 2030+ • Strategija digitalnega razvoja Pametnega mesta in skupnosti Kranj 2020–2023 • Podnebna pogodba Mission 100 Cities • Občinska celostna prometna strategija • Strategija razvoja turizma v Mestni občini Kranj 2021–2027 • Strategija razvoja kulture v Mestni občini Kranj 2021–2025 • Strategija varstva starejših v Mestni občini Kranj 2020–2024 • Strategija razvoja socialnega varstva v Mestni občini Kranj 2022–2028 • Strategija razvoja kanjona Kokre • Operativni program varstva okolja Mestne občine Kranj 2024/35/50 • Strateški načrt dostopnosti • Akcijski načrt za enakost spolov 2023–2030 	<ul style="list-style-type: none"> • Strategija Digitalna Slovenija 2030 • Akcijski načrt strategije Digitalna Slovenija 2030 • Nacionalni strateški načrt za digitalno desetletje • Strategija digitalnih javnih storitev 2030 • Akcijski načrt Strategije digitalnih javnih storitev 2030 • Strategija pametne specializacije (S5) • Raziskovalna in inovacijska strategija Slovenije 2021–2030 • Slovenska industrijska strategija 2021–2030 • Nacionalni program spodbujanja razvoja in uporabe umetne inteligence v RS • Strategija razvoja informacijske družbe (Digitalna Slovenija 2020) • Vizija slovenije 2050 	<ul style="list-style-type: none"> • EU Digital Strategy • European Data Strategy • Digital Europe Programme • European Green Deal • Digital Decade Policy Programme (Path to the Digital Decade) • Data Governance Act • Data Act • Artificial Intelligence Act • NIS2 Directive • eIDAS Regulation (in eIDAS 2.0) • Open Data Directive • General Data Protection Regulation (GDPR) • European Interoperability Framework (EIF) • Deutschland-Stack – suverenost • ISO standardi: ISO 37120, 37130, 37127

• TUS+		

4 Pregled digitalnih strategij drugih mest

Pri pripravi digitalne strategije MOK smo pregledali tudi digitalne strategije drugih mest, saj primerjava omogoča boljše razumevanje sodobnih pristopov, razvojnih prioritet in izvedbenih modelov na področju digitalnega razvoja mest. Namen tega pregleda je bil prepoznati uporabne usmeritve, ki jih je mogoče ob upoštevanju lokalnega konteksta smiselno prenesti oz. upoštevati tudi v pripravo digitalne strategije MOK.

Pregled je strukturiran v dva sklopa. Prvi zajema ugotovitve iz digitalnih strategij velikih mest, kjer so v ospredju predvsem vprašanja infrastrukture, integracije sistemov, upravljanja podatkov in operativne učinkovitosti. Drugi sklop obravnava digitalne strategije inovativnih mest, kjer je večji poudarek na kakovosti življenja, vključevanju prebivalcev in razvoju rešitev.

Pregled digitalnih strategij drugih mest je pomembna dopolnitev As-is analize, saj omogoča, da pri naših razvojnih usmeritvah oblikujemo tudi ob upoštevanju širših trendov, primerljivih praks in preverjenih pristopov iz drugih urbanih okolij.

4.1 Lessons learned iz strategij drugih mest

Pri pregledu digitalnih strategij drugih mest smo ugotovili, da se uspešni pristopi praviloma razvijajo v dveh smereh. Po eni strani velika mesta digitalni razvoj gradijo predvsem na močni infrastrukturi, podatkovnih platformah, integraciji sistemov in učinkovitejšem upravljanju mestnih operacij. Po drugi strani pa inovativna mesta poudarjajo človekocentričen pristop, kakovost življenja, vključevanje prebivalcev, eksperimentiranje ter odprto sodelovanje med mestom, podjetji, raziskovalnimi in izobraževalnimi institucijami in prebivalstvom.

Pregled je pokazal, da digitalizacija v sodobnih mestih ni obravnavana kot ločeno tehnološko področje, temveč kot povezovalni razvojni okvir, ki podpira mobilnost, energetiko, okolje javne storitve, gospodarstvo in upravljanje. Velika mesta dajejo večji poudarek podatkovno podprtemu odločanju, digitalizaciji notranjih procesov, interoperabilnosti ter kibernetiki varnosti in odpornosti, medtem ko inovativna mesta več pozornosti namenjajo participaciji, odprtim podatkom, digitalnemu zaupanju, pilotiranju rešitev in razvoju digitalnih kompetenc.

Mesta, ki smo jih obravnavali pri pregledu so:

Velika mesta:

- Madrid
- Helsinki
- Lepizig
- Dresden
- Barcelona
- Amsterdam
- Copenhagen
- Singapore

Inovativna mesta:

- Lepizig
- Dresden
- Nantes
- Tallin
- Ghent
- Dunaj
- Bristol

V spodnji tabeli je prikazan pregled ključnih ugotovitev iz digitalnih strategij velikih in inovativnih mest, ki so relevantne za pripravo digitalne strategije MOK.

Learning	Opis
Learnings iz digitalnih strategij velikih mest	
Data-driven city kot temelj upravljanja mesta	Mesto vzpostavi podatkovne platforme, analitiko, digitalne dvojčke in nadzorne plosče, da lahko odloča hitreje, bolj usklajeno in na podlagi dejanskih podatkov.
Digital je horizontalna plast, ki povezuje vsa področja mesta	Digitalizacija ni obravnavana kot ločen IT projekt, ampak kot skupna podlaga za mobilnost, energijo, okolje, javne storitve, gospodarstvo in upravljanje.
Močan fokus na infrastrukturo: podatkovne platforme, povezljivost, cloud, IoT	Strategije velikih mest veliko pozornosti namenjajo digitalnim temeljem, kot so omrežja, senzorika, podatkovna infrastruktura, interoperabilnost in varna oblachna okolja.
Mesto se razvija kot platforma za storitve, inovacije in partnerstva	Mesto postane omogočevalec, ki odpira podatke, infrastrukturo in vmesnike za sodelovanje z zunanjimi partnerji, podjetji, startupi in raziskovalnimi institucijami.
Digitalizacija notranjih procesov uprave je ključni vzvod učinkovitosti	Velika mesta pogosto najprej digitalizirajo interne procese, kot so finance, kadri, registri, vloge in upravni postopki, saj to hitro poveča učinkovitost in kakovost storitev.
Integracija kompleksnih sistemov, kot so mobilnost, energija in varnost	Strategije predvidevajo povezovanje različnih sistemov v enotno upravljanje mesta, npr. prometnih tokov, energetike, odpadkov, javnega prostora in odzivanja na incidente.
Strategije so usmerjene tudi v globalno konkurenčnost, talente in investicije	Digitalna strategija je pogosto tudi razvojno orodje za privabljanje podjetij, investicij, raziskovalnih partnerjev in visoko usposobljenih kadrov.
Kibernetska varnost in odpornost sta obravnavani kot strateška temelja	Zaradi obsega storitev in količine podatkov velika mesta varnost, zasebnost, odpornost sistemov in krizno pripravljenost obravnavajo kot sestavni del strategije, ne le tehnično nalogo IT oddelka.
Learnings iz digitalnih strategij inovativnih mest (manjša / napredna)	
Digitalizacija je človekocentrična in usmerjena v kakovost življenja	Tehnologija je predstavljena kot sredstvo za boljše vsakdanje življenje prebivalcev, boljše dostopnost storitev, večjo vključenost in bolj prijetno mestno izkušnjo.
Močan poudarek je na participaciji, soustvarjanju in vključevanju prebivalcev	Strategije inovativnih mest pogosto vključujejo delavnice, skupnostne platforme, soustvarjalne procese in druge načine, s katerimi prebivalci vplivajo na razvoj rešitev.
Transparentnost, odprti podatki in digitalno zaupanje so osrednji principi	Pomembna ni le uporaba podatkov, ampak tudi njihova dostopnost, razumljivost, odgovorna raba in krepitev zaupanja med mestom in prebivalci.
Mesta uporabljajo living lab in pilotni pristop za testiranje rešitev	Namesto velikih enkratnih projektov inovativna mesta pogosto testirajo manjše rešitve v izbranih četrtih ali na konkretnih problemih ter jih nato širijo naprej.
Fokus je na konkretnih urbanih problemih, ne na generičnih tehnoloških rešitvah	Strategije izhajajo iz dejanskih izzivov mesta, kot so mobilnost, energetska učinkovitost, vključevanje starejših, dostopnost ali upravljanje javnega prostora.
Ključno vlogo ima povezovanje uprave, podjetij, akademije in civilne družbe	Uspešna mesta digitalni razvoj gradijo na sodelovanju različnih akterjev, kjer vsak prispeva podatke, znanje, tehnologijo ali dostop do uporabnikov.
Digitalna vključenost in razvoj kompetenc sta pomemben del strategije	Velik poudarek je na digitalnih znanjih, dostopu do tehnologije, podpori ranljivim skupinam in zmanjševanju digitalnega razkoraka.
Strategije se izvajajo iterativno, agilno in kot živi dokumenti	Namesto togega masterplana so strategije zasnovane kot okvir za postopno učenje, prilagajanje in nadgrajevanje glede na rezultate, odziv uporabnikov in tehnološki razvoj.

Tabela 2: Pregled relevantnih digitalnih strategij iz velikih in inovativnih mest

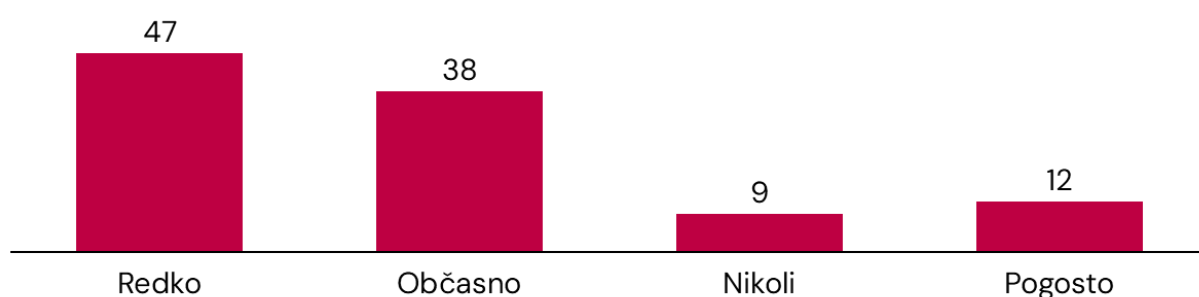

Za pripravo digitalne strategije MOK so ti podatki pomembni zato, ker kažejo, da je dolgoročen uspešen digitalni razvoj mogoče graditi le s kombinacijo trdnih digitalnih temeljev, medsektorskega povezovanja, uporabniške usmerjenosti in postopnega uvajanja rešitev, ki izhajajo iz konkretnih potreb mesta.

Priloga 2: Analiza povratnih informacij občanov

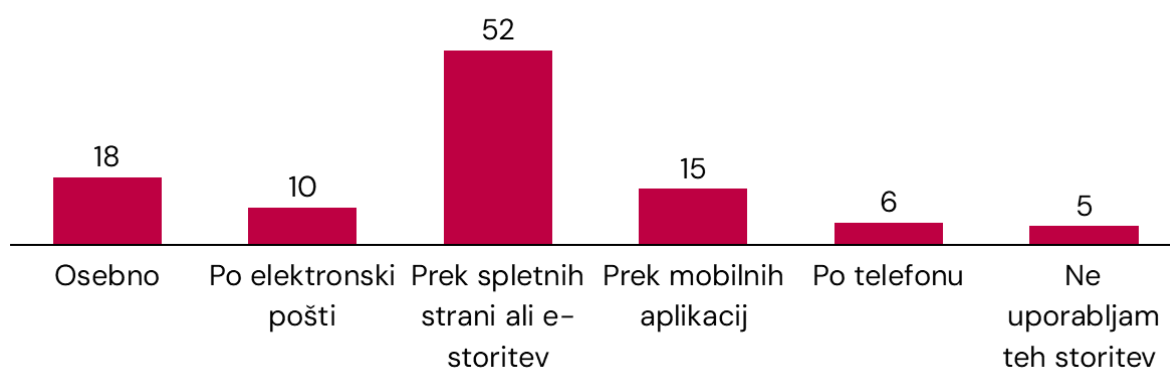
Ta priloga povzema povratne informacije občanov o tem, kako uporabljajo storitve Mestne občine Kranj, katere informacije pogrešajo, katere postopke bi bilo smiselno digitalizirati in na katerih področjih bi digitalne rešitve najbolj izboljšale kakovost življenja v Kranju.

1 Kvantitativni rezultati

Slika 26: Odgovor na vprašanje: "Kako pogosto urejate zadeve z Mestno občino Kranj ali uporabljate storitve, povezane z občino?" (n=119)

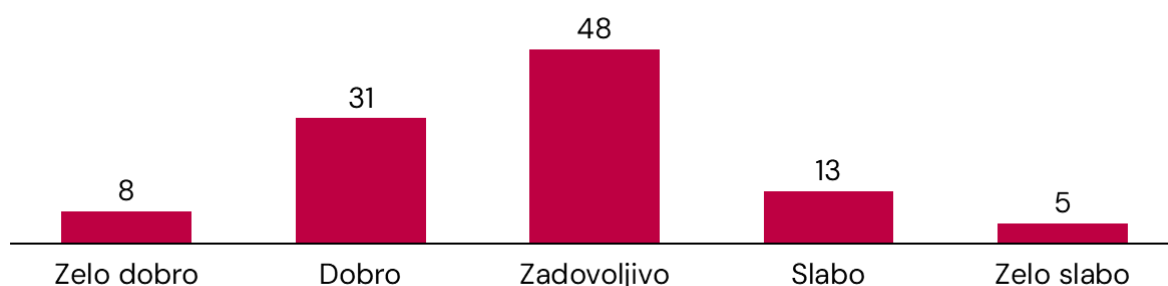
Graf prikazuje, kako pogosto občani urejajo zadeve z MOK oziroma uporabljajo storitve, povezane z občino. Rezultati kažejo, da večina občanov občinske storitve uporablja redko ali občasno. To pomeni, da morajo biti digitalne storitve zasnovane zelo enostavno, saj jih uporabniki ne uporabljajo dovolj pogosto, da bi si zapomnili kompleksne postopke.

Slika 27: Odgovor na vprašanje: "Kako najpogosteje dostopate do storitev ali informacij občine?" (n=119)

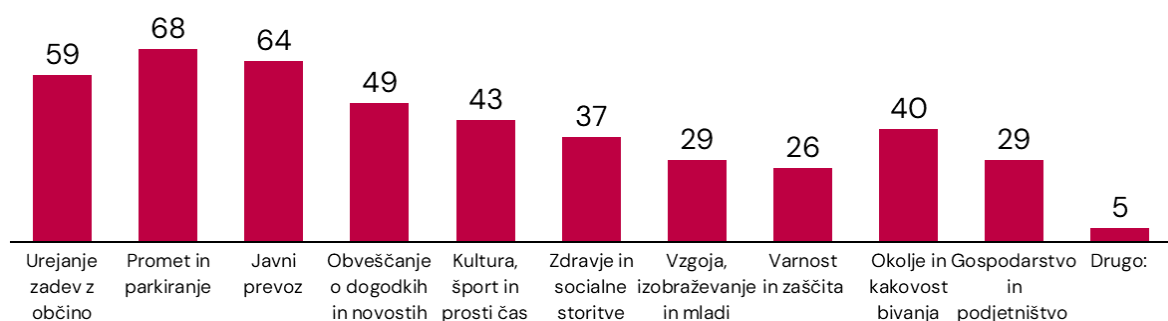

Graf prikazuje, kateri kanali so trenutno najpogosteje uporabljeni za dostop do občinskih storitev in informacij. Spletne strani in e–storitve so že pomemben kanal, vendar osebni stik, e–pošta in telefon ostajajo pomembni. To kaže, da mora MOK razvijati digitalne storitve, vendar hkrati ohraniti večkanalni dostop, posebej za starejše in digitalno manj vešče uporabnike.

Slika 28: Odgovor na vprašanje: “Kako ocenjujete dostopnost in enostavnost uporabe občinskih storitev in informacij?” (n=119)

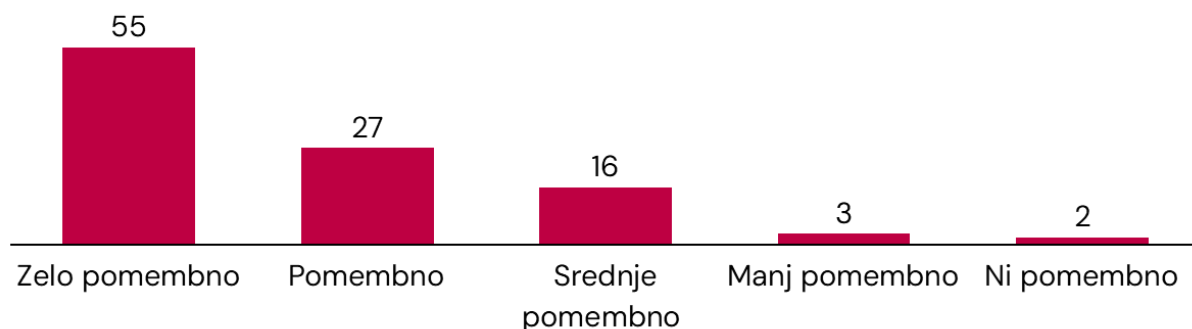
Graf prikazuje, kako občani ocenjujejo dostopnost in enostavnost uporabe občinskih storitev in informacij. Rezultati kažejo, da osnovna uporabniška izkušnja ni izrazito slaba, vendar tudi ni odlična. Odgovori v odprtem delu ankete pojasnjujejo, da težave pogosto niso v odsotnosti storitev, ampak v njihovi razpršenosti, nepreglednosti, neodzivnosti ali prevelikem številu korakov.

Slika 29: Odgovor na vprašanje: “Na katerih področjih bi si najbolj želeli boljše digitalne rešitve oziroma storitve?” (n=119)

Graf prikazuje področja z največ izraženimi potrebami po boljših digitalnih rešitvah. Najbolj izstopajo promet in parkiranje, javni prevoz, urejanje zadev z občino ter obveščanje o dogodkih in novostih. To so področja, kjer bi imeli digitalni projekti največji neposreden učinek na vsakodnevno izkušnjo občanov. Med Drugo so občani navedli CeKR in kulturo.

Slika 30: Odgovor na vprašanje: "Kako pomembno se vam zdi, da občina Kranj v prihodnjih letih razvija digitalne rešitve za občane?" (n=119)

Graf prikazuje, kako pomembno se občanom zdi, da MOK v prihodnjih letih razvija digitalne rešitve. Večina respondentov razvoj ocenjuje kot pomemben ali zelo pomemben, vendar odprti odgovori kažejo, da podpora ni brezpogojna. Občani pričakujejo uporabne, dokončane in enostavne rešitve, ne le dodatnih aplikacij ali promocije pametnega mesta.

2 Kvalitativni rezultati: glavne teme iz odprtih odgovorov

Promet, parkiranje in javni prevoz so najbolj vidna uporabniška bolečina

Najpogostejši konkretni predlogi se nanašajo na javni prevoz, parkiranje in promet. Občani želijo vedeti, kje je avtobus, kdaj bo dejansko prišel, ali zamuja, kako načrtovati pot, kje so prosta parkirna mesta, kakšne so zapore cest in kje nastajajo zastoji. Več odgovorov posebej omenja potrebo po aplikaciji za realne prihode avtobusov, prikazovalnikih na postajah in povezavi javnega prevoza tudi z relacijami do Ljubljane.

Občani želijo eno digitalno vstopno točko, ne več nepovezanih rešitev

V odprtih odgovorih se večkrat ponovi potreba po enotni aplikaciji ali spletni strani, kjer bi bile zbrane ključne občinske informacije in storitve: promet, parkiranje, javni prevoz, dogodki, komunalna obvestila, vloge, statusi, obvestila, kakovost zraka, odvoz odpadkov, zapore cest in lokalna ponudba. En respondent je to opisal kot "splošni podatkovni center za vsa vprašanja", drugi pa kot aplikacijo oziroma spletno stran, kjer so na enem mestu zbrane vse ključne informacije v realnem času.

Občani ne želijo samo digitalnih obrazcev, ampak status in povratno informacijo

Pri urejanju zadev z občino občani ne izpostavljajo samo možnosti oddaje vloge prek spleta, temveč predvsem potrebo po boljši sledljivosti: oddaja vloge, potrditev prejema, spremljanje statusa, jasna navodila, odzivni roki in povratna informacija. V odprtih odgovorih se pojavljajo predlogi za digitalno oddajo obrazcev, dovolilnic, prijav, naročanje na termine, spremljanje odziva uradnikov in rešitve zadeve.

Obveščanje mora biti bolj sprotno, lokalno in razumljivo

Občani želijo bolj ažurne informacije o projektih, gradnjah, zaporah, delih na cestah, dogodkih, sestankih krajevnih skupnosti in novostih. Posebej je bil izpostavljen primer, da krajani nimajo dovolj informacij o gradnji kanalizacije v KS Čirče, ter želja po sprotnem projektne poročanju, fotografijah napredka in prijavi na obvestila o začetku izvedbe projektov.

CeKR ima potencial, vendar povzroča tudi frustracije

CeKR je v odgovorih prepoznan kot dobra ideja, vendar več občanov opozarja na težave z uporabo, polnjenjem, povezavo z Rekono, mesečnimi omejitvami, nezmožnostjo uporabe prek sodobnih plačilnih kanalov in vezavo storitev na specifično kartico. Pojavljajo se predlogi, da bi bil CeKR manj vezan na Rekono, povezan s SI-TRUST, omogočen v Apple Pay ali da plačila ne bi bila vezana samo na eno kartico.

Digitalizacija ne sme izključiti starejših in manj digitalno veščih uporabnikov

Več odgovorov opozarja, da digitalizacija ne sme postati edini način dostopa do storitev. Posebej starejši uporabniki potrebujejo klasične kanale, pomoč in jasna navodila. Eden od odgovorov opozarja, da mora vedno ostati možnost izbire med digitalno in klasično potjo, drugi poudarja več predstavitev možnosti predvsem za starejše občane in upokojence.

Kakovost izvedbe je pomembnejša od števila projektov

Del odgovorov je kritičen do občutka, da so nekatere rešitve izvedene "na pol", da je promocije preveč, uporabniška vrednost pa ni dovolj vidna. Občani opozarjajo, da digitalizacija ne sme nadomeščati osnovnega urejanja prometa, infrastrukture, javnih površin in komunikacije.

Priloga 3: Analiza povratnih informacij zaposlenih glede stebrov 1 in 2

1 Namen in obseg analize

Priloga povzema povratne informacije, zbrane z vprašalnikom Data request – Občani in storitve z dne 19. 5. 2026. V analizo so vključeni odgovori organizacij in služb, ki izvajajo ali podpirajo storitve za občane, obiskovalce, podjetja in javne zavode.

Analiza je usmerjena v dva strateška stebra:

Tabela 29: Strateški stebri analize

Steber	Vsebinski fokus analize
Steber 1: Digitalno gospodarstvo in ekosistem	Inovacije, partnerstva, podjetja, start-upi, izobraževalne ustanove, KReativnica, living lab, pilotni projekti, digitalne kompetence
Steber 2: Digitalne storitve in družba	Enotna vstopna točka, uporabniška izkušnja, digitalne storitve za občane, realnočasovni podatki, kultura, šport, zdravje, participacija, obveščanje

2 Ključni vpogledi za steber 1: Digitalno gospodarstvo in ekosistem

Tabela 30: Ključni vpogledi za steber digitalno gospodarstvo in ekosistem

Tematski vpogled	Povzetek ugotovitev	Povezava s programi
Digitalna pismenost je predpogoj za uporabo digitalnih storitev	Več organizacij opozarja, da morajo občani najprej razumeti osnovne digitalne storitve, digitalna potrdila, e-Upravo, zVEM in mestne digitalne kanale.	Talenti, mentorstvo in povezovanje izobraževanja z gospodarstvom
KReativnica kot učno-inovacijsko stičišče	Mestna knjižnica Kranj vidi KReativnico kot prostor za učenje, predstavitve tehnologij, start-upe, podjetja in kreativno skupnost.	Digitalno opismenjevanje občanov in KReativnica
Center digitalne podpore za občane	Ljudska univerza Kranj predlaga platformo izobraževanj in center digitalne podpore z delavnicami po krajevnih skupnostih.	Platforma digitalne podpore in izobraževanja odraslih

MOK kot pilotni partner	Redarstvo, UGD in infrastrukturni izvajalci vidijo priložnost v testiranju pametnih rešitev za promet, parkiranje, javni prostor, varnost in infrastrukturo.	Startup in scaleup ekosistem
Pametna infrastruktura kot inovacijsko okolje	Javna razsvetljava, prometni sistemi, komunalne storitve in javni prostori lahko postanejo testno okolje za nove rešitve.	Living lab/testno mesto za AI, 5G, deeptech in GovTech pilote
Povezovanje gospodarstva in javnih potreb	Odgovori kažejo potrebo po mehanizmu, kjer MOK objavlja izzive, podjetja pa ponujajo rešitve, pilote ali partnerstva.	Sodelovanje MOK z lokalnim gospodarstvom

3 Ključni vpogledi za steber 2: Digitalne storitve in družba

Tabela 31: Ključni vpogledi za digitalne storitve in družbo

Tematski vpogled	Povzetek ugotovitev	Povezava s programi
Enotna vstopna točka	Več odgovorov predlaga aplikacijo ali platformo, kjer so na enem mestu komunalne storitve, računi, parkirišča, zapore, dogodki, kakovost zraka, prijave in obvestila.	Pametni Kranj – enotna digitalna vstopna točka
Statusno spremljanje zahtevkov	Komunala, redarstvo, promet in inšpekcija izpostavljajo potrebo po digitalnih prijavih, vlogah, obvestilih, statusih in povratnih informacijah.	Digitalno okno občana, digitalna komunikacija
Podatki v realnem času	Ponavljajo se potrebe po podatkih o prostih parkiriščih, zaporah, prometu, prihodih avtobusov, razpoložljivosti koles, javnih površinah, okolju in dogodkih.	Pametna mobilnost, digitalna komunikacija
Kultura in turizem	Gorenjski muzej predlaga spletno prodajo vstopnic, skupno promocijsko	Digitalni turizem, kultura, lokalna

	platformo, koledar dogodkov, QR ogleda in digitalni muzej.	ponudba in mestne ugodnosti
Šport in aktivno življenje	Uprava izpostavlja težave pri dostopnosti informacij, prijavah v programe, spletni prodaji vstopnic in plačilih.	Digitalno zdravje, šport in aktivno življenje
Digitalno zdravje in podpora starejšim	Zdravstveni dom Kranj poudarja, da digitalizacijo zdravstva vodi nacionalna raven prek zVEM, MOK pa lahko pomaga pri uporabi teh storitev, zlasti za starejše.	Lokalna podpora za uporabo digitalnih zdravstvenih storitev
Digitalna vključenost	Knjižnica in Ljudska univerza opozarjata, da mora biti digitalizacija podprta z izobraževanjem in pomočjo uporabnikom.	Digitalne kompetence in vključevanje občanov

4 Najpogosteje izpostavljene potrebe

Tabela 32: Prikaz najpogosteje izpostavljenih potreb

Potreba	Primeri iz vprašalnikov	Strateška implikacija
Enoten kanal za občana	Komunalne storitve, dogodki, parkiranje, obvestila, računi, prijave napak	Razvoj Pametni Kranj kot osrednje digitalne vstopne točke
Digitalna oddaja vlog in prijav	Redarstvo, promet, inšpekcija, komunalne prijave, dovolilnice	Uvedba statusnega spremljanja in procesne digitalizacije
Spletna plačila in rezervacije	Vstopnice, športni programi, kulturni dogodki, parkiranje, mestne storitve	Povezava CeKR, e-plačil, rezervacij in mestnih ugodnosti
Realnočasovni podatki	Parkirišča, promet, zapore, avtobusi, kolesa, okolje, javni prostor	Razvoj podatkovne platforme, mobilnostnega modula in dashboardov
Digitalno opismenjevanje	KReativnica, LUK, zVEM, e-Uprava, digitalna potrdila	Vzpostavitev stalnega programa digitalne podpore

Inovacijsko testno okolje	Pametno parkiranje, razsvetljava, javni prostor, mobilnost, varnost	Kranj kot living lab za GovTech, AI, IoT in 5G rešitve
Skupna promocija ponudbe mesta	Kultura, turizem, šport, dogodki, lokalni ponudniki	Digitalna platforma za dogodke, ponudbo, vstopnice in ugodnosti

5 Povezava povratnih informacij s projekti strategije

Tabela 33: Prikaz med povezavo povratnih informacij s projekti strategije

Ugotovitev iz vprašalnikov	Projekt oziroma program, ki jo naslavlja
Potreba po enotni aplikaciji za storitve, račune, prijave, obvestila in podatke v realnem času	Pametni Kranj, Digitalno okno občana
Potreba po sistematičnem digitalnem opismenjevanju	Digitalno opismenjevanje občanov in KReativnica
Potreba po centru digitalne podpore	Platforma digitalne podpore in izobraževanja odraslih
Potreba po spletni prodaji vstopnic, koledarju dogodkov in digitalnem muzeju	Digitalna kulturno-turistična platforma
Potreba po spletnih prijavih v športne programe in plačilih	Digitalni portal za športne objekte, programe in rezervacije
Potreba po podpori starejšim pri uporabi digitalnih zdravstvenih storitev	Lokalna podpora za uporabo zVEM in digitalnih zdravstvenih storitev
Potreba po parkirnih in prometnih podatkih v realnem času	Pametna mobilnost, promet in parkiranje
Potreba po testiranju pametnih rešitev s podjetji	Kranj kot living lab/testno mesto
Potreba po platformi za prijave, statuse in komunikacijo s službami	Digitalna komunikacija, obveščanje in personalizirane vsebine
Potreba po pametni javni razsvetljavi in prijavi napak	Mestna IoT, senzorika in pametna urbana oprema

Priloga 4: Analiza povratnih informacij zaposlenih glede stebrov 3 in 4

1 Namen in obseg analize

Priloga povzema povratne informacije zaposlenih, javnih zavodov, javnih podjetij in povezanih organizacij, ki so relevantne za:

Tabela 34: Povratne informacije zaposlenih glede stebrov 3 in 4

Steber	Vsebinski fokus analize
Steber 3: Digitalni temelji	Podatkovna platforma, IoT, senzorika, GIS, digitalni dvojčki, pametna urbana oprema, pametna mobilnost, okolje, voda, energija in odpadki
Steber 4: Digitalno upravljanje in operacije	Notranji procesi, projektno sodelovanje, e-poslovanje, redarstvo, inšpekcija, intervencije, šolski procesi, javna naročila, kompetence, AI, varnost in upravljanje sprememb

Analiza temelji na odgovorih iz vprašalnika Data request – Občani in storitve z dne 19. 5. 2026, konsolidiranih pobudah iz dodatnih virov ter delavniških rezultatih strateških projektov.

2 Ključni vpogledi za steber 3: Digitalni temelji

Tabela 35: Ključni vpogledi za steber3: Digitalni temelji

Tematski vpogled	Povzetek ugotovitev	Povezava s programi
Podatki so razpršeni med več sistemi in upravljavci	MOK uporablja več aplikacij, IoT sredstev in zunanjih platform, vendar podatki niso vodeni v enotni arhitekturi, pri delu sredstev pa ni jasen upravljavec ali dostop do podatkov.	Mestna podatkovna platforma, odprti podatki in dashboardi
Potreben je katalog podatkovnih virov in digitalnih sredstev	Delavniški predlogi izpostavljajo popis internih podatkovnih virov, povezljivost med viri, enotno obdelavo in dostopnost podatkov zaposlenim.	Katalog podatkovnih virov, podatkovno upravljanje
Zaposleni potrebujejo realnočasovne podatke	Komunala, promet, redarstvo, Vigred in UGDP izpostavljajo promet, parkirišča, zapore,	Pametna mobilnost,

	kakovost zraka, hrup, javni prostor, kolesa, avtobuse in komunalne motnje.	Pametno okolje, Mestna IoT
Pametna razsvetljava je priložnost za inteligentno infrastrukturo	Vigred vidi javno razsvetljava kot infrastrukturo, ki lahko zmanjša stroške, porabo energije in svetlobno onesnaženje ter izboljša varnost in upravljanje.	Mestna IoT, Pametno okolje, voda, energija in odpadki
Potrebna je boljša transparentnost sensorike	Delavniški predlog vključuje QR oznake na sensorjih z razlago namena zbiranja podatkov.	Mestna IoT, sensorika in pametna urbana oprema
Mobilnost potrebuje povezano podatkovno osnovo	Oddelek za promet in UGDP izpostavlja zasedenost parkirišč, prihod avtobusov, razpoložljivost koles, zastoje, stroške poti in ogljični odtis.	Pametna mobilnost, promet in parkiranje
Okoljski in komunalni podatki naj postanejo del uporabniške izkušnje	Komunala predlaga digitalno okno občana, obveščanje o vodi, odpadkih, e-računih, naročanju odvoza in anomalijah.	Pametno okolje, Pametni Kranj
Potrebna je arhitekturna povezava med platformami	Treba je jasno opredeliti povezave med Pametnim Kranjem, UrbanMind, CeKR, GIS, podatkovno platformo in sistemi zunanjih upravljavcev.	Digitalni temelji kot horizontalna arhitektura

3 Ključni vpogledi za steber 4: Digitalno upravljanje in operacije

Tabela 36: Ključni vpogledi za steber 4: Digitalno upravljanje in operacije

Tematski vpogled	Povzetek ugotovitev	Povezava s programi
Notranji procesi so preveč odvisni od e-pošte in ročnega usklajevanja	Delavnica izpostavlja preveč nesmiselnih e-poštnih sporočil, potrebo po projektnih orodjih in urejenih M365 skupnih mapah.	Digitalno delovno okolje in projektno sodelovanje MOK

Manjka enoten sistem za projektno in procesno vodenje	UGDP izpostavlja, da manjka občinski program za vodenje projektov in delovnih procesov, zato se izgublajo odgovornosti in roki.	Enotno digitalno projektno, dokumentno in sodelovalno okolje
Javna naročila in notranji postopki potrebujejo digitalni workflow	Delavnica izpostavlja nabavno komisijo prek GC, spremembe internih postopkov javnega naročanja, preveč korakov v Cadisu, elektronsko poslovanje.	Optimizacija internih procesov in elektronsko poslovanje
Dovolilnice, mnenja in soglasja potrebujejo integracije in AI podporo	Oddelek za promet izpostavlja priloge in manjkajoče knjiženje v GC, UGDP pa elektronsko generiranje popolnih vlog in uporabo AI za mnenja, soglasja in dovoljenja.	Občinska procesna platforma z AI podporo
Inšpekcija potrebuje celovito e-poslovanje	Medobčinska inšpekcija izpostavlja dolge in nepregledne postopke ter potrebo po e-vlogah, e-odgovorih in elektronskih odločbah.	E-inšpekcija
Redarstvo potrebuje operativno platformo	Redarstvo izpostavlja prijave kršitev s fotografijami, lokacijo, spremljanje statusa, terensko delo in koordinacijo služb.	Digitalna operativna platforma redarstva
Intervencije potrebujejo povezano operativno podporo	Konsolidirane pobude izpostavljajo integrirano platformo za vodenje intervencij GARS in povezavo operativnih ter poslovnih sistemov.	Mestna IoT, Digitalna platforma za vodenje intervencij
Šolski in športni procesi potrebujejo digitalno administrativno podporo	Pobude izpostavljajo naročanje storitev za šolske dejavnosti, zmanjšanje ročnega prenosa podatkov ter digitalno	Digitalna podpora šolskim procesom, Digitalno zdravje, šport in aktivno življenje

	upravljanje športnih programov, objektov in podatkov.	
AI mora biti uveden odgovorno in z usposabljanjem	Delavnica izpostavlja interni LLM in redna AI usposabljanja, hkrati pa je potreben okvir za odgovorno uporabo AI in podatkov.	AI podpora zaposlenim in interni LLM
Digitalna preobrazba zahteva kompetence in posodobitev vlog	Najvišje ocenjena delavniška pobuda je reforma oziroma aktualizacija nazivov delovnih mest, pomemben je tudi razvoj kadrov MOK.	Digitalne kompetence, onboarding in organizacijski razvoj MOK
Varnost mora biti vključena v upravljanje	Delavnica vključuje enotno varnostno politiko MOK in penetracijske teste Pametnega Kranja.	Kibernetska varnost, zasebnost in digitalno zaupanje

4 Najpogosteje izpostavljene potrebe

Tabela 37: Najpogosteje izpostavljene potrebe

Potreba	Primeri iz vprašalnikov in delavnic	Strateška implikacija
Enotna podatkovna platforma	Povezovanje podatkovnih virov, odprti podatki, dashboardi, katalog podatkov	Vzpostaviti podatkovno platformo, katalog virov in podatkovno upravljanje
Register digitalnih in IoT sredstev	Nejasni upravljavci, zunanje platforme, občina nima vpogleda v del podatkov	Vzpostaviti register sredstev, lastništvo, dostop in pravila vzdrževanja
Realnočasovni podatki	Parkirišča, zapore, avtobusi, kolesa, zrak, hrup, javni prostor, dogodki	Razviti mobilnostne, okoljske in operativne podatkovne tokove
Statusno spremljanje zahtevkov	Komunalne prijave, redarske prijave, dovolilnice, vloge, pritožbe	Uvesti ticketing in statusno spremljanje za uporabnike in notranje procese

Projektno in procesno vodenje	Preveč e-pošte, izgubljanje odgovornosti, pomanjkanje rokov in lastnikov	Uvesti enotno projektno in sodelovalno okolje
Procesne integracije	Povezava dovolilnic z GC, Cadis, javna naročila, e-poslovanje	Digitalizirati postopke kot workflow, ne le kot obrazce
AI podpora zaposlenim	Interni LLM, AI za mnenja, soglasja, dovoljenja, usposabljanja	Uvesti interni AI asistent, register primerov uporabe in pravila uporabe
Digitalne kompetence	Razvoj kadrov, posodobitev delovnih mest, onboarding, mentorstvo	Vzpostaviti kompetenčni model in e-učno bazo
Varnost in zaupanje	Varnostna politika, penetracijski testi, dobavitelji, kritični sistemi	Uvesti enoten varnostni okvir in redne varnostne preglede

5 Povezava povratnih informacij s projekti strategije

Tabela 38: Ugotovitve iz vprašalnik in njihova povezava s projekti strategije

Ugotovitev iz vprašalnikov oziroma delavnic	Projekt oziroma program, ki jo naslavlja
Podatki so razpršeni med več aplikacijami in zunanjimi upravljavci	Mestna podatkovna platforma, odprti podatki in prehod v podatkovno vodeno upravljanje
Ni celovitega pregleda nad podatkovnimi viri, lastniki in kakovostjo podatkov	Katalog internih podatkovnih virov, podatkovno upravljanje in enotna obdelava podatkov
Vodstvo in zaposleni potrebujejo pregled nad cilji, projekti in kazalniki	Skupni dashboardi za strateške cilje, projekte, kazalnike in javne mestne podatke
Potrebni so GIS sloji za kolesarsko omrežje, pešpoti in dostopnost	GIS in javni zemljevidi za mobilnost, dostopnost, pešpoti, kolesarsko omrežje in urbano infrastrukturo
Pametna razsvetljava naj postane inteligentna infrastruktura	Pametna in adaptivna javna razsvetljava kot inteligentna mestna infrastruktura
Senzorji naj bodo transparentni in razloženi občanom	Pametna urbana oprema in QR transparentnost senzorjev

Potrebni so podatki o prometnih tokovih, parkiranju, avtobusih in kolesih	Pametna mobilnost, promet in parkiranje
Potrebno je opozarjanje na komunalne motnje, odpadke, vodo in anomalije	Digitalno okno občana, Pametno okolje, voda, energija in odpadki
Preveč notranjih dogovorov poteka prek e-pošte	Enotno digitalno projektno, dokumentno in sodelovalno okolje MOK
Javni nakupi in notranji postopki imajo preveč ročnih korakov	Digitalizacija javnih naročil, nabavne komisije, evidenčnih naročil in strateškega GovTech naročanja
Dovolilnice, mnenja in soglasja zahtevajo boljši workflow in AI podporo	Občinska procesna platforma z AI podporo za dovolilnice, mnenja, soglasja in razvojne postopke
Inšpekcijski in prekrškovni postopki so dolgi in nepregledni	E-inšpekcija in digitalizacija inšpekcijskih ter prekrškovnih postopkov
Redarstvo potrebuje prijave s fotografijami, lokacijo, statuse in terensko podporo	Digitalna operativna platforma redarstva za prijave, prekrške, teren in koordinacijo služb
GARS potrebuje povezano platformo za intervencije	Digitalna platforma za vodenje intervencij ter sensorika za naravna tveganja in javno varnost
Šole potrebujejo digitalno podporo naročanju storitev za dejavnosti	Digitalna podpora šolskim administrativnim procesom in naročanju storitev za dejavnosti
Zaposleni potrebujejo AI asistenta in redna AI usposabljanja	Interni LLM in AI asistent, Program rednega usposabljanja zaposlenih za AI in GovTech orodja
Digitalna preobrazba zahteva prenovu kompetenc in vlog	Model digitalnih kompetenc, posodobitev vlog in razvoj kadrov MOK
Potrebna je varnostna politika in redni varnostni pregledi	Enotna politika kibernetске varnosti, Penetracijski testi in varnostna validacija

6 Prednostne usmeritve iz povratnih informacij

Tabela 39: Prednostne usmeritve iz povratnih informacij

Prednostna usmeritev	Kratek opis	Priporočilo za strategijo
1. Vzpostaviti podatkovno in IoT upravljanje	Popisati podatkovne vire, IoT sredstva, upravljavce, dostopne pravice, podatkovne tokove in odgovornosti.	Začeti s katalogom podatkov in registrom sredstev kot temeljnim projektom stebra 3.
2. Povezati ključne platforme	Jasno opredeliti razmerje med Pametnim Kranjem, UrbanMind, CeKR, GIS, GC, Cadis in zunanjimi sistemi.	Pripraviti ciljno arhitekturo MOK in integracijski načrt.
3. Uvesti realnočasovne podatkovne storitve	Prednostno vključiti promet, parkiranje, JPP, kolesa, okolje, zapore, javni prostor in komunalne motnje.	Vzpostaviti prve dashboarde in javne prikaze z visoko uporabno vrednostjo.
4. Digitalizirati procese z največ ročnega dela	Dovolilnice, mnenja, soglasja, javna naročila, inšpekcija, redarstvo in notranji zahtevki.	Za vsak proces najprej poenostaviti workflow, nato digitalizirati.
5. Uvesti enotno projektno in sodelovalno okolje	Zmanjšati e-pošto, povečati pregled nad nalogami, roki, odgovornostmi in dokumenti.	Uvesti projektne standarde, predloge, lastnike in usposabljanja.
6. AI uvajati kot varno delovno podporo	AI naj pomaga pri osnutkih, povzetkih, mnenjih, soglasjih, iskanju po znanju in analitiki.	Uvesti interni LLM, pravila uporabe AI, oceno tveganj in redna usposabljanja.
7. Okrepiti digitalne kompetence in varnost	Zaposleni potrebujejo znanje za uporabo novih orodij, procesov, AI in varnostnih pravil.	Vzpostaviti kompetenčni model, onboarding, e-učno bazo in varnostna usposabljanja.

